

**Reactienota n.a.v. concept Nota van
Uitgangspunten
*Concessies IJssel-Vecht,
Rijn-Waal,
Berkel-Dinkel***

Aanbesteding OV-concessies
Flevoland, Gelderland en Overijssel

1. Inleiding

In oktober 2017 is de Concept Nota van Uitgangspunten ter advisering voorgelegd aan consumentenorganisaties, inliggende gemeenten en regio's, enkele aangrenzende gemeenten en provincies, de Duitse regio's Niedersachsen en Nordrhein-Westfalen, vervoerders en andere marktpartijen. De volgende partijen hebben gebruikt gemaakt van de mogelijkheid om op het de concept NvU te reageren:

- Gezamenlijke ROCOV's: 1 gezamenlijk advies van ROCOVF, ROCOV Gelderland, ROCOV Overijssel en ROCOV Twente.
- De vervoerders Connexxion en Qbuzz.
- De overige marktpartijen GoodFuels en GoOV.
- De gemeenten Apeldoorn, Arnhem, Enschede, Haaksbergen, Scherpenzeel, Wageningen, Zevenaar en Zwolle.
- De regio's Achterhoek, Arnhem-Nijmegen, FoodValley en Stedendriehoek.
- De provincies Drenthe en Utrecht.

De provincies Flevoland, Gelderland en Overijssel danken iedereen die de moeite heeft genomen om op de concept Nota van Uitgangspunten te reageren. Het aantal en de aard van de reacties bevestigen het gevoel dat het openbaar vervoer in de drie provincies leeft.

In deze Reactienota geven de provincies antwoord op alle binnengekomen reacties. In een aantal gevallen hebben de reacties geleid tot wijzigingen in de NvU, aanvullingen op de onderliggende Verkenning of aandachtspunten voor de het vervolg van de aanbestedingsprocedure. In veel gevallen betreft het antwoord echter een nadere toelichting van een keuze in de concept NvU of een toelichting waarom een reactie niet tot een wijziging heeft geleid.

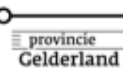
In de NvU op de volgende pagina's komen achtereenvolgens de volgende onderwerpen aan bod:

Aanbestedingsprocedure	Financiering transitie zero emissie	Regeerakkoord
Aanbod vervoerder	Financiering van materieel en laadinfrastructuur	Regie
Afstemming gemeenten, regio's en buurprovincies bij Ontwikkellijnen en Maatwerk	Flexibiliteit vs. zekerheid	Regiecentrale
Algemeen	Functie van het OV	Reizigersbehoefte
Betrokkenheid gemeenten, regio's en buurprovincies bij vervolgproces	Grensoverschrijdende lijnen	Ruimtelijke en demografische ontwikkelingen
Biobrandstoffen	Gunningscriteria	Samenwerking tussen Flevoland, Gelderland en Overijssel
Breng flex	Innovaties in vervoer	Samenwerking tussen provincies, vervoerders en gemeenten
Capaciteit en regie op het spoor	Integraal mobiliteitssysteem	Scholierenvervoer
Categorisering lijnen	Knip tussen OV en Maatwerk	Tarieven en abonnementen
Concessiebeheer	Laadinfrastructuur	Techniek voor zero emissie
Concessiegrenzen	Leefbaarheid	Terminologie
Concessie-indeling	Maatwerk	Toegankelijkheid van het vervoer
Concessie-omvang	Marketing en productformules	Transitie ontwikkellijnen
Concessievorm	Mobility as a Service	Valleilijn
Delegatie van bevoegdheden	Multimodale concessies	Verlengingsoptie
DUS-regio's	Omgeving en voorzieningen bij haltes en stations	Wensen voor nieuwe OV-verbindingen
Exploitatiebudget	Opbrengstverantwoordelijkheid	Zero emissie
Fasering	Personeel	Zero emissie in de stad

2. Afzonderlijke reacties

Op de volgende pagina's zijn de reacties van de verschillende partijen weergegeven en geven wij aan hoe de provincies Flevoland, Gelderland en Overijssel met deze reacties zijn omgegaan bij het opstellen van de definitieve Nota van Uitgangspunten voor de concessies IJssel-Vecht, Rijn-Waal en Berkel-Dinkel.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Gemeente Scherpenzeel	Aanbestedingsprocedure	Het is aannemelijk dat er na de gunning een bezwaarprocedure zal worden gestart door een vervoerder. Wij verzoeken u hiermee rekening te houden in de planning. Hierdoor wordt voorkomen dat pas vlak voor de ingangsdatum er een definitieve gunning komt met als gevolg een vervoerder zonder materieel en personeel. Helaas heeft onze gemeente hier ervaring mee met de aanbesteding door de provincie Utrecht waarbij pas 3 weken van te voren gegund werd, met alle gevolgen van dien.	In de planning van de aanbestedingsprocedure houden wij rekening met een eventuele bezwaarprocedure door relatief veel tijd uit te trekken voor de implementatie van de nieuwe concessie.
Qbuzz	Aanbestedingsprocedure	Wij hebben vraagtekens bij de keuze om het eerste ontwikkelplan tijdens de aanbestedingsprocedure eventueel te laten bijstellen in een onderhandelingsfase voor gunning. Dit maakt de gunningsprocedure onnodig ondoorzichtig, wat het risico op juridische procedures vergroot. Wij zijn van mening dat het ontwikkelplan ofwel in zijn geheel wel ofwel in zijn geheel niet deel uit dient te maken van de gunning, zonder tussentijdse onderhandeling. Gezien het belang van gezamenlijke ontwikkeling stellen wij voor in de plaats daarvan de mogelijkheid in te bouwen om tijdens de implementatie het ingediende ontwikkelplan van de winnende inschrijver op punten bij te stellen, indien de voorstellen op een of meerdere bij de gunningscriteria genoemde onderdelen als minder goed beoordeeld zijn.	Wij onderzoeken momenteel nog welke aanbestedingsprocedure het beste past bij deze aanbesteding en zullen uw reactie hierbij betrekken. De concept NvU wekt ten onrechte de suggestie dat hierin al een definitieve keuze was gemaakt. Dit is niet het geval en de tekst op p. 14 bij de tweede bullit uit de concept NvU is daarom verwijderd.
Connexxion	Aanbod vervoerder	De bij de 4e bullit (op p. 8) aangegeven beperkte kennis en ervaring zou ons inziens nooit een reden mogen zijn om de beperkingen van (sommige) marktpartijen tot uw probleem te maken. U krijgt dan immers nooit méér dan het gemiddelde dat de marktpartijen u nu mogelijk te bieden hebben. U koopt echter mobiliteit voor de komende 10 á 15 jaar in voor uw burgers. Ook marktpartijen moeten met de tijd mee en juist zij mogen uitgedaagd worden om deze kennis en ervaring wél op te doen (en snel). Bovendien zijn de in Nederland werkzame OV-bedrijven allen onderdeel van grote internationale concerns, met een immense ervaring elders. Daag hen uit om deze aan te spreken in plaats van dat u, de hele concessie lang, onnodig de afstemming tussen verschillende mobiliteitsaanbieders in één gebied regelt.	Het voorstel van de provincies betekent nadrukkelijk niet dat de vervoerder geen alternatieve vervoervormen kan aanbieden. Door de indeling van OV binnen de concessie en maatwerk erbuiten denken wij alle bedrijven te stimuleren om zich te ontwikkelen op de veranderende mobiliteitsmarkt. In de concessie krijgen wij dan het beste OV en daarbuiten het beste maatwerk. Daarom wordt de vervoerder de zekerheid geboden het OV 10 jaar uit te kunnen voeren (p. 11 van de NvU) en kunnen de vervoerder en andere partijen buiten de concessie om voorstellen voor maatwerk doen. De provincies houden de regie hierop.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Connexxion	Aanbod vervoerder	U geeft in de concept NvU zelf een goed argument om het OV-gerelateerde deel van het maatwerk in de OV-concessie onder te brengen. Op pagina 6 zegt u te kiezen voor een gebiedsconcessie in plaats van een netwerkconcessie opdat niet “bij elke wijziging in deze lijnen de concessie moet worden aangepast”. Daarom stelt u ook bij de laatste bullit op pagina 6: “Vervoerders kunnen hierdoor beter invulling geven aan hun ontwikkelrol.” Op de dikke vervoerstromen zal niet gauw sprake zijn van wijziging die een aanpassing van de concessie behoeft. Zulke wijzigingen zullen vooral juist zitten in de (te klein voor een tafellaken, te groot voor een servet) vervoerstromen, waar flexibilisering en innovatieve informatie-, boeking- en betaalsystemen nú en AV-voertuigen mogelijk stráks, een rol gaan spelen. Daarom wilt u dit deel van het maatwerkvervoer juist bij de OV-vervoerder hebben; deze ontwikkelt dan vanuit eigenbelang, en niet voor een andere contractant.	Er zijn veel partijen in de markt die vormen van maatwerk kunnen en willen aanbieden, zowel op de weg als via ICT. De vervoerder is er daar één van en kan net als deze partijen buiten de concessie om voorstellen doen voor maatwerk wanneer besloten is dat een bepaalde lijn deels geen OV lijn meer hoeft te zijn. Op die manier houden wij als provincie regie over de ontwikkeling van bepaalde verbindingen, waaronder de eventuele transitie van ontwikkellijnen naar maatwerk.
Gelderse regio's	Aanbod vervoerder	Vrijheid voor vervoerder is begrijpelijk, maar betekent dat dat ze helemaal vrij zijn in hoe vaak ze rijden en waar? Bijvoorbeeld dat wij de verbinding Apeldoorn-Zwolle nog maar een keer per uur hebben? Of dat er op de Veluwe niet meer gereden wordt?	In het Programma van Eisen zullen de buslijnen in drie categorieën worden ingedeeld (p. 11 van de concept NvU). Aan elke categorie zal een aantal criteria worden gesteld. De inschrijver behoudt wel de ruimte om een aantal zaken naar eigen inzicht in te vullen. Dit geeft de inschrijver de kans zich te onderscheiden en past bij het voorstel om de opbrengstverantwoordelijkheid bij de vervoerder te leggen. Het PvE wordt voor een reactie aan belanghebbenden, waaronder gemeenten, voorgelegd.
Gemeente Apeldoorn	Aanbod vervoerder	De gemeente werkt mee aan de inspanningen van onder meer de huidige concessiehouder Syntus en de Provincie om nog in de concessiejaren 2019 en 2020 een concreet begin te maken met maatwerkoplossingen. Wij verwachten dat in de Nota van Uitgangspunten wordt aangegeven dat dergelijke onderdelen deel uit blijven maken van het aanbod in de nieuwe concessie. Als voorbeeld noemen wij het Mobuur initiatief en de Visit Veluwe Expres. In ieder geval moet voorkomen worden dat positieve aanvullingen op lokaal niveau als gevolg van een nieuwe concessie ingeperkt worden.	Zowel de vervoerder als andere (markt)partijen kunnen buiten de concessie om straks maatwerk aanbieden, zoals de door u genoemde initiatieven die nu beide buiten de concessie plaatsvinden. Wij verwachten een grotere variatie aan en hogere kwaliteit van maatwerk wanneer deze oplossingen en de regie daarop buiten de concessie wordt gelaten. Bovendien wordt de kans op innovaties vergroot wanneer niet alles wordt vastgelegd in een concessie van 10 jaar. Zo wordt het beste voldaan aan de veranderende reizigersbehoeften en de wens om steeds sneller, frequenter en betrouwbaarder te reizen. Tot slot behouden de provincies beleidsruimte om het maatwerk in te vullen op een manier die past binnen de provinciale beleidskaders.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Gemeente Zevenaar	Aanbod vervoerder	In het document staat beschreven dat alleen de buurt-/ belbus nog onderdeel zal zijn van de concessie. Dit betekent dat alternatieven zoals Breng flex onder 'maatwerkoplossingen' gaan vallen. De gemeente Zevenaar ziet dit als een onwenselijke ontwikkeling. Voor het uitvoeren van de gemeentelijke functie (gemeentehuis) blijft het namelijk erg belangrijk dat kleine kernen bereikbaarheid blijven houden met Zevenaar.	Volgens de Wet personenvervoer 2000 is openbaar vervoer 'voor een ieder openstaand personenvervoer volgens een dienstregeling met een auto, bus, trein, metro, tram of een via een geleidesysteem voortbewogen voertuig'. Dat is dan ook hetgeen waarvoor de provincies formeel een concessie (recht van exclusiviteit) mogen verlenen. Maatwerk wordt buiten de concessie georganiseerd en kan in de praktijk door zowel de vervoerder als andere marktpartijen worden aangeboden.
Regio FoodValley	Aanbod vervoerder	Mogen vervoerders nu geen deelauto's – deelfietsen e.d. meer vanuit OV-concessie bekostigen, zoals dat nu steeds meer gebeurt? Blijft u dit, als dit buiten de concessie valt, wel stimuleren?	Volgens de Wet personenvervoer 2000 is openbaar vervoer 'voor een ieder openstaand personenvervoer volgens een dienstregeling met een auto, bus, trein, metro, tram of een via een geleidesysteem voortbewogen voertuig'. Dat is ook hetgeen waarvoor de provincies formeel een concessie (recht van exclusiviteit) mogen verlenen. Maatwerk wordt buiten de concessie georganiseerd en kan in de praktijk door zowel de vervoerder als andere marktpartijen worden aangeboden. De provincies blijven maatwerk stimuleren.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Aanbod vervoerder	Het hoeft niet zo te zijn dat de desbetreffende vervoerder alle in te zetten modaliteiten zelf gaat verzorgen; hij kan er voor opteren om daarbij andere marktpartijen in te zetten, doch hij blijft verantwoordelijk voor het verzorgen van een overzichtelijk netwerk, waardoor de bereikbaarheid voor alle inwoners alsmede bezoekers van de provincies gewaarborgd blijft. De ROCOV's worden in deze opvatting gesterkt door de sinds bijna een jaar lopende concessie Limburg (naast trein en bus biedt Arriva ook deelauto's en deelfietsen aan!) en wijzen hierbij ook op de per 10 december gestarte concessie Amstelland-Meerlanden, waarin in het bestek de integraliteit van het aanbod voor de reis van deur tot deur was opgenomen. Vervoerders moesten een ontwikkelplan indienen, dat verder gaat dan het traditionele bus-aanbod en dit plan verder uitwerken in een Vervoerplan, Ketenmobiliteitsplan, Materieelplan, Uitvoeringsplan en Duurzaamheidsplan. Bij de beoordeling was veel aandacht voor de onderlinge samenhang tussen de plannen.	Wij onderschrijven uw visie dat een vervoerder niet alle modaliteiten hoeft te verzorgen. Wij geloven dat door het openbaar vervoer en maatwerk door verschillende partijen uit te laten voeren iedere partij zijn specialisme optimaal kan benutten om zo aan te sluiten bij de reizigersbehoefte. Dit levert het beste aanbod voor de reiziger op. In de concessies die als mobiliteitsconcessie gezien worden, is het aandeel van het maatwerk zeer beperkt.
Gelderse regio's	Afstemming gemeenten, regio's en buurprovincies bij Ontwikkellijnen en Maatwerk	Wij willen graag een rol spelen in de aansturing van andere mobiliteit.	Wij delen uw visie dat gemeenten een rol spelen bij de regie op het maatwerk (andere mobiliteit).

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Gemeente Apeldoorn	Afstemming gemeenten, regio's en buurprovincies bij Ontwikkelijnen en Maatwerk	Als gemeente vragen wij een nadrukkelijke stem in de wijze waarop concessie aanbieders omgaan met de zogenaamde 'categorie C - ontwikkelijnen'. Al in de nota van uitgangspunten zouden mogelijke aanbieders gestimuleerd, c.q. beloond moeten worden voor het binnen de concessie aanbieden van een maatwerkoplossing. Bij de nu provinciale invulling van maatwerk past ons inziens 1-op-1 tegelijkertijd de lokale invulling zoals die nu bestaat en/of in de toekomst zal worden ontwikkeld. Tenslotte zou ook in de aanbidding het volledig afschaffen van een bestaande verbinding nader gemotiveerd dienen te worden, zodat hier ook richting de gemeente een navolgbare redenatie voor ontstaat.	In de concept NvU hebben wij toegelicht dat wij maatwerk wel als belangrijk onderdeel van het totale mobiliteitssysteem zien, maar dat maatwerk op juridische gronden geen onderdeel van de concessie kan zijn. Een andere overweging is dat iedere provincie op deze manier beleidsruimte behoudt om het maatwerk in te vullen op een manier die past bij de specifieke provinciale wensen. Het besluit over eventuele omzetting of opheffing van een ontwikkelijn zal, na consultatie van de betreffende gemeente(n), steeds door de betreffende provincie genomen worden. Bij dit besluit zullen, net als bij de doorontwikkeling van A- en B-lijnen, meer aspecten meewegen dan alleen de bedrijfsmatige.
Gemeente Arnhem	Afstemming gemeenten, regio's en buurprovincies bij Ontwikkelijnen en Maatwerk	Wij stellen voor om met de provincie Gelderland procesafspraken te maken om gezamenlijk te komen tot afspraken over een sociaal minimaal aanbod van openbaar vervoer gedifferentieerd naar plaats en tijd. Deze afspraken voorkomen dat een vervoerder binnen een concessie onvoldoende openbaar vervoer kan en mag aanbieden voor een bepaald gebied of tijdstip. Hiermee wordt een sociaal minimum aanbod van vervoer geborgd voor reizigers in de steden en regio.	In het Programma van Eisen zullen de buslijnen in de provincie in drie groepen worden gecategoriseerd (p. 11 van de NvU). Aan elke categorie zal een aantal eisen worden gesteld. De inschrijver behoudt wel de ruimte om een aantal zaken naar eigen inzicht in te vullen. Dit geeft de inschrijver de kans zich te onderscheiden en past bij het voorstel om de opbrengstverantwoordelijkheid bij de concessiehouder te leggen. Een ontwerpversie van het PvE wordt voor advies/reactie aan belanghebbenden, waaronder ROCOV's en regio's/gemeenten, voorgelegd.
Provincie Utrecht	Afstemming gemeenten, regio's en buurprovincies bij Ontwikkelijnen en Maatwerk	U verwacht dat de rol van 'nieuwe maatwerkoplossingen' zal toenemen. Het is voor ons interessant om met u af te stemmen over vormen van maatwerk die in uw concessies gaan plaatsvinden dan wel die u interessant vindt. Zie ook blz. 10 onder 2a en 2b. Wellicht kunnen wij t.a.v. deze ontwikkelingen van elkaar leren. Wij doen u de suggestie (een vorm van) afstemming hierover in uw NvU een plek te geven. Met als doel een, voor zover mogelijk en nuttig, op elkaar afgestemd netwerk van Maatwerkoplossingen die concessie-overschrijdend zijn. In dat kader vinden wij het interessant welke voorstellen/ideeën elk van de 3 provincies inbrengen in de NvU (blz. 8).	Wij maken graag gebruik van uw uitnodiging om in overleg te treden over de organisatie van het maatwerk in onze en aangrenzende provincies zoals de provincie Utrecht.
Regio FoodValley	Afstemming gemeenten, regio's en buurprovincies bij Ontwikkelijnen en Maatwerk	Deeltaxisystemen (onderdeel maatwerk) als de Valleihopper vervullen een belangrijke OV-functie en bieden vangnet. Mogen de gemeenten er van uit gaan dat medefinanciering hiervan door de provincie wordt gewaarborgd?	Continuering en financiering van deeltaxisystemen als de Valleihopper is geen onderdeel van de NvU maar onderwerp van een aparte notitie over maatwerk van in dit geval de provincie Gelderland.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Stedendriehoek	Afstemming gemeenten, regio's en buurprovincies bij Ontwikkelijnen en Maatwerk	Heel belangrijk worden uiteindelijk de maatwerkoplossingen voor fijnmazige vervoersstromen op bepaalde momenten van de dag/week en in gebieden met relatief weinig vraag. Op dit moment is nog lang niet duidelijk hoe deze er uit gaan zien: waar hebben onze inwoners behoefte aan, hoe gaat de markt hier op reageren en welke rol de overheid hier in heeft. Wat wij wel weten is dat wij marktpartijen de kans willen geven om op deze ontwikkelingen in te spelen en dat wij onze regiecentrale zo goed mogelijk willen benutten. Uiteraard met als uitgangspunt dat de mobiliteit van gebruikers verbeterd (of tenminste gelijk blijft) tegen dezelfde kosten. De provincie Gelderland financiert de onderkant van de OV-markt de eerstkomende jaren waardoor Plus OV voor OV-gebruik toegankelijk is; wij pleiten voor een regio breed consistent beleid zodat deze bijdrage een structureel karakter krijgt en ook Deventer hieronder valt.	Gemeenten en regio's zullen net als nu initiatief kunnen nemen om met voorstellen voor maatwerk te komen. Vanzelfsprekend worden partijen, zoals gemeenten, betrokken bij de uitwerking van de provinciale visie op de rol en organisatie van maatwerk.
Stedendriehoek	Afstemming gemeenten, regio's en buurprovincies bij Ontwikkelijnen en Maatwerk	Het maken van goede (financiële) afspraken over verantwoordelijkheden in maatwerkvervoer horen de randvoorwaarden om OV/mobiliteit te kunnen realiseren. Ook het maken van goede (financiële) afspraken maken als verantwoordelijkheden in maatwerkvervoer worden overgedragen. Hoe past dit in het proces/planning van de provincie? Tegelijkertijd moet PlusOV tijdig weten welke dienstverlening van hen wordt verlangd per 2020. Hiervoor is voldoende voorbereidingstijd, voor een eventuele vervoerinkoop en aanpassing van de organisatie PlusOV, een voorwaarde.	Continuering en financiering van deeltaxisystemen als PlusOV is geen onderdeel van de Nota van Uitgangspunten, maar onderwerp van een aparte notitie van in dit geval de provincie Gelderland.
Connexxion	Algemeen	Voorafgaand aan onze inhoudelijke reactie willen wij u complimenteren met de door u gekozen insteek voor de marktconsultatie; de in Concept NvU gepresenteerde uitgangspunten van beleid zijn zichtbaar bijgesteld naar aanleiding van de marktconsultatie. Naar onze mening leidt dit zeker tot beter Openbaar Vervoer (OV). Wij hebben dan ook maar een beperkt aantal opmerkingen op de voorliggende concepttekst.	Wij zijn blij dat u zich kunt vinden in de aanpassingen naar aanleiding van de marktconsultatie.
Gelderse regio's	Algemeen	Het is een heel duidelijk en begrijpelijk verhaal.	Wij danken u voor dit compliment.
Gemeente Apeldoorn	Algemeen	De gemeente Apeldoorn is blij met de stukken en de mogelijkheid tot reactie. Openbaar Vervoer neemt binnen onze mobiliteit een bescheiden, maar cruciale positie binnen het palet aan mobiliteitsopties in. Een gezamenlijk afgestemde insteek voor een nieuwe concessie biedt een prima kans de positie van het openbaar vervoer en alle daaraan gerelateerde aspecten te optimaliseren.	Wij zijn blij dat u onze gezamenlijke aanpak ziet als manier om de positie van het openbaar vervoer te optimaliseren.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Gemeente Apeldoorn	Algemeen	De gemeente Apeldoorn maakt deel uit van de cleantech regio Stedendriehoek. Namens deze regio is een reactie verstuurd die zich primair richt op de regionale aspecten van de conceptnota. De gemeente staat volledig achter de gekozen regionale insteek. De huidige reactie kan dan ook gezien worden als een aanvulling op die reactie. Voor verdere motivatie hiervan verwezen wij tevens naar ons vigerend beleid, vastgelegd in de 'Verkeersvisie 2016-2030'.	Wij danken u voor uw steun voor de gekozen regionale insteek.
Gemeente Haaksbergen	Algemeen	Het Haaksbergse college heeft conform ingestemd met de nota van uitgangspunten aanbesteding OV.	Wij danken u voor uw instemming met de uitgangspunten voor de nieuwe concessies.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Algemeen	De ROCOV's in Oost herkennen zich grotendeels in de door de provincies geformuleerde doelstellingen.	Wij zijn blij dat u zich grotendeels kunt vinden in de geformuleerde doelstellingen.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Algemeen	In tegenstelling tot de startnotities over de aanbesteding van de concessies in de Regio Oost hebben de provincies Flevoland, Gelderland en Overijssel bij de concept NvU gekozen voor een gemeenschappelijke adviesaanvraag betreffende één voor alle betrokken ROCOV's gelijklopende nota. Dat vinden de ROCOV's een goede aanpak. De ROCOV's zouden graag zien dat deze gedragslijn voor alle Regio Oost zaken gehanteerd wordt.	Wij nemen uw advies ter harte en zullen voor zaken die alle ROCOV's aangaan zoveel mogelijk gezamenlijke adviesaanvragen uitdoen.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Algemeen	Er wordt te vaak in de concept NvU verwezen naar de op basis hiervan uit te werken PvE's voor de nieuwe concessies. Daardoor is de concept NvU te vaag en vrijblijvend. Met meer aandacht voor de reizigers waren mogelijk andere keuzes gemaakt in de nota.	Wij zien de concept NvU als uitwerking van het beleid dat is vastgesteld in o.a. de verschillende OV-visies. Voor ons is het belang van de reiziger zó vanzelfsprekend dat dit impliciet is verweven in de gehele NvU. Mede naar aanleiding van uw advies, besteden wij in de toelichting bij de NvU en onderliggende Verkenning meer aandacht aan het belang van en de voordelen van de uitgangspunten voor de reiziger. Vanzelfsprekend zullen wij de ROCOV's te zijner tijd vragen advies uit te brengen naar aanleiding van het ontwerp-PvE.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Algemeen	Een praktische opmerking is nog dat de in de concept NvU opgenomen kaarten onvoldoende duidelijk zijn. De ROCOV's zouden graag zien dat in de NvU grotere kaarten worden opgenomen, waarin de nieuwe concessiegrenzen duidelijk zichtbaar zijn en waarin in ieder geval ook de hoofdassen (trein en bus) en sterke lokale en regionale buslijnen duidelijk zijn ingetekend.	In de NvU zijn nieuwe kaarten opgenomen waarin uw suggesties deels zijn overgenomen. Hierbij hebben wij een afweging moeten maken tussen de leesbaarheid en het detailniveau van de informatie op de kaarten.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Stedendriehoek	Algemeen	Wij onderschrijven de uitgangspunten van de OV-visie en de daaruit voortvloeiende doelstellingen voor de nieuwe concessies zoals verwoord in de concept Nota van Uitgangspunten. Wij zien kansen om de (OV) mobiliteit van de inwoners en bezoekers van/ naar onze regio te verbeteren. Betere aansluiting op de ambitie en doelen van de regio, meer (OV) kwaliteit en meer efficiënte besteding van financiële middelen.	Wij zijn blij dat u de doelstellingen en daaruit afgeleide uitgangspunten voor de nieuwe concessies onderschrijft, evenals de kansen die er zijn om de mobiliteit te verbeteren.
Gelderse regio's	Betrokkenheid gemeenten, regio's en buurprovincies bij vervolgproces	Wij willen graag betrokken zijn bij de criteria lijnennet.	In het Programma van Eisen zullen de buslijnen in drie categorieën worden ingedeeld (p. 11 van de concept NvU). Aan elke categorie zal een aantal criteria worden gesteld. De inschrijver behoudt wel de ruimte om een aantal zaken naar eigen inzicht in te vullen. Dit geeft de inschrijver de kans zich te onderscheiden en past bij het voorstel om de opbrengstverantwoordelijkheid bij de vervoerder te leggen. Het PvE wordt voor een reactie aan belanghebbenden, waaronder gemeenten, voorgelegd.
Gemeente Apeldoorn	Betrokkenheid gemeenten, regio's en buurprovincies bij vervolgproces	De gemeente pleit er voor dat Apeldoorn in de Nota van Uitgangspunten tot primaire en minimaal formele gesprekspartner wordt benoemd bij de uitvoering van het stedelijk net. Reden hiervoor is dat de lokale kennis bij onze gemeente ligt. Bij problemen richten de burgers zich tot ons en bevinden de infrastructurele voorzieningen zoals haltes en busbanen zich op ons grondgebied.	Wij hechten net als nu aan een goede samenwerking tussen gemeenten, vervoerder en provincies. De vervoerder zal worden uitgedaagd om met voorstellen te komen om deze samenwerking goed vorm te geven.
Gemeente Wageningen	Betrokkenheid gemeenten, regio's en buurprovincies bij vervolgproces	Wij willen graag betrokken worden in het vervolgproces. In eerste instantie ambtelijk. Wanneer het wenselijk is om een bestuurlijke stuurgroep op te richten willen wij daar ook aan toegevoegd worden.	Tijdens het proces richting het ontwerp-PvE zullen verschillende bijeenkomsten voor gemeenten worden georganiseerd. Daarnaast wordt het ontwerp-PvE voor een reactie aan gemeenten en aangrenzende provincies worden voorgelegd.
Gemeente Zwolle	Betrokkenheid gemeenten, regio's en buurprovincies bij vervolgproces	De gemeente heeft met belangstelling kennis genomen van de concept nota van uitgangspunten (NvU) en wordt graag actief betrokken bij het vervolgproces om te komen tot een aanbesteding.	Tijdens het proces richting het ontwerp-PvE zullen verschillende bijeenkomsten voor gemeenten worden georganiseerd. Daarnaast wordt het ontwerp-PvE voor een reactie aan gemeenten en aangrenzende provincies worden voorgelegd.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Provincie Utrecht	Betrokkenheid gemeenten, regio's en buurprovincies bij vervolgproces	Afstemming met aangrenzende concessieverleners (waaronder provincie Utrecht) zal tot meerwaarde kunnen leiden. Wij stemmen hierover dan ook graag met u af en zien uw voorstellen/gedachten ten aanzien van bijvoorbeeld Food Valley, de Betuwe, knooppunt Amersfoort (Vathorst), de apart aan te besteden Valleilijn en (na provinciale herindeling) de 5 Heerenlanden met belangstelling tegemoet in het verdere proces. Wij zullen dan ook graag uitgebreider reageren bij de/ het concept Programma('s) van Eisen.	De samenwerking met andere provincies over (nieuwe en bestaande) concessiegrensoverschrijdende lijnen blijft gehandhaafd. Vanzelfsprekend zullen wij bij het aanbesteden en beheren van de concessies aandacht hebben voor de concessiegrensoverschrijdende verbindingen en wij verwachten dat ook de vervoerders, mede gelet op hun opbrengstverantwoordelijkheid, oog zullen hebben voor het belang van deze verbindingen voor reizigers. Tijdens het opstellen van het ontwerp-PvE zullen verschillende bijeenkomsten voor gemeenten worden georganiseerd. Daarnaast wordt het ontwerp-PvE voor een reactie aan de gemeenten en aangrenzende provincies voorgelegd.
Regio Arnhem-Nijmegen	Betrokkenheid gemeenten, regio's en buurprovincies bij vervolgproces	In de mail waarin gevraagd wordt om te reageren op de nota staat dat de inbreng en mening van gemeenten ook in het vervolgtraject gewenst is. Wij onderschrijven dit en stellen voor om een bestuurlijke stuurgroep op te richten die geregeld met de gedeputeerde in gesprek gaat. Niet alleen nu, maar ook tijdens het proces van Programma van Eisen en bestek. Ons voorstel is dat de stuurgroep bestaat uit de wethouders mobiliteit van Arnhem, Nijmegen, Wijchen, Overbetuwe, Wijstervoort en de burgemeester van Rheden gezien zijn kennis en ervaring vanuit de voormalige Stadsregio. Vanwege de sterke relatie met Ede en Wageningen, stellen wij voor om ook de wethouders van deze steden aan deze stuurgroep toe te voegen. Uiteraard dienen de gemeenten ook ambtelijk betrokken te blijven om de stuurgroep te voeden en te adviseren, onder andere bij de beoordeling van de inschrijvingen en bij de ontwikkelplannen om de 5 jaar.	Tijdens het proces richting het ontwerp-PvE zullen verschillende bijeenkomsten voor gemeenten worden georganiseerd. Daarnaast wordt het ontwerp-PvE voor een reactie aan gemeenten en aangrenzende provincies worden voorgelegd.
Regio FoodValley	Betrokkenheid gemeenten, regio's en buurprovincies bij vervolgproces	Wij vinden het van groot belang dat de provincie Utrecht en de Utrechtse FoodValley-gemeenten zowel ambtelijk als bestuurlijk worden betrokken in het proces van de nieuwe OV-concessie voor Gelderland.	Tijdens het proces richting het ontwerp-PvE zullen verschillende bijeenkomsten voor gemeenten worden georganiseerd. Daarnaast wordt het ontwerp-PvE voor een reactie aan gemeenten en aangrenzende provincies worden voorgelegd.
Regio FoodValley	Betrokkenheid gemeenten, regio's en buurprovincies bij vervolgproces	Wij stellen voor om een bestuurlijke stuurgroep te vormen voor het concessieproces, waarin een bestuurlijke vertegenwoordiging vanuit de Regio FoodValley is opgenomen.	Tijdens het proces richting het ontwerp-PvE zullen verschillende bijeenkomsten voor gemeenten worden georganiseerd. Daarnaast wordt het ontwerp-PvE voor een reactie aan gemeenten en aangrenzende provincies worden voorgelegd.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Stedendriehoek	Betrokkenheid gemeenten, regio's en buurprovincies bij vervolgproces	Wij willen graag als regio/gemeenten actief betrokken zijn bij het opstellen/de voorbereiding van het Programma van Eisen. Het gaat over een transitie die impact heeft op de mobiliteit van onze burgers, samenhang heeft met ons regionaal multimodaal beleid en onze rol als wegbeheerder bij het inrichten van knooppunten /haltes. Eerder spraken wij al over onze ambities en slagkracht als Cleantech regio. Wij nemen graag actief deel aan de voorbereiding.	Tijdens het proces richting het ontwerp-PvE zullen verschillende bijeenkomsten voor gemeenten worden georganiseerd. Daarnaast wordt het ontwerp-PvE voor een reactie aan gemeenten en aangrenzende provincies worden voorgelegd.
Gemeente Wageningen	Biobrandstoffen	Kan biodiesel uitgesloten worden van de (overigens terechte) vrijheid in de techniek? (dit i.v.m. de uitstoot van fijn stof en de aanslag op oerwoud / landbouwgrond door biodiesel.)	De Nota van Uitgangspunten gaat uit van zero emissie van de A- en B-lijnen binnen de stadsdiensten vanaf de start van de concessie en uiterlijk in 2030 een volledig emissieloze uitvoering van alle concessies. Biodiesel is weliswaar een schonere bron van energie dan fossiele diesel, maar is niet emissieloos en zal daarom niet voldoen aan de eisen voor 2030. Gebruik van biodiesel kan wel een tussenstap zijn in het transitiepad naar zero emissie.
GoodFuels	Biobrandstoffen	Wij hebben met belangstelling het marktconsultatieverslag en het concept nota van uitgangspunten gelezen. Het viel ons op dat er niets van onze input is opgenomen in het verslag. Ik kan me voorstellen dat het veel, en erg specifieke informatie omvat.	Het klopt dat in zowel de marktconsultatierapportage als de concept NvU niet expliciet aandacht is besteed aan uw ideeën met betrekking tot biobrandstoffen. De provincies streven echter wel naar een zo gunstig mogelijke score op well-to-wheel CO2-emissie per reizigerskilometer. Dat biobrandstoffen onderdeel kunnen zijn van het transitiepad naar zero emissie is toegevoegd aan de definitieve NvU.
GoodFuels	Biobrandstoffen	Op die lijnen waar elektrisch rijden of rijden op waterstof nog niet te realiseren zijn, zijn er andere mogelijkheden voorhanden die CO2-uitstoot aanzienlijk reduceren. Het zou zonde zijn om deze te laten liggen in afwachting van de technische ontwikkelingen. Bijvoorbeeld, in dieselbussen is HVO direct inzetbaar zonder aanpassingen, en kan well-to-wheel tot 90% CO2 reduceren.	Wij stellen het doel centraal en hebben niet het voornemen om een techniek of brandstof voor te schrijven. Het is aan de inschrijvers om met een goed onderbouwd en aantrekkelijk transitiepad naar zero emissie te komen, waaronder een beperking van de CO2-uitstoot op lijnen die niet met zero emissievoertuigen worden uitgevoerd.
GoodFuels	Biobrandstoffen	Graag zouden wij u willen adviseren niet slechts te focussen op maatregelen ter vervanging van het bestaande materieel, maar ook te kijken naar duurzame alternatieven die eenvoudig kunnen worden geïmplementeerd in de bestaande vloot. Dit kan door in de aanbesteding inschrijvers een (financiële) prikkel te geven om ook op de streeklijnen en bij stadbussen die nog op diesel rijden CO2 te reduceren.	Wij nemen uw suggestie mee bij het opstellen van het Programma van Eisen en de aanbestedingsleidraad. Zoals wij in de Nota van Uitgangspunten hebben aangegeven zal de beoordeling van inschrijvingen mede gebeuren op basis van het geboden transitiepad naar zero emissie per 1 januari 2030 en de CO2-reductie tijdens dat transitiepad.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Regio FoodValley	Biobrandstoffen	Biodiesel wordt als duurzame brandstof steeds meer in vraag gesteld, gezien de aanslag op oerwoud en landbouwgrond. Wij stellen voor deze brandstof als techniek uit te sluiten.	De Nota van Uitgangspunten gaat uit van zero emissie van de A- en B-lijnen binnen de stadsdiensten vanaf de start van de concessie en uiterlijk in 2030 een volledig emissieloze uitvoering van alle concessies. Biodiesel is weliswaar een schonere bron van energie dan fossiele diesel, maar is niet emissieloos en zal daarom niet voldoen aan de eisen voor 2030. Gebruik van biodiesel kan wel een tussenstap zijn in het transitiepad naar zero emissie.
Connexxion	Breng flex	De ontwikkeling van flexconcepten, zoals Breng flex, tonen aan dat het OV ook toekomst heeft op plekken waar de vraag naar OV beperkt(er) is, maar de wens tot mobiliteit evident aanwezig. De oude belbus- en lijntaxiconcepten blijken niet voldoende bij de mobiliteitsvraag aan te sluiten en zijn eigenlijk niet meer van deze tijd. Er wordt bij dit soort oude concepten te weinig gebruik gemaakt van de nieuwste technologieën. De voorgestelde splitsing tussen OV en maatwerk bevordert juist het vasthouden aan deze oude concepten (want onderdeel van de concessie) en ontmoedigt daadwerkelijke flexibilisering van mobiliteit (want onderdeel van 'het andere contract').	Wij delen uw visie dat op plekken en momenten waar de vraag naar OV (te) beperkt is, flexibele vervoersconcepten oplossingen kunnen bieden. Deelauto's, e-bike en meerrijdapps beginnen daar ook in te voorzien. In de concept NvU hebben wij toegelicht waarom deze flexibele vervoersconcepten geen onderdeel van de concessie zijn, namelijk omdat zij niet vallen onder de (huidige) definitie van openbaar vervoer zoals opgenomen in de Wet personenvervoer 2000 en omdat er veel innovatieve ideeën van (andere) marktpartijen te verwachten zijn buiten de concessie. Om in de huidige concessie met Breng flex te kunnen starten is gebruik gemaakt van de experimenteerruimte die de wet biedt. Hiervoor hoeft een experiment geen openbaar vervoer te zijn. De wet geeft daarbij aan dat een experiment ten hoogste zes jaar kan duren. Vraagafhankelijke concepten die onder de definitie van openbaar vervoer vallen, mogen door de vervoerder aangeboden worden. Omdat Breng flex nog een experiment is, is het niet te plaatsen in het schema. Daarom is het weggelaten uit het schema.
Connexxion	Breng flex	Het is opmerkelijk dat u 'Kolibri' en 'Nachtvlinder' wel als OV kenmerkt. Nachtvlinder kent immers, net als Breng flex, geen vaste routes.	Volgens de Wet personenvervoer 2000 is openbaar vervoer 'voor een ieder openstaand personenvervoer volgens een dienstregeling met een auto, bus, trein, metro, tram of een via een geleidesysteem voortbewogen voertuig'. Omdat Kolibri en Nachtvlinder een dienstregeling hebben worden deze als OV gekenmerkt. Breng flex is een experiment en zal nog geëvalueerd worden. Flexsystemen passend binnen de definitie van openbaar vervoer, kunnen onderdeel worden van de concessie. Omdat Breng flex nog een experiment is, is het niet te plaatsen in het schema. Daarom is het weggelaten uit het schema.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Gelderse regio's	Breng flex	Breng flex is nu onderdeel van concessie, waarom moet dat eruit? Straks wil Connexxion het niet meer aanbieden.	Volgens de Wet personenvervoer 2000 is openbaar vervoer 'voor een ieder openstaand personenvervoer volgens een dienstregeling met een auto, bus, trein, metro, tram of een via een geleidesysteem voortbewogen voertuig'. Dat is dan ook hetgeen waarvoor de provincies formeel een concessie (recht van exclusiviteit) mogen verlenen. Gebruikmakend van de experimenteerruimte die de wet biedt, is Breng flex als pilot opgenomen in de huidige concessie. Hiervoor hoeft een experiment geen openbaar vervoer te zijn. De wet geeft daarbij aan dat een experiment ten hoogste zes jaar kan duren. Vraagafhankelijke concepten die onder de definitie van openbaar vervoer vallen, mogen door de vervoerder aangeboden worden. Omdat Breng flex nog een experiment is, is het niet te plaatsen in het schema. Daarom is het weggelaten uit het schema.
Gelderse regio's	Breng flex	Geen bezuinigingen buiten de stad om een duur systeem als Breng flex in de stad te houden graag.	Wij zetten in op een goede bereikbaarheid van de steden, zowel vanuit andere steden als vanuit hun ommeland. Dit kan met OV, maar ook met maatwerk. Wij zullen gedurende de looptijd van de concessies continu aandacht hebben hoe een goede bereikbaarheid van de steden op een kosteneffectieve manier geborgd kan worden. Omdat Breng flex nog een experiment is, is het niet te plaatsen in het schema. Daarom is het weggelaten uit het schema.
Gemeente Wijchen	Breng flex	U ziet als één van de maatwerkoplossingen Breng flex. Wij zien dit niet zo en hebben daarmee zorgen ten aanzien van de continuering van Breng flex. Breng flex wordt door u gezien als een vorm van deeltaxi en valt daardoor buiten de concessie 2020-2030. Deze mening hebben wij niet. Wijliswaar kan een voertuig door meerdere reizigers gedeeld worden, maar ons inziens is Breng flex vraagafhankelijk vervoer van halte-tot-halte. Vanwege de binding met bushaltes (en niet individuele voordeuren) behoort dit onder openbaar vervoer. Bij de start van Breng flex zijn er reguliere buslijnen versobert (of zelfs geschrapt) vanwege de komst van Breng flex. U heeft hiermee ruimte geboden voor initiatieven van de vervoerder en maatwerk binnen de concessie. Daarmee heeft u onderstreept dat Breng flex binnen het openbaar vervoer hoort.	Wij delen uw visie niet. Volgens de Wet personenvervoer 2000 is openbaar vervoer 'voor een ieder openstaand personenvervoer volgens een dienstregeling met een auto, bus, trein, metro, tram of een via een geleidesysteem voortbewogen voertuig'. Dat is dan ook hetgeen waarvoor de provincies formeel een concessie (recht van exclusiviteit) mogen verlenen. Gebruikmakend van de experimenteerruimte die de wet biedt, is Breng flex dat niet volgens een dienstregeling rijdt, als pilot opgenomen in de huidige concessie. Hiervoor hoeft een experiment geen openbaar vervoer te zijn. De wet geeft daarbij aan dat een experiment ten hoogste zes jaar kan duren. Vraagafhankelijke concepten die onder de definitie van openbaar vervoer vallen, mogen door de vervoerder aangeboden worden. Omdat Breng flex nog een experiment is, is het niet te plaatsen in het schema. Daarom is het weggelaten uit het schema.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Regio Arnhem-Nijmegen	Breng flex	U geeft aan dat vervoerders van concessies vaak niet over de specifieke kennis en ervaring beschikking om maatwerk te leveren. Het voorbeeld van Breng flex bewijst ons inzien het tegendeel. Zij hebben recent de Blije Reizigers Vakprijs gewonnen voor deze innovatie. Stel dat dit systeem niet door Breng maar door een andere partij uitgevoerd zou worden. Dan zijn er twee vervoerders die samen in hetzelfde gebied rijden waarvan één met vaste lijndiensten en één met flexibele vervoer. De twee vervoerders zullen met elkaar gaan concurreren, terwijl ze elkaar juist moet aanvullen. Als een lijndienst niet meer rendabel is voor een bepaalde wijk of kleine kern, kan Breng flex uitkomst bieden. Op plekken of tijdstippen waar Breng flex lijndiensten vervangt, dient de reis voor de reiziger hetzelfde tarief te hebben als de reis met de op te heffen busverbinding. Als deze partij dan niet Breng is maar een andere partij, verwachten wij niet dat deze partij een prijsverlaging zal toepassen voor de wijk of kleine kern waar de lijndienst is verdwenen. Eerder mogelijk zelfs een verhoging, het is tenslotte dan nog het enige alternatief. Zowel Breng als de partij die een systeem als Breng flex uitvoert zullen voor de grootste omzet gaan, waarvan de reiziger de dupe wordt. Er is dan geen sprake meer van één logisch en geïntegreerd systeem, maar van suboptimalisatie.	Vervoer dat volgens de Wet personenvervoer 2000 geen openbaar vervoer is, zal geen onderdeel zijn van de concessie. Buslijnen die in de concessie als ontwikkellijn worden gezien (C-lijnen), kunnen onder onze regie worden omgezet naar maatwerk. Dit maatwerk kan vervolgens buiten de concessie om door de vervoerder of een andere (markt)partij worden aangeboden. Wij verwachten een grotere variatie aan en hogere kwaliteit van maatwerk wanneer de regie op en uitvoering van het maatwerk buiten de concessie wordt gelaten. Zo wordt het beste worden ingespeeld op de veranderende mobiliteitsbehoeften van reizigers, waaronder de wens om steeds sneller, frequenter en betrouwbaarder te kunnen reizen. Bovendien behouden wij beleidsruimte om het maatwerk in te vullen op een manier die past binnen de provinciale beleidskaders. Vanzelfsprekend zullen wij bij de contractering/subsidiëring van maatwerk goede afspraken maken over taakverdeling tussen de verschillende exploitanten om ongewenste concurrentie tussen vervoersvormen te voorkomen. Omdat Breng flex nog een experiment is, is het niet te plaatsen in het schema. Daarom is het weggelaten uit het schema.
Regio Arnhem-Nijmegen	Breng flex	Breng flex (of vergelijkbare concepten) zou een vangnet van de landelijke gebieden en de onrendabele lijnen moeten zijn. Door dit binnen de OV-concessie te behouden verwachten wij dat de bereikbaarheid van stadswijken en kleine landelijke kernen met beperkte busreizigers beter gewaarborgd wordt.	Flexibele vormen van openbaar vervoer kunnen onderdeel zijn van de concessie. Maatwerk mag wel worden aangeboden door de vervoerder, maar dan buiten de concessie. Daarbij dient hij er rekening mee te houden dat het andere marktpartijen vrij staat om een vergelijkbaar systeem aan te bieden, omdat de concessie wettelijk gezien niet het exclusieve recht tot het aanbieden van maatwerk mag omvatten. Omdat Breng flex nog een experiment is, is het niet te plaatsen in het schema. Daarom is het weggelaten uit het schema.
Regio FoodValley	Breng flex	De definitie vraagafhankelijk OV (blz. 8 / 9) met o.a. Kolibri en Maatwerk met o.a. Breng flex is niet duidelijk; wat zijn kenmerkende verschillen (wat mag de vervoerder wel/niet aanbieden en wat valt onder het concessierecht)?	Volgens de Wet personenvervoer 2000 is openbaar vervoer 'voor een ieder openstaand personenvervoer volgens een dienstregeling met een auto, bus, trein, metro, tram of een via een geleidesysteem voortbewogen voertuig'. Omdat Kolibri en Nachtvliinder een dienstregeling hebben worden deze als OV gekenmerkt. Breng flex is een experiment en zal nog geëvalueerd worden. Flexsystemen passend binnen de definitie van openbaar vervoer, kunnen onderdeel woden van de concessie. Omdat Breng flex nog een experiment is, is het niet te plaatsen in het schema. Daarom is het weggelaten uit het schema.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Capaciteit en regie op het spoor	Regelmatig komen er signalen uit de spoorsector dat de regionale vervoerders geconfronteerd worden met capaciteitsproblemen of een ongunstige capaciteitsverdeling op het spoor en het ontbreken aan regie op het spoor, waardoor zij geen goede dienstregeling kunnen maken (zie bv aansluitingen Tiel en spoor in Twente). Hierdoor kunnen voor de reizigers ongewenste situaties gaan ontstaan vanwege een niet goed functionerend spoornetwerk met slechte(re) overstaptijden bij de OV-knooppunten. De ROCOV's in Oost adviseren de provincies om samen met het ministerie van I&W regie te nemen binnen Landsdeel Oost over de spoorsector, om zo een goed OV-netwerk te waarborgen. Daarop kunnen vervolgens de voorgestelde busconcessies aantakken.	Wij delen uw visie op het belang van een goede capaciteitsverdeling en regie op het spoor. Wij streven naar een goed OV-netwerk met het spoor als ruggengraat. De gesprekken hierover met IenW lopen parallel aan deze aanbestedingsprocedure maar zijn hier geen onderdeel van.
Gemeente Scherpenzeel	Categorisering lijnen	Ik verzoek u in het Programma van Eisen een basisnet op te stellen en dit niet geheel vrij te laten aan de inschrijvers. Bij de recente aanbesteding van Utrecht is namelijk gebleken dat vervoerders niet altijd beschikken over lokale kennis waardoor er foutieve aannames worden gemaakt in de te rijden routes (fysieke mogelijkheden, congestie etc.). Hierdoor zijn er routes tot stand gekomen die niet uitvoerbaar waren in de voorgestelde dienstregeling.	In het Programma van Eisen zullen de buslijnen in de provincie in drie groepen worden gecategoriseerd (p. 11 van de NvU). Aan elke categorie zal een aantal eisen worden gesteld. De inschrijver behoudt wel de ruimte om een aantal zaken naar eigen inzicht in te vullen. Dit geeft de inschrijver de kans zich te onderscheiden en past bij het voorstel om de opbrengstverantwoordelijkheid bij de concessiehouder te leggen. Aan wegbeheerders zullen wij vragen relevante informatie ten behoeve van de aanbesteding beschikbaar te stellen.
Provincie Utrecht	Categorisering lijnen	U heeft ook voor ons herkenbare 2 hoofdopgaven (1. sneller, frequenter en betrouwbaarder OV en 2. Emissievrije bussen) en uw 4 doelstellingen voor de nieuwe concessies. De eerste uitwerking van deze opgaven vinden wij interessant maar is logischerwijs in een NvU nog vrij abstract. Wij zijn dan ook zeer benieuwd naar de nadere concretisering; bijvoorbeeld van uw driedeling van type busverbindingen.	In het Programma van Eisen zullen de buslijnen in de provincie in drie groepen worden gecategoriseerd (p. 11 van de NvU). Aan elke categorie zal een aantal eisen worden gesteld. De inschrijver behoudt wel de ruimte om een aantal zaken naar eigen inzicht in te vullen. Dit geeft de inschrijver de kans zich te onderscheiden en past bij het voorstel om de opbrengstverantwoordelijkheid bij de concessiehouder te leggen. Een ontwerpversie van het PvE wordt voor advies/reactie aan belanghebbenden, waaronder ROCOV's en regio's/gemeenten, voorgelegd.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Regio Arnhem-Nijmegen	Categorisering lijnen	Onrendabele lijnen worden geschrapt zodat op drukke lijnen meer bussen ingezet kunnen worden en omdat wij geen lege bussen meer willen, passend binnen de provinciale OV-visie. Om wel te kunnen voorzien in de openbaar vervoer-behoefte worden maatwerkoplossingen aangeboden, daar waar de onrendabele lijn reed. Voorgesteld wordt om deze uit de busconcessie te halen en apart op de markt te zetten. Alleen buurt- en belbusalternatieven zouden nog onderdeel zijn van de concessie. Wij zijn van mening dat dergelijke alternatieven wél onderdeel moeten blijven van het openbaar vervoer en daarmee ook van de OV-concessie. Er zijn aantrekkelijke en minder aantrekkelijke OV-gebieden, gezien vanuit de exploitant. Door ze samen in een concessie te voegen kan een exploitant de onrendabele gebieden bedienen, doordat er winst wordt gehaald uit de rendabele gebieden. Het zijn communicerende vaten die ons inzien niet uitelkaar gehaald kunnen worden. De voorwaarde zou ons inzien moeten zijn dat daar waar het maatwerk het openbaar vervoer vervangt, is het onderdeel van de concessie. Als het aanvullend is op het openbaar vervoer kan het buiten de concessie vallen.	In de concept NvU hebben wij toegelicht dat wij maatwerk wel als belangrijk onderdeel van het totale mobiliteitssysteem zien, maar dat maatwerk op juridische gronden geen onderdeel van de concessie kan zijn. Een andere overweging is dat iedere provincie op deze manier beleidsruimte behoudt om het maatwerk in te vullen op een manier die past bij de specifieke provinciale wensen. Wij verwachten daarbij een grotere variatie aan en hogere kwaliteit van maatwerk wanneer deze oplossingen en de regie op het mobiliteitssysteem buiten de concessie worden gelaten. Zo wordt het beste voldaan aan de veranderende mobiliteitsbehoeften van reizigers, waaronder de wens om steeds sneller, frequenter en betrouwbaarder te kunnen reizen. Bovendien wordt de kans op innovaties vergroot wanneer niet alles wordt vastgelegd in een concessie van 10 jaar. Overigens merken wij nog op dat er geen buslijnen zijn die winst maken. Wel verschilt de kostendeckingsgraad en daarmee de subsidiebehoefte per buslijn. Er is dus geen sprake van zogenaamde kruissubsidiering tussen buslijnen.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Categorisering lijnen	In de concept NvU moet meer helderheid komen over het concrete lijnennet van de hoofdassen de sterke lokale en regionale lijnen en de ontwikkellijnen.	De categorisering van de lijnen zien wij als onderdeel van het PvE. Reden is dat de categorisering moet worden beoordeeld in samenhang met de eisen die aan iedere categorie lijnen gesteld worden.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Categorisering lijnen	De provincies stellen een categorisering van lijnen voor om de reiziger (en wellicht ook vervoerder) meer zekerheid te bieden. Deze indeling in 3 soorten lijnen (hoofdassen, sterke lokale en regionale lijnen en ontwikkellijnen) is volgens de ROCOV's acceptabel, met als aantekening dat vooral de ontwikkellijnen veel vragen oproepen.	Wij zijn blij dat u zich kunt vinden in de categorisering in lijncategorieën. De criteria voor de indeling van lijnen/verbindingen zullen in het kader van het PvE verder worden uitgewerkt.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Categorisering lijnen	Voorkomen moet worden dat de vervoerders alle energie steken in het alleen maar versterken van de hoofdassen en sterke lokale/regionale lijnen. De ontwikkellijnen blijven, in de ogen van de ROCOV's, van belang als feeder van de hoofdassen en sterke lijnen, maar ook als vervoervoorziening voor bewoners die geen andere vervoerwijzen ter beschikking hebben. Biedt de inwoners van de provincies meer duidelijkheid over de invulling van de ontwikkellijnen.	Wij delen uw visie en zullen in het PvE ingaan op de rol die de ontwikkellijnen spelen in het mobiliteitssysteem en eventuele eisen die wij aan deze lijnen stellen.
Stedendriehoek	Categorisering lijnen	Wij zijn overigens heel benieuwd welk kader/afwegingen de provincie gaat hanteren bij de indeling van lijnen en in het bijzonder van de ontwikkellijnen. Welke ruimte hebben vervoerders hier in en hoe wordt dit tijdig afgestemd met de regio/gemeenten/Plus OV zodat wij tijdig op kunnen reageren en acteren richting inwoners? Wij worden graag betrokken bij de beoordeling van de vervoerplannen.	De criteria voor de indeling van lijnen/verbindingen zullen in het kader van het PvE verder worden uitgewerkt. Het ontwerp PvE wordt ter advisering aan u en andere betrokkenen voorgelegd.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Stedendriehoek	Categorisering lijnen	De gedachte van zekerheid en flexibiliteit spreekt ons aan. Wij zijn ook hier benieuwd naar het kader/afwegingen waarop de categorisering wordt toegepast. Voor ons gelden een paar belangrijke uitgangspunten: regionale bereikbaarheid van voorzieningen als scholen, bedrijven(locaties), ziekenhuis, winkelcentra en station(s) en zekerheid/kwaliteit (snelheid en frequentie) voor forenzen, scholieren, studenten vanuit de verschillende dorpen/kernen in onze regio. Onze inschatting nu is dat hierbij vooral een relatie bestaat met B lijnen die op belangrijke regionale/lokale relaties rijden. Deze lijnen sluiten goed aan op knooppunthaltes/transferia en stations om de overstap tussen fiets, auto en ov van hoge kwaliteit te laten zijn.	In het Programma van Eisen zullen de buslijnen in de provincie in drie groepen worden gecategoriseerd (p. 11 van de NvU). Aan elke categorie zal een aantal eisen worden gesteld. De inschrijver behoudt wel de ruimte om een aantal zaken naar eigen inzicht in te vullen. Dit geeft de inschrijver de kans zich te onderscheiden en past bij het voorstel om de opbrengstverantwoordelijkheid bij de concessiehouder te leggen. Een ontwerpversie van het PvE wordt voor advies/reactie aan belanghebbenden, waaronder ROCOV's en regio's/gemeenten, voorgelegd.
Connexxion	Concessiebeheer	Wij vinden een herijking na vijf jaar, juist in de snel veranderende mobiliteitsmarkt, een prima idee.	Wij waarderen uw steun voor onze keuze om na 5 jaar een evaluatie uit te voeren op basis waarvan wij doelen/kaders eventueel kunnen aanpassen.
Connexxion	Concessiebeheer	Er dient, ter bevordering van het level playing field, tijdens de aanbesteding wél een eenduidig kader te zijn hoe met de herijking wordt omgegaan. Hierbij denken wij met name, maar niet uitsluitend, aan zaken als het opbrengstenrisico en de voertuiginzet. Al tijdens de aanbesteding dient duidelijk te zijn hoe na vijf jaar met grote wijzigingen wordt omgegaan ter voorkoming van strategisch biedgedrag. Een mogelijkheid is het voorschrijven van een risicodragende bieding over de eerste vijf jaar, waarbij het laatste jaar voor de opvolgende vijf jaar ongewijzigd dient te worden doorgetrokken. Middels openboekcalculatie kan tijdens de herijking op basis hiervan de tweede vijf jaar worden afgesproken, zonder vooraf ingecalculleerd (strategisch) voordeel.	Wij zullen in het concessiebesluit een kader opnemen voor de uitvoering van de tussentijdse evaluatie en eventuele aanpassing van doelen/kaders die daaruit voortvloeien. Wij zijn ons bewust van de juridische (on)mogelijkheden om aanpassingen gedurende de concessieperiode door te voeren en onderkennen het belang van het waarborgen van een level playing field.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Concessiebeheer	De ROCOV's verzetten zich niet tegen lange concessies (10 jaar of meer), maar achten het dan wel verstandig om, naast een permanente monitoring, op meerdere momenten het verloop te evalueren en op basis daarvan de gang van zaken bij te sturen (zie bv. nieuwe concessies in Metropoolregio Rotterdam-Den Haag).	Wij delen uw visie en hebben daarom in de NvU een tussentijdse evaluatie na 5 jaar opgenomen waarbij wij doelen en kaders eventueel kunnen aanpassen op basis van een nieuw Ontwikkelplan. Dit Ontwikkelplan wordt door de vervoerder opgesteld. Het ontwikkelplan voor de eerste 5 jaar is onderdeel van de bieding van de vervoerder. Daarnaast dient de vervoerder elk jaar een vervoerplan in te dienen met de voorgestelde wijzigingen in lijnvoering, bedieningstijden en frequenties. Ten slotte zullen de prestaties van de vervoerder, net als nu al het geval is, continu worden gemonitord en zullen wij waar nodig bijsturen.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Concessiebeheer	Ontwikkel een proces waarin continu sprake is van monitoring en van periodieke evaluatie zodat regelmatig kan worden bijgestuurd (ongeacht concessieduur).	De prestaties van de vervoerder zullen, net zoals nu het geval is, continu worden gemonitord, zodat wij waar nodig kunnen bijsturen. Daarvoor maken wij gebruik van moderne technieken op het gebied van o.a. dataverzameling en beheer. Ten slotte is na iedere vijf jaar een tussentijdse evaluatie voorzien die tot aanpassing van doelen/kaders kan leiden.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Concessiebeheer	Een goede beheerstructuur kan voorkomen dat binnen een concessie verschillende beleidsmatige aspecten gaan gelden, doordat elke GS en/of PS zijn eigen ideeën op hun deel van de concessie wil doorvoeren. Om dit te voorkomen kan het noodzakelijk zijn dat bevoegdheden over een deelgebied worden overgedragen aan een andere provincie. Maar tevens dient ervoor gezorgd te worden dat inwoners van een provincie geen problemen ervaren bij provincie- en concessiegrensoverschrijdende reizen. Die ervaar je per slot van rekening als je per auto reist toch ook niet!	Afspraken over beheer e.d. worden in een samenwerkingsovereenkomst vastgelegd. Uitgangspunt daarbij is dat de samenwerking binnen het Cluster OV Oost verder wordt geoptimaliseerd.
Regio Achterhoek	Concessiegrenzen	Belangrijkste punt van aandacht is volgens ons de nieuwe indeling in drie concessiegebieden, waarbij de regio Achterhoek als concessiegebied wordt opgesplitst. De gemeenten Doetinchem en Oude IJsselstreek behoren volgens bovenstaande kaart tot het concessiegebied Zuid, de overige Achterhoekse gemeenten tot Oost. De provincie Gelderland heeft aangegeven dat deze verdeling beter past bij de reispatronen van de reizigers, oftewel de aanwezige vervoersstromen. Daarnaast zijn de gemeentegrenzen aangehouden. Wij snappen deze benadering en kunnen instemmen met de keuze voor de daadwerkelijke grens in vervoersstromen. Echter, daarbij zouden gemeentegrenzen niet bepalend moeten zijn. Kortom, gezien de beoogde multimodale concessie (NvU: bus feedert op de trein, waardoor een goede aansluiting bestaat tussen de modaliteiten) ligt het voor de hand om de concessiegrens niet alleen te baseren op de vervoersstromen, maar ook op het Achterhoekse visgraatmodel rond de spoorlijnen Arnhem – Winterswijk en Apeldoorn – Zutphen – Winterswijk. Op onderstaande kaart is de mogelijke grens weergegeven, ingetekend zonder inzicht in de aanwezige vervoersstromen.	De gekozen verdeling van de gemeenten over de concessies Berkel-Dinkel en Rijn-Waal is gemaakt op basis van vervoersstromen. Beide concessies worden multimodaal waardoor het door u genoemde visgraatmodel ook in de toekomst kan blijven bestaan. Vanzelfsprekend zullen wij bij het aanbesteden en beheren van de concessies aandacht hebben voor de concessiegrensoverschrijdende verbindingen en wij verwachten dat ook de vervoerders, mede gelet op hun opbrengstverantwoordelijkheid, oog zullen hebben voor het belang van deze verbindingen voor reizigers.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Regio Achterhoek	Concessiegrenzen	De nieuwe concessiegrenzen zullen naar verwachting voor de komende decennia vastliggen. Voor de Achterhoek zal de eerstvolgende gebiedsconcessie waarschijnlijk gaan spelen in 2025. In de jaren daarvoor zal er per concessiegebied een aanbestedingsprocedure worden voorbereid. Vervoerkundig hebben de nieuwe concessiegrenzen geen nadelige gevolgen voor de reiziger, wellicht is de reiziger hierdoor zelfs beter te bedienen. Bijvoorbeeld doordat vervoerders beter invulling kunnen geven aan hun ontwikkelrol. Wel vraagt deze nieuwe gebiedsindeling om meer Achterhoekse ambtelijke capaciteit om de belangen van de Achterhoek in beide concessiegebieden Zuid en Oost te kunnen behartigen.	Wij realiseren ons dat de nieuwe concessie-indeling gevolgen kan hebben voor de werkzaamheden van gemeenten/regio's.
Regio FoodValley	Concessiegrenzen	Nijkerk is ingedeeld in concessie Noord. Voor de verbinding met Barneveld en de rest van FoodValley kan dit mogelijk problemen opleveren. Wij vragen uw aandacht hiervoor. Kunt u aangeven of en hoe u wilt toezien op een goede verknoping van Nijkerk aan concessie zuid?	Uit vervoercijfers blijkt dat de meeste verplaatsingen vanuit Nijkerk richting Amersfoort en verder gaan en dat binnen Gelderland Nijkerk wat sterker op noordelijke bestemmingen (Harderwijk, Zwolle) gericht is dan op zuidelijke bestemmingen (FoodValley, Arnhem). Daarom hebben wij Nijkerk in de concessie IJssel-Vecht opgenomen. Vanzelfsprekend is het mogelijk om, indien daar vraag naar blijkt te zijn, nieuwe concessiegrensoverschrijdende verbindingen richting Foodvalley of, in overleg met de provincie Utrecht, richting Amersfoort en verder te realiseren.
Gelderse regio's	Concessie-indeling	Stedendriehoek heeft voorkeur voor gezamenlijk in de concessie Noord of Oost te zitten, nu zitten ze in drie concessies.	Tussen de drie steden in de Stedendriehoek wordt vooral met de auto en trein gereisd en speelt de bus een kleine rol, zodat het vanuit vervoerkundig en daarmee ook vanuit regionaal-economisch oogpunt geen bezwaar is dat Stedendriehoek verdeeld is over meerdere concessies. Vanuit de bus reiziger is dit zelfs een verbetering doordat deze reizen naar verschillende steden buiten de stedendriehoek. Wel hebben wij naar aanleiding van uw reactie nog een keer naar de positie van Brummen gekeken. Het voorstel in de concept Nota van Uitgangspunten om Brummen bij de concessie Rijn-Waal in te delen, is gebaseerd op het feit dat verplaatsingen vanuit Brummen vooral op de concessie Rijn-Waal gericht zijn. Het gaat dan om verplaatsingen per auto en fiets, want busvervoer vanuit Brummen is er nauwelijks (alleen een buurtbus naar Zutphen). Dit laatste is niettemin reden geweest om Brummen in de concessie Berkel-Dinkel op te nemen, waarmee de Stedendriehoek onderdeel is van twee in plaats van drie concessies.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Gemeente Apeldoorn	Concessie-indeling	De gemeente Apeldoorn denkt dat een optimale afstemming en vervlechting van het OV-aanbod bereikt kan worden door niet alleen Apeldoorn, maar de cleantech regio als eenheid in een nieuwe concessie te nemen. Indien dit niet haalbaar is, zou minimaal als uitgangspunt moeten gelden dat de reiziger bij 'grensoverschrijdende bewegingen' geen hinder zou moeten ondervinden van dubbele abonnement aanschaf of onnodig in- en uitchecken.	De samenwerking met andere provincies over (nieuwe en bestaande) concessiegrensoverschrijdende lijnen blijft gehandhaafd. Vanzelfsprekend zullen wij bij het aanbesteden en beheren van de concessies aandacht hebben voor de concessiegrensoverschrijdende verbindingen en wij verwachten dat ook de vervoerders, mede gelet op hun opbrengstverantwoordelijkheid, oog zullen hebben voor het belang van deze verbindingen voor reizigers.
Gemeente Wageningen	Concessie-indeling	Wij waarderen het dat wij niet meer op de grens zitten van 4 concessiegebieden, waarvan 3 van de provincie Gelderland. Dit maakt doorgaande bussen Ede – Wageningen – Arnhem mogelijk als een HOV - Trolley 2.0 – lijn. Ook wordt afstemming in de Food Valley er eenvoudiger door.	Wij bedanken u voor dit compliment en waarderen het feit dat u ons beeld van de voordelen van de herindeling van de concessies deelt.
Gemeente Zwolle	Concessie-indeling	De gemeente is positief over het nieuwe concessiegebied Noord. Door te kiezen voor dit gebied kan gekomen worden tot een zo optimaal mogelijke afstemming van het auto, trein, bus en fietsvervoer in het Daily Urban system (DUS) van Zwolle volgens de uitgangspunten van de "Kracht van Oost". Dit vormt een prima basis voor de op te stellen Meerjaren agenda mobiliteit.	Wij waarderen uw steun voor de concessie-indeling waarin Zwolle deel uitmaakt van het concessiegebied IJssel-Vecht. Wij delen uw mening dat de OV-concessies zo beter aansluiten op het Daily Urban System van Zwolle.
Qbuzz	Concessie-indeling	Het opnemen van Wageningen, Ede en Barneveld in de concessie Zuid is wat ons betreft een logische keuze.	Wij waarderen uw steun voor onze keuze om de gemeenten Wageningen, Ede en Barneveld in de concessie Rijn-Waal op te nemen.
Regio Arnhem-Nijmegen	Concessie-indeling	Wij missen de gemeente Mook en Middelaar in het concessiegebied Zuid zoals visueel weergegeven op pagina 6 van de nota. Wij zien graag dat deze voormalige stadsregiogemeente onderdeel uit blijft maken van het concessiegebied met Nijmegen, omdat de inwoners van deze gemeente sterk gericht zijn op Nijmegen als het gaat om werk en voorzieningen.	De gemeente Mook en Middelaar blijft, net als nu, onderdeel van de concessie waar o.a. ook de gemeente Nijmegen deel van uitmaakt (concessie Rijn-Waal). De gemeente is toegevoegd aan de in de NvU opgenomen kaarten.
Regio Arnhem-Nijmegen	Concessie-indeling	Een groot voordeel vinden wij de samenvoeging met Ede en Wageningen, vanwege de samenhang met Foodvalley en Healthvalley.	Wij waarderen uw steun voor de keuze om de gemeenten Ede en Wageningen in de concessie Rijn-Waal op te nemen.
Regio Arnhem-Nijmegen	Concessie-indeling	Zoals in de nota al is aangegeven is een potentieel nadeel dat gebieden met verschillende kenmerken worden samengevoegd, zoals een sterk stedelijk gebied als Arnhem Nijmegen met een landelijk gebied zoals Rivierenland. In de landelijke gebieden is de uitdaging om het voorzieningenniveau op peil te houden. In een stedelijke regio als die van ons heeft het openbaar vervoer een belangrijke economische rol in het bereikbaar én leefbaar houden van de regio. Het openbaar vervoer vormt een belangrijk onderdeel in ons mobiliteitsbeleid waarin wij duurzame vervoerswijzen als openbaar vervoer en fiets willen optimaliseren. Wij vinden het belangrijk dat beide gebieden voldoende aandacht krijgen.	Wij zullen zowel bij de aanbesteding als het beheer van de concessies alert zijn op een goede verdeling van de aandacht van de vervoerder tussen stedelijke en landelijke regio's binnen het concessiegebied.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Concessie-indeling	Optimalisering van het lijnennet (sneller en meer directe verbindingen) zou een reden kunnen zijn de concessies anders in te richten dan nu het geval is. Daarbij kan het een voordeel zijn dat de grote steden in één concessie komen te liggen. Het gaat dan om Arnhem, Nijmegen, Apeldoorn, Tiel, Harderwijk, Doetinchem, Zutphen, Enschede, Hengelo, Almelo, Deventer, Zwolle, Kampen en Lelystad. Dat maakt het mogelijk deze steden te voorzien van een optimaal stads- en agglomeratienetwerk. Dat schept de voorwaarden voor betere bereikbaarheid per OV, voor minder autoverkeer door meer bundeling via het OV, en voor het (sneller) realiseren van meer duurzaamheid. In dat opzicht biedt de voorgestelde herindeling een potentiële vooruitgang voor de steden Arnhem, Harderwijk, Enschede, Deventer en Zwolle. Deze potentiële voordelen worden echter in de concept NvU niet zichtbaar gemaakt. Voor Apeldoorn en Doetinchem lijkt er eerder sprake van achteruitgang dan vooruitgang.	Wij zijn blij dat u de gedachte achter de herziene concessie-indeling onderschrijft, namelijk dat verbindingen tussen steden en verbindingen van steden met hun achterland meer deel van één concessie gaan uitmaken dan nu het geval is. Dit geldt bijvoorbeeld voor verbindingen tussen Apeldoorn en Zwolle, Ede/Wageningen en Arnhem, en Doetinchem en Arnhem. Uw suggestie om alle verbindingen tussen de grote steden in één concessie onder te brengen zou leiden tot één concessie voor al het openbaar vervoer in Flevoland, Gelderland en Overijssel. In de concept Nota van Uitgangspunten en de onderliggende Verkenning hebben wij aangegeven waarom wij dat geen haalbaar scenario vinden. Met de nieuwe concessie-indeling wordt wel zoveel mogelijk invulling gegeven aan dit idee. Net als nu het geval is, zullen er concessiegrensoverschrijdende verbindingen blijven bestaan, maar dit aantal is kleiner dan in de huidige situatie. Vanzelfsprekend zullen wij bij het aanbesteden en beheren van de concessies hier aandacht voor hebben en wij verwachten dat ook de vervoerders, mede gelet op hun opbrengstverantwoordelijkheid, oog zullen hebben voor het belang van deze verbindingen voor reizigers.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Concessie-indeling	Het is onvermijdelijk dat een systeemwijziging (zoals de voorgestelde veranderingen in de concessie-indeling) winnaars en verliezers oplevert, maar bij de complexe systeemwijziging die hier aan de orde is, moet wel van te voren duidelijk zijn voor alle betrokken partijen dat per saldo de voordelen duidelijk groter zijn dan de nadelen. Daarin is de concept NvU niet geslaagd door te grote algemeenheid en te weinig concrete uitwerking.	In de toelichting bij de NvU en de onderliggende Verkenning is meer aandacht gegeven aan het belang van en de voordelen van de uitgangspunten voor de reiziger.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Concessie-indeling	Er zijn 4 scenario's onderzocht. De provincies hebben gekozen voor het scenario om stapsgewijs te komen tot drie concessies (Noord, Oost en Zuid). Op deze keuze is de concept NvU gebaseerd. De ROCOV's in Oost staan niet afwijzend tegenover (kleinschalige) aanpassingen van de huidige concessiegebieden, maar vragen zich af welke problemen met de voorgestelde rigoureuze herindeling worden opgelost. In de nota Resultaat Verkenning wordt op pagina 4 aangegeven dat de huidige concessiegrenzen niet goed aansluiten op bestaande vervoersstromen en daarbij worden de steden Arnhem en Zwolle genoemd. In de nota Samenwerking en optimalisering concessies Oost hebben de vier samenwerkende ROCOV's in Oost hier ook op gewezen, maar daarvoor zijn in de praktijk oplossingen te bedenken c.q. zijn er al getroffen door vervoerders.	In de Verkenning die ten grondslag ligt aan de NvU is een meer gedetailleerd overzicht opgenomen van de voor- en nadelen delen van de voorgestelde wijzigingen voor de reizigers. Een deel van de oplossingen die in de huidige situatie gevonden zijn, waren mogelijk omdat de twee concessies door dezelfde vervoerder worden uitgevoerd. Het is niet zeker dat dit na aanbesteding van beide concessies nog steeds het geval is. Door de betreffende concessies (deels) samen te voegen is deze garantie er wel.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Concessie-indeling	In de loop van 2020 dienen enkele OV-concessies in Oost-Nederland opnieuw te zijn aanbesteed. De voorbereidingen daarvoor zijn reeds van start gegaan. De nieuwe aanbestedingen grijpen de provincies, zoals ook al verwoord in de Startnotities nieuwe aanbestedingen (april 2017), aan om te onderzoeken of het zinvol is de huidige concessies zowel qua indeling als inhoud aan te passen aan nieuwe ontwikkelingen. De samenwerkende ROCOV's in Oost (ROCOV's Flevoland, Gelderland, Overijssel en Twente) ondersteunen u in deze gedachtegang. Zij hebben u reeds in februari 2016 een notitie over Optimalisering van Concessies in Oost toegestuurd waarin suggesties worden gedaan om tot betere concessies te komen.	Wij zijn blij dat u zich herkent in het voorstel om de concessies te optimaliseren.
Qbuzz	Concessie-omvang	Zoals wij al in de eerder gehouden marktconsultatie hebben aangegeven kunnen wij ons vinden in de voorgestelde indeling in drie gebiedsconcessies. Qua omvang en samenstelling zijn het voor Qbuzz interessante concessies om een inschrijving voor te doen.	Wij waarderen uw steun voor de indeling in drie gebiedsconcessies en de bevestiging dat de concessies qua omvang en samenstelling interessant zijn om hier als vervoerder op in te schrijven.
Regio Arnhem-Nijmegen	Concessie-omvang	Wij vragen uw aandacht voor de beheersbaarheid van zo een grote concessie.	Wij zijn ons bewust van de risico's die grote concessies met zich meebrengen, maar deze risico's achen wij beheersbaar.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Concessie-omvang	Op pagina 6 van de nota Resultaat Verkenning wordt gesteld dat bepaalde gebieden m.n. Midden-Overijssel en Rivierenland dusdanig klein zijn dat een aantal van de huidige vervoerders niet op de aanbesteding van deze (concessie)gebieden zal inschrijven. Er zijn naar ons weten geen signalen van de huidige vervoerder hierover vernomen (Rivierenland is trouwens onderdeel van de veel grotere concessie Achterhoek-Rivierenland inclusief 4 treindiensten!). Kleine concessies kunnen een middel zijn om nieuwe spelers op de OV-markt binnen te halen. In het white paper van de Federatie Mobiliteitsbedrijven Nederland Een kwestie van gunnen wordt ook op het aspect rond omvang en inhoud van concessies ingegaan. Een beperkt volume van een concessie hoeft dus niet per definitie een handicap te zijn voor voldoende goede inschrijvingen. Maar een concessie met weinig en vermoedelijk afnemend volume en met ook nog eens een geringe interne samenhang, biedt een weinig aantrekkelijk perspectief voor vervoerders en reizigers. Dat lijkt het lot van de concessie Midden Overijssel gezien de – door het ROCOV Overijssel in eerdere adviezen aangevochten – plannen van de provincie Overijssel met deze concessie voor 2020 en later. In het geval van Midden Overijssel is het om redenen van efficiency en optimalisering van netwerken begrijpelijk dat nader wordt bekeken hoe deze concessie in samenhang met de omliggende concessies het beste kan worden ingebed in één of meer nieuwe concessies.	Wij danken u voor uw steun voor onze overwegingen om als het gaat om de concessie Midden-Overijssel tot een andere concessie-indeling te komen. Wat betreft het concessiedeel Rivierenland geldt dat in de nieuwe concessie-indeling dit concessiedeel deel uitmaakt van een meer samenhangende concessie, waardoor de vervoerder meer belang en mogelijkheden krijgt om lijnen vanuit Rivierenland aan te laten sluiten dan wel te koppelen aan lijnen in Arnhem en Nijmegen.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Provincie Utrecht	Concessievorm	Wij zijn het eens met uw insteek om te kiezen voor gebiedsconcessie ipv netwerkconcessies met o.a. als argument dat hiermee beter ingespeeld kan worden op gewenste/noodzakelijke veranderingen in het lijnennet én dat vervoerders daarmee hun ontwikkelrol beter kunnen invullen.	Wij waarderen uw steun voor onze keuze voor gebiedsconcessies.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Concessievorm	De ROCOV's in Oost ondersteunen de keuze voor gebiedsconcessies boven netwerkconcessies.	Wij waarderen uw steun voor onze keuze voor gebiedsconcessies.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Concessievorm	De keuze voor gebiedsconcessies mag niet leiden tot een te grote vrijblijvendheid bij de vervoerders en het laten vallen van grote gaten in het netwerk. Bij een gebiedsconcessie moeten niet alleen door de provincies de hoofdassen en de sterke lokale en regionale lijnen worden benoemd en/of vastgelegd, maar zal tevens de rol van ontwikkellijnen en spelregels hoe met deze lijnen om te gaan moeten worden vastgelegd. Gezien de vaagheid van de concept NvU op dit punt en het belang van dit punt achten de ROCOV's het gewenst dat al in de concept NvU de hoofdlijnen van de spelregels die voor de ontwikkellijnen gaan gelden worden geschetst. In het Programma van Eisen kan vervolgens een meer gedetailleerde uitwerking gestalte krijgen.	In de definitieve NvU is duidelijker aangegeven dat de vervoerder in alle categorieën het vervoeraanbod afstemt op de behoeften van de reizigers. Hiertoe kan de vervoerder voorstellen inbrengen bij de provincies. De provincies houden zelf de regie hierop, net als bij de eventuele transitie van ontwikkellijnen naar maatwerk (p. 11 van de NvU). In het PvE zullen wij de kaders die voor de verschillende lijncategorieën gelden gedetailleerder uitwerken. Deze kaders bepalen de ruimte die de vervoerder krijgt om deze lijnen te ontwikkelen. Gezien de ontwikkelingen die gaande zijn in nieuwe mobiliteitsconcepten willen wij ruimte houden om hierop in te spelen.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Concessievorm	Kies voor multimodale gebiedsconcessies inclusief spoor en maatwerk dat huidig regulier OV vervangt (en uit "OV-gelden" wordt betaald, waarbij het wel denkbaar is dat in overleg met de provincies gemeenten en wellicht ook onderwijsinstellingen meebetalen). Deze bieden de beste garantie dat het openbaar vervoer een samenhangend netwerk is en blijft (zie ook advies over de Startnotitie).	Wij delen uw visie op het belang van een samenhangend netwerk. Er wordt in principe gekozen voor multimodale concessies tenzij er gegronde redenen zijn (zoals beperkte vervoerkundige samenhang of materiële beperkingen) om een andere keuze te maken. Dat samenhangende netwerk gaat daarnaast over nog veel meer vormen van vervoer; (deel)fiets, vrijwilligersvervoer, deelauto's etc. die nu deels zonder bemoeienis van een overheid bestaan. Wij zien geen mogelijkheden en vinden het niet wenselijk dat allemaal bij één vervoerder onder te brengen. Door het maatwerk buiten de concessie te faciliteren en te stimuleren kunnen alle partijen, waaronder de vervoerder, aanbod ontwikkelen. Dit gaat naar verwachting sneller dan wanneer het maatwerk voor tien jaar in een concessie wordt vastgelegd. De provincies zien wel kansen voor een MaaS interface en wij eisen van de vervoerder dat hij hieraan meewerkt. In een MaaS-achtige interface wordt boeken en betalen in één hand gebracht. Bovendien borgen de provincies dat (reis)informatie over openbaar vervoer en maatwerk via de vervoerder en als open data beschikbaar wordt gesteld.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Delegatie van bevoegdheden	De positie van de stadsdienst Lelystad moet zo snel mogelijk duidelijk worden. Naar de mening van de ROCOV's in Oost is het logisch dat de stadsdienst Lelystad onderdeel gaat uitmaken van een grotere concessie. Dit is niet een kernpunt, want het gaat niet om een grote concessie, maar uit hoofde van de samenhang is integratie van de stadsdienst Lelystad in een omringende concessie gewenst.	Over de delegatie van de stadsdienst van Lelystad wordt binnenkort door de provincie Flevoland een besluit genomen, zodat dit besluit kan worden meegenomen bij het opstellen van het PvE.
Gelderse regio's	DUS-regio's	Waarom is bij de indeling niet de DUS-regios gebruikt van de Kracht van Oost? Hoe kan het dat automobilisten een andere DUS erop nahouden dan OV-reizigers?	De indeling in 9 DUS-regio's is een manier om Oost-Nederland te analyseren, er is gekozen voor 9 regio's elk gericht op een eigen grote stad. De bewegingen tussen deze steden hebben daarin een minder grote rol gespeeld. In het OV zijn de verbindingen tussen steden juist erg belangrijk. Het rapport geeft ook zelf aan dat een gebiedsindeling moet afhangen van het doel. De indeling in 9 gebieden is niet altijd geschikt. Door grotere concessiegebieden te kiezen kunnen wij beter in de vervoersbehoefte van reizigers voorzien, omdat één concessiegebied zowel de verbindingen van gemeenten naar een nabijgelegen stad als de verbindingen tussen een aantal steden omvat. Daarbij is een aantal DUS-regio's die in het rapport Kracht van Oost worden genoemd te klein om als aparte concessie aan te besteden.
Stedendriehoek	DUS-regio's	Om de slagkracht van de regio te kunnen benutten is het voor ons van essentieel belang dat de Cleantech regio/Stedendriehoek inclusief Hattem en Heerde (PlusOV-regio) binnen één concessiegebied valt. De bestuurlijke regio sluit aan op het daily urban system van het totaal aantal verplaatsingen. Onze actieprogramma's zorgen voor een multimodaal systeem dat hier op aansluit. Wij vinden het voor onze inwoners en bezoekers van de Cleantech regio van groot belang dat zij gebruik kunnen maken van één mobiliteitssysteem (openbaar vervoer en maatwerkvervoer) en/of van specifieke streekproducten (tarievenkaartjes). De data analyse doet te weinig recht aan de interne verplaatsingen binnen onze regio.	De indeling in 9 DUS-regio's is een manier om Oost-Nederland te analyseren, maar in het rapport Kracht van Oost wordt ook aangegeven dat er verschillende indelingen mogelijk zijn afhankelijk van de gekozen ambitie zoals regionale economie, mobiliteit van hoogopgeleiden of mobiliteit van laagopgeleiden. Door grotere concessiegebieden te kiezen kunnen wij beter in de vervoersbehoefte van reizigers voorzien, omdat één concessiegebied zowel de verbindingen van gemeenten naar een nabijgelegen stad als de verbindingen tussen een aantal steden omvat. De betere bediening van reizigers draagt bij aan de regionale economie. Daarbij is een aantal DUS-regio's die in het rapport Kracht van Oost worden genoemd te klein om als aparte concessie aan te besteden. In Stedendriehoek bestaat de hoofdstroom van het OV uit vervoer per trein. Daarmee is de impact van de concessie-indeling voor busverbindingen binnen Stedendriehoek beperkt en is er uiteindelijk voor gekozen Stedendriehoek over twee concessies te verdelen waarbij het gebied ten westen van de IJssel (Apeldoorn e.o.) in de concessie IJssel-Vecht ligt en het gebied ten oosten van de IJssel (Deventer en Zutphen) in de concessie Berkel-Dinkel ligt. Merk ten slotte op dat voor het maatwerk buiten de concessie een andere regio indeling gehanteerd wordt die afhankelijk is van de vervoersstroom op dat niveau.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Regio Arnhem-Nijmegen	Exploitatiebudget	De regio Arnhem Nijmegen is de grootste stedelijke regio in het samenwerkingsverband Nederland Oost en één samenhangende regio qua Daily Urban System. Volgens de voorspellingen van het CBS blijven wij nog groeien tot zeker 2030. Deze concessie gaat over de periode 2023 – 2033, dus het openbaar vervoer zou ook op groei gericht moeten zijn. Daarnaast verdubbelt het aantal 75-plussers in de regio tijdens de looptijd van de concessie. De bereikbaarheid en de leefbaarheid zijn belangrijke uitdagingen in onze regio. De fiets en het openbaar vervoer zijn een onmisbare schakel in de oplossing, ook om de economische groei in de regio te kunnen blijven faciliteren. In de nota staat als doelstelling om het kernnet verder te versterken. Tot op heden gebeurt dat door dienstregelingsuren van onrendabele lijnen te schrappen en deze in te zetten op de sterke lijnen en in het maatwerk. Echter, binnenkort houdt dat op, omdat de mogelijkheden om ‘lege bussen te schrappen’ uitgeput raakt. Ons inzien zorgt het uitgangspunt dat het exploitatiebudget gelijk moet blijven ervoor dat het openbaar vervoer niet mee kan groeien met de demografische en economische groei in onze regio. Wij stellen daarom voor om het exploitatiebudget voor ons concessiegebied te verhogen.	De huidige jaarlijkse exploitatiebudgetten vormen het uitgangspunt voor de aanbestedingen. Provinciale Staten van elke provincie kunnen het besluit nemen om extra exploitatiebudget beschikbaar te stellen waarmee via een meerwerkregeling extra OV ingekocht kan worden. Vooralsnog zien wij echter geen reden om aan Provinciale Staten te vragen de exploitatiebudgetten te verhogen, omdat wij verwachten dat met een verdere optimalisering van het OV-aanbod in de veranderende behoefte van reizigers kan worden voorzien. In het kader van de aanbestedingsprocedure zullen wij informatie over onder meer demografische en ruimtelijke ontwikkelingen aan vervoerders beschikbaar stellen.
Regio FoodValley	Exploitatiebudget	U geeft aan dat het exploitatiebudget gelijk moet blijven in de nieuwe concessie. Volgens ons zorgt dit ervoor dat het openbaar vervoer niet mee kan groeien met de demografische en economische groei in onze regio. Wij hopen dat u toch de mogelijkheid biedt om het exploitatiebudget voor ons concessiegebied te verhogen.	De huidige jaarlijkse exploitatiebudgetten vormen het uitgangspunt voor de aanbestedingen. Provinciale Staten van elke provincie kunnen het besluit nemen om extra exploitatiebudget beschikbaar te stellen waarmee via een meerwerkregeling extra OV ingekocht kan worden. Vooralsnog zien wij echter geen reden om aan Provinciale Staten te vragen de exploitatiebudgetten te verhogen, omdat wij verwachten dat met een verdere optimalisering van het OV-aanbod in de veranderende behoefte van reizigers kan worden voorzien. In het kader van de aanbestedingsprocedure zullen wij informatie over onder meer demografische en ruimtelijke ontwikkelingen aan vervoerders beschikbaar stellen.
Stedendriehoek	Exploitatiebudget	In de concept Nota van Uitgangspunten vinden wij niets terug over het financiële kader. Financiën zijn een belangrijke randvoorwaarden om OV/ mobiliteit te kunnen realiseren. Waar worden de beschikbare middelen op ingezet? Sterke lijnen sterker maken? Een deel beschikbaar houden voor ontwikkelingslijnen/maatschappelijke rol? Is het slim om budgetten te ontschotten? Etc. Een politieke discussie hoort daar ook bij. Wij willen en moeten die nog voeren.	De huidige jaarlijkse exploitatiebudgetten vormen het uitgangspunt voor de aanbestedingen. Provinciale Staten van elke provincie kunnen het besluit nemen om extra exploitatiebudget beschikbaar te stellen waarmee via een meerwerkregeling extra OV ingekocht kan worden. Vooralsnog zien wij echter geen reden om aan Provinciale Staten te vragen de exploitatiebudgetten te verhogen, omdat wij verwachten dat met een verdere optimalisering van het OV-aanbod in de veranderende behoefte van reizigers kan worden voorzien. In het kader van de aanbestedingsprocedure zullen wij informatie over onder meer demografische en ruimtelijke ontwikkelingen aan vervoerders beschikbaar stellen.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Gemeente Wageningen	Fasering	Een aandachtspunt is de overgang in meerdere fasen van huidige naar toekomstige gebieden. Ik mis een beschrijving.	De overgang van huidige naar toekomstige concessies is inderdaad een belangrijk aandachtspunt. De provincies zullen in de fase richting het ontwerp-PvE met de gemeenten in gesprek gaan over de zorgen die leven bij de gemeenten die eerst bij de concessie IJssel-Vecht gaan horen en later naar een andere concessie over gaan. De toelichting op de NvU is hierop aangepast.
Regio FoodValley	Fasering	Er staat geen toelichting bij de overgang van huidige naar toekomstige concessiegebieden, terwijl ze niet tegelijk aflopen. Kunt u toelichten hoe u dit gaat oplossen?	De overgang van huidige naar toekomstige concessies is inderdaad een belangrijk aandachtspunt. De provincies zullen in de fase richting het ontwerp-PvE met de gemeenten in gesprek gaan over de zorgen die leven bij de gemeenten die eerst bij de concessie IJssel-Vecht gaan horen en later naar een andere concessie over gaan. De toelichting op de NvU is hierop aangepast.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Fasering	Het voorstel van de drie Colleges van GS gaat uit van een indeling in drie concessie gebieden, t.w. Noord, Oost en Zuid. Daar de concessies Veluwe en Midden-Overijssel in 2020 aflopen, dient in het voorjaar van 2018 de voorbereiding voor de aanbesteding te starten. Daar de data van de concessies niet synchroon lopen, zullen er tot het jaar 2032 (afloop van de op 10 december 2017 gestarte treinconcessies in Overijssel) verschillen blijven bestaan, hetgeen de duidelijkheid voor de reiziger niet zal bevorderen, nog afgezien van de vele tijdelijk te treffen maatregelen!	Wij zijn ons bewust van de lange periode waarbinnen de herindeling van de concessies gestalte moet krijgen. Wij erkennen dat dit een nadeel van de nieuwe concessie-indeling is, maar vinden dit nadeel acceptabel gelet op de directe en indirecte voordelen van de herindeling voor de reizigers.
Gelderse regio's	Financiering transitie zero emissie	Waarom heeft de provincie geen extra geld over voor duurzaamheid?	Uitgangspunt is dat de transitie naar zero emissie kostenneutraal wordt gerealiseerd. Wanneer Provinciale Staten van een provincie een snellere transitie wensen en deze wensen zijn in de praktijk ook haalbaar dan zullen zij ook extra budget voor de hogere kosten van deze versnelling beschikbaar moeten stellen, aangezien de versnelling anders ten koste van het aanbod zal gaan.
Gemeente Wageningen	Financiering transitie zero emissie	Wij ondersteunen de stevige nadruk op duurzaamheid. In ons gemeentelijk mobiliteitsplan staat ook het streven naar klimaatneutrale mobiliteit. Om deze ambitie te realiseren is geen budget vrijgemaakt. Maar een transitie kost geld, want als je iets nieuws gaat doen, dan moet dat nog door een hele leercurve heen om het goedkoop en perfect te maken. Daardoor verwachten wij slechts langzame transitie, hogere o.v.-tarieven of minder OV-aanbod. Dit willen wij niet, omdat het een negatief effect heeft op gedrag. Je wilt dat mensen het OV pakken en uit de auto stappen. Daarom vragen wij u om geld beschikbaar te stellen voor deze transitie om zodoende een impuls te geven aan de ontwikkeling van een regionale duurzame mobiliteitssector m.b.v. het OV!	Wij delen uw mening niet dat de transitie naar emissieloos openbaar vervoer per definitie meer geld kost. Volgens de onderzoeken die wij hebben laten uitvoeren is een budgetneutrale invoering mogelijk zolang er een transitiepad toegestaan is en geen big bang aan het begin van de concessie geëist wordt. Een budgetneutrale overgang naar zero emissie materieel op de stadsdiensten bij de ingang van de concessie is wel mogelijk. Op een later moment tijdens de concessie kunnen ook regionale busdiensten budgetneutraal met zero emissiebusen uitgevoerd worden.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Gemeente Wageningen	Financiering transitie zero emissie	Waaruit laat u een nieuwe vervoerder de transitie naar zero emissie betalen?	Uitgangspunt is dat de transitie naar zero emissie budgetneutraal gerealiseerd wordt. Wanneer Provinciale Staten van een provincie een snellere transitie wensen en deze wensen zijn in de praktijk ook haalbaar dan zullen zij ook extra budget voor de hogere kosten van deze versnelling beschikbaar moeten stellen, aangezien de versnelling anders ten koste van het aanbod zal gaan.
Gemeente Wageningen	Financiering transitie zero emissie	Hoe voorkomt u dat de vervoerder de tarieven verhoogt om de transitie te betalen? De tarieven liggen al wat hoger dan in de Randstad.	Wij zullen hier bij het aanbesteden en beheren van de concessies aandacht aan besteden. Uitgangspunt daarbij is dat de transitie naar zero emissie niet tot een stijging van de tarieven leidt. Overigens moeten tariefvoorstellen van de vervoerder passen binnen het Tarievenhuis Oost dat leidend is bij de vaststelling van de tarieven.
Gemeente Wijchen	Financiering transitie zero emissie	De gemeente Wijchen onderstreept de ambitie rondom duurzaamheid die de provincie Gelderland in deze NvU uitstraalt. Vooral het uitgangspunt om voor Zero Emissie Busvervoer te gaan en zonder dat dit ten koste gaat van het voorzieningenniveau spreekt ons aan.	Wij waarderen uw steun voor het uitgangspunt van een budgetneutrale transitie naar zero emissie.
Qbuzz	Financiering transitie zero emissie	Op het gebied van financiering van zero-emissievoertuigen waarderen wij uw erkenning van de noodzaak van een regeling voor een budgetneutrale transitie.	Wij waarderen uw steun voor het uitgangspunt van een budgetneutrale transitie naar zero emissie.
Regio Arnhem-Nijmegen	Financiering transitie zero emissie	Wij kunnen ons grotendeels vinden in de uitgangspunten voor duurzaamheid, zoals verwoord in de nota. Wij willen daar aan toevoegen, dat een goed voorbereide duurzaamheidsparagraaf, niet per se tot meerkosten hoeft te leiden. Daarom hechten wij aan een nieuw Total Cost of Ownership model voor de regio, om de mogelijkheden van verduurzaming te kunnen verkennen. In 2010 zijn in de voormalige Stadsregio goede ervaringen opgedaan met "De Groene Cockpit", waarin scenario's zijn uitgewerkt.	In de eerste helft van 2018 werken wij uit hoe de aanleg van de infrastructuur en de opwekking van de energie geregeld gaat worden. Hierbij wordt ook aandacht geschonken aan de gehele businesscase van zero emissie. De Total Cost of Ownership is mede bepalend voor de uitwerking in het PvE.
Regio FoodValley	Financiering transitie zero emissie	Hoe voorkomt u dat de vervoerder de tarieven verhoogt om de transitie naar zero emissie te betalen? Tarieven liggen al wat hoger dan in de Randstad.	Wij zullen hier bij het aanbesteden en beheren van de concessies aandacht aan besteden. Uitgangspunt daarbij is dat de transitie naar zero emissie niet tot een stijging van de tarieven leidt. Overigens moeten tariefvoorstellen van de vervoerder passen binnen het Tarievenhuis Oost dat leidend is bij de vaststelling van de tarieven.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Regio FoodValley	Financiering transitie zero emissie	Hoe gaan de provincies de transitie naar zero emissie financieren?	Volgens de onderzoeken die wij hebben laten uitvoeren is een budgetneutrale invoering mogelijk zolang er een transitiepad toegestaan is en geen big bang aan het begin van de concessie geëist wordt. Een budgetneutrale overgang naar zero emissie materieel op de stadsdiensten (A- en B-lijnen) bij de ingang van de concessie is wel mogelijk. Op een later moment tijdens de concessie kunnen ook regionale busdiensten budgetneutraal met zero emissiebusen uitgevoerd worden.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Financiering transitie zero emissie	Verduurzaming is wel een financieel risico doordat er nog niet over de hele linie sprake is van een gerijpte technologie. Het is daarom belangrijk in de concept NvU op te nemen dat eventuele financiële tegenvallers niet zullen worden afgewenteld op de passagiers in de vorm van hogere tarieven en/of een lager voorzieningenniveau.	Uitgangspunt is dat de transitie naar zero emissie kostenneutraal wordt gerealiseerd en niet tot een stijging van de tarieven voor reizigers leidt. Wanneer Provinciale Staten van een provincie een snellere transitie wensen en deze wensen zijn in de praktijk ook haalbaar dan zullen zij ook extra budget voor de hogere kosten van deze versnelling beschikbaar moeten stellen, aangezien de versnelling anders ten koste van het aanbod zal gaan.
Connexxion	Financiering van materieel en laadinfrastructuur	Een mogelijkheid om sneller tot budget neutrale introductie van ZE te komen is gelegen in slimme concessievoorwaarden, die het mogelijk maken om deze dure investeringen off-balance te krijgen. Vervoerders kunnen immers maar tot op zekere hoogte schulden (als gevolg van investeringen) op hun balans blijven stapelen. Juist wanneer er sprake is van assets (voertuigen en laadinfra) die langer mee gaan dan de concessieduur en waar sprake is van overdracht aan een opvolgend vervoerder, zijn er mogelijkheden om deze assets off-balance te krijgen. Hiertoe dient aan een aantal voorwaarden te worden voldaan die ook in het voordeel van de concessieverlener zijn.	Wij nemen uw suggestie mee bij het opstellen van de aanbestedingsdocumenten.
Connexxion	Financiering van materieel en laadinfrastructuur	Er dient een mogelijkheid te zijn om een deel van de exploitatiesubsidie onherroepelijk af te splitsen voor de financiering van de assets m.b.t. laadinfrastructuur; dit deel van de exploitatiesubsidie is gelijk aan het bedrag van aflossing en rente op de lening en wordt rechtstreeks aan de financierer betaald, buiten de vervoerder om.	Wij nemen uw suggestie mee bij het opstellen van de aanbestedingsdocumenten.
Connexxion	Financiering van materieel en laadinfrastructuur	Er dient een gegarandeerde herinzet (= overnameverplichting) te zijn van de betreffende assets (m.b.t. laadinfrastructuur) aan het einde van de concessie. Gezien de technische levensduur van ZE-bussen, die veel langer is dan de concessieduur, is dit vanuit economisch en vanuit duurzaamheidsperspectief wenselijk. Dit kan door middel van een overname verplichting voor een opvolgend concessiehouder of een overname verplichting voor de concessieverlener.	Wij zullen rekening houden met het feit dat de afschrijvingstermijnen van bussen en laadinfrastructuur langer is dan de concessieduur. Dit kan door een overnameregeling op te nemen in de concessiedocumenten of door asset ownership van bussen en/of laadinfrastructuur los te koppelen van de concessie.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Connexxion	Financiering van materieel en laadinfrastructuur	Het financieel risico van de laadinfrastructuur dient bij de derde financier te liggen.	Vanzelfsprekend willen de provincies de financiële risico's zoveel mogelijk beperken en beleggen bij die partij die daar de meeste invloed op kan uitoefenen. Dat is niet in alle gevallen de provincie of vervoerder maar kunnen ook andere (markt)partijen zijn. In de concessiedocumenten zullen wij dit verder uitwerken.
Qbuzz	Financiering van materieel en laadinfrastructuur	Qbuzz adviseert bij zero emissie te kiezen voor een overnameregeling zoals ook al toegepast wordt voor het treinmaterieel en niet een provinciale financieringsregeling, om meerdere redenen. Bij het opstellen van een concurrerende bieding op een aanbesteding spelen de financiering van het materieel en de voorwaarden waaronder die aan de betreffende marktpartij wordt verleend een belangrijke rol. De voorwaarden waaronder die financiering tot stand komt zijn onder meer afhankelijk van de mate waarin een marktpartij is gekapitaliseerd, de kwaliteit van het onderpand en de mate waarin een marktpartij de operationele risico's kan beheersen. Los van het feit dat dit belangrijke onderdelen zijn voor marktpartijen om zich in de concurrentie te onderscheiden, zoals met de Wp2000 wordt beoogd, zorgt een eventuele keuze voor een provinciale financieringsregeling over minder aantoonbare financiële draagkracht hoeven te beschikken, wat het risico op een verstoring van de continuïteit van de exploitatie vergroot. Het is immers niet meer de kredietwaardigheid van de concessiehouder die bepalend zal zijn voor de financiering(svoorwaarden), maar de kredietwaardigheid van de concessieverlener.	Wij houden vooralsnog de mogelijkheid open om zowel een overnameregeling als een provinciale financieringsregeling in de nieuwe concessies op te nemen. Specifiek ten aanzien van het eventueel verstrekken van financiering geldt dat de financieringsregeling moet voldoen aan de Europese regels voor staatssteun. Bij het bepalen van een het rentetarief zal daarom op een nader te bepalen wijze rekening worden gehouden met de zakelijke zekerheidstelling en de kredietwaardigheid van de betreffende marktpartij. Wij delen uw mening niet dat de kredietwaardigheid van provincies hierbij een risicofactor zou kunnen zijn.
Regio Arnhem-Nijmegen	Financiering van materieel en laadinfrastructuur	Wij vragen ruimte voor een implementatie onderzoek om risico's te beperken. Na het Total Cost of Ownership onderzoek moeten de gevolgen van de gewenste concepten en technieken duidelijk worden voor ruimte, samenwerking en vergunningen. Duidelijk moet worden hoe aanbieders ter zijner tijd voldoende zekerheden geboden kunnen worden (bijvoorbeeld over de infrastructuur) om zodoende risico-opslagen in de aanbiedingen te beperken.	Voor de regio Arnhem-Nijmegen dat onderdeel uitmaakt van de concessie Rijn-Waal is het vraagstuk wat betreft de transitie naar zero emissie anders dan voor de concessie IJssel-Vecht die als eerste moet worden De ervaringen met de implementatie van zero emissie bij de stadsdiensten (A- en B-lijnen) in de concessie IJssel-Vecht nemen wij mee bij de aanbesteding van de andere concessies.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Flexibiliteit vs. zekerheid	Flexibele concessies liggen voor de hand gezien alle ontwikkelingen die op ons afkomen. Dan moeten tussentijdse aanpassingen mogelijk zijn.	Wij delen uw visie en hebben daarom in de NvU een tussentijdse evaluatie na 5 jaar opgenomen waarbij wij doelen en kaders eventueel kunnen aanpassen op basis van een nieuw Ontwikkelplan. Dit Ontwikkelplan wordt door de vervoerder opgesteld. Het ontwikkelplan voor de eerste 5 jaar is onderdeel van de bieding van de vervoerder. Daarnaast dient de vervoerder elk jaar een vervoerplan in te dienen met de voorgestelde wijzigingen in lijnvoering, bedieningstijden en frequenties. Ten slotte zullen de prestaties van de vervoerder, net als nu al het geval is, continu worden gemonitord en zullen wij waar nodig bijsturen.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Flexibiliteit vs. zekerheid	De ROCOV's in Oost zijn tegen een afbraakconcessie met steeds minder DRU's (vooral bij de ontwikkellijnen). Stabiliteit is vereist.	Uit de doelstellingen van de concessies blijkt dat wij streven naar een vervoeraanbod dat aansluit op de mobiliteitsbehoefte van reizigers. Hierbij is aanbieden van openbaar vervoer geen doel op zich maar een middel. Ruimte voor het aanbieden van andere mobiliteitsoplossingen door de vervoerder of andere marktpartijen buiten de concessie past hierin. Door hoofdassen en sterke lijnen te benoemen wordt een zekere mate van stabiliteit gewaarborgd.
Gemeente Apeldoorn	Functie van het OV	De gemeente pleit voor het opnemen van behoud van minimaal één halte voor dorpen en/of relevante bestemmingen in het buitengebied die door regionale lijnen worden aangedaan. Concrete voorbeelden hiervan zijn Beekbergen en Hoenderloo. Ook de provincie pleit voor een vitaal platteland; het overlaten van een keuze op dit aspect aan 'de markt' vinden wij een onverantwoord risico.	De categorisering van de lijnen zien de provincies als onderdeel van het PvE. Daarin wordt ook duidelijk welke eisen worden gesteld aan de bediening van zowel wijken en/of bestemmingen in steden als dorpen en/of bestemmingen in het buitengebied.
Gemeente Apeldoorn	Functie van het OV	Ten aanzien van de stadslijnen pleit de gemeente als uitgangspunt van het op termijn in gelijke mate verdelen van bestaande lijnen over de opties 'behoud als OV lijn', 'toestaan van maatwerk' en 'niet langer bedienen'. In ieder geval zou voorkomen moeten worden dat het huidige aanbod in te snel tempo verdwint door bijvoorbeeld een puur bedrijfsmatige insteek vanuit aanbieders. Het stadsnet krijgt één van de hoogste rapportcijfers van Nederland door haar gebruikers; iedere afname vergt een zorgvuldige afweging, temeer omdat een eenmaal opgeheven lijn niet zomaar terug kan komen.	In het Programma van Eisen zullen de buslijnen in de provincie in drie groepen worden gecategoriseerd (p. 11 van de NvU). Aan elke categorie zal een aantal eisen worden gesteld. De inschrijver behoudt wel de ruimte om een aantal zaken naar eigen inzicht in te vullen. Dit geeft de inschrijver de kans zich te onderscheiden en past bij het voorstel om de opbrengstverantwoordelijkheid bij de vervoerder te leggen. Vervoerders (vanuit hun opbrengstverantwoordelijkheid) en provincies (vanuit hun maatschappelijke verantwoordelijkheid) kunnen voorstellen doen voor de ontwikkeling van het OV en zullen hierover in samenwerking met elkaar afspraken maken. Het besluit over eventuele omzetting of opheffing van een ontwikkellijn zal, na consultatie van de betreffende gemeente(n), steeds door de betreffende provincie genomen worden.
Gemeente Wageningen	Functie van het OV	Wij waarderen de duidelijkheid waarop de nadruk ligt: de economische en de sociale functie van het OV en dat er geïnvesteerd mag worden in de sterke lijnen naar Wageningen.	Wij danken u voor uw instemming met deze uitgangspunten voor de nieuwe concessies.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Functie van het OV	De continuïteit van de ontwikkellijnen en de kwaliteit van de eventuele vervangende mobiliteitsopties komen er in de concept NvU bekaaid vanaf. De reizigers die voor hun mobiliteit afhankelijk zijn van dit soort lijnen voor bijvoorbeeld de feederfunctie op het kernnet, dreigen in de kou te komen staan. De concept NvU biedt hen te weinig zekerheid voor het adequaat voorzien in hun mobiliteitsbehoefte. Het is een verwaarlozing van het nutskarakter dat het OV eigen zou moeten zijn.	Wij delen uw standpunt niet. De aandacht voor de positie van maatwerk, de ruimte die de vervoerder krijgt om ontwikkellijnen daadwerkelijk te ontwikkelen, de mogelijkheid dat ook andere marktpartijen maatwerk kunnen aanbieden en de regie die de provincies hierop gaan voeren, zullen waarborgen dat reizigers in hun mobiliteitsbehoefte worden voorzien. Om de samenhang tussen de onderdelen van het mobiliteitssysteem te borgen, stimuleren wij een goede afstemming tussen openbaar vervoer en maatwerk. Bovendien eisen wij dat informatie over openbaar vervoer en maatwerk via de vervoerder en als open data beschikbaar wordt gesteld. Er is een extra pagina (p. 10) toegevoegd aan de NvU met de uitgangspunten voor regie op openbaar vervoer en maatwerk.
Gemeente Scherpenzeel	Grensoverschrijdende lijnen	Wij verzoeken u aandacht te hebben voor buslijnen die op het grensgebied liggen van de provincie Gelderland en Utrecht. Helaas hebben wij moeten constateren dat dit de afgelopen periode niet goed is gegaan. Hoe wordt deze samenwerking tussen de provincies nu wel gegarandeerd?	De samenwerking met andere provincies over (nieuwe en bestaande) concessiegrensoverschrijdende lijnen blijft gehandhaafd. Vanzelfsprekend zullen wij bij het aanbesteden en beheren van de concessies aandacht hebben voor de concessiegrensoverschrijdende verbindingen en wij verwachten dat ook de vervoerders, mede gelet op hun opbrengstverantwoordelijkheid, oog zullen hebben voor het belang van deze verbindingen voor reizigers.
Regio FoodValley	Grensoverschrijdende lijnen	FoodValley heeft bij beide provincies al vaker aangedrongen op goede grensoverschrijdende verbindingen, zoals het rondje WERV (HOV-verbinding tussen Wageningen – Ede – Rhenen en Veenendaal) en directe verbindingen vanuit Veenendaal en Rhenen naar Ede en de campus in Wageningen. Deze vragen zijn tot nu vaak gestrand op huidige concessiegrenzen. Wij vragen u deze verbindingen met de nieuwe concessie mogelijk te maken.	De samenwerking met andere provincies over (nieuwe en bestaande) concessiegrensoverschrijdende lijnen blijft gehandhaafd. Vanzelfsprekend zullen wij bij het aanbesteden en beheren van de concessies aandacht hebben voor de concessiegrensoverschrijdende verbindingen en wij verwachten dat ook de vervoerders, mede gelet op hun opbrengstverantwoordelijkheid, oog zullen hebben voor het belang van deze verbindingen voor reizigers. En in overleg met de provincie Utrecht kunnen, indien daar vraag naar blijkt te zijn, eventueel afspraken gemaakt worden over nieuwe concessiegrensoverschrijdende verbindingen richting Rhenen en Veenendaal.
Regio FoodValley	Grensoverschrijdende lijnen	Sinds de nieuwe dienstregeling 2018 rijdt er een FoodValley-ringlijn tussen Veenendaal en Ede, waarbij de vervoerders uit verschillende concessies, lijnen aan elkaar hebben gekoppeld tot één ringlijn. Dat gaat nu toevallig om dezelfde vervoerder, namelijk Syntus. Wij vragen u dit soort ontwikkelingen in de nieuwe concessie nadrukkelijk te stimuleren en verder uit te bouwen.	De genoemde ringlijn is deels onderdeel van de concessie Provincie Utrecht, waarvan wij geen concessieverlener zijn. De samenwerking met deze en andere provincies over (nieuwe en bestaande) concessiegrensoverschrijdende lijnen blijft gehandhaafd. Vanzelfsprekend zullen wij bij het aanbesteden en beheren van de concessies aandacht hebben voor de concessiegrensoverschrijdende verbindingen en wij verwachten dat ook de vervoerders, mede gelet op hun opbrengstverantwoordelijkheid, oog zullen hebben voor het belang van deze verbindingen voor reizigers.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Grensoverschrijdende lijnen	Naast stedelijke en agglomeratie netwerken zijn er ook nog de verbindende langere afstandslijnen tussen de genoemde steden. Hier speelt de trein een dominante rol, aangevuld door een aantal buslijnen als Zwolle-Apeldoorn, Apeldoorn-Arnhem, Enschede-Doetinchem en Lelystad-Harderwijk. In de huidige situatie liggen al deze lijnen in twee concessies. Bij de voorgestelde herindeling zijn dat nog de lijnen Apeldoorn-Arnhem en Enschede-Doetinchem, aangenomen dat Doetinchem in Zuid komt te liggen (de kaarten in de concept NvU blinken niet uit in duidelijkheid). Dat lijkt wel een verbetering, maar daarvan is alleen maar sprake als de doortrekking van de lijnen die in één concessie komen te liggen, verder dan de eindhalte "Station" toegevoegde waarde heeft. Vooral in Zwolle lijkt dat wel het geval te kunnen zijn. De concept NvU gaat echter niet in op dit onderwerp.	Wij waarderen het dat u ons beeld deelt dat met de nieuwe concessie-indeling het aantal verbindingen tussen de grotere steden die in twee concessies liggen afneemt. Dit biedt voordelen, zoals in het door u aangehaalde voorbeeld van de huidige situatie in Zwolle. In het kader van de categorisering van lijnen zullen wij bepalen aan welke concessie de concessiegrensoverschrijdende lijnen worden toebedeeld. Daarbij zullen wij tevens kijken wat een logisch eindpunt voor deze lijnen is. Of anders gezegd, tot welk punt deze lijn door de aangrenzende concessiehouder moet worden gedoogd: tot het station of tot een andere belangrijke bestemming in de betreffende stad.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Grensoverschrijdende lijnen	Laat de nieuwe concessiegrenzen geen nieuwe obstakels worden voor doorgaande reizigers. Maak hiervoor goede onderlinge afspraken (provincies en vervoerders) inzake doorgaande verbindingen, tarieven en reisproducten.	De samenwerking met andere provincies over (nieuwe en bestaande) concessiegrensoverschrijdende lijnen blijft gehandhaafd. Vanzelfsprekend zullen wij bij het aanbesteden en beheren van de concessies aandacht hebben voor de concessiegrensoverschrijdende verbindingen en wij verwachten dat ook de vervoerders, mede gelet op hun opbrengstverantwoordelijkheid, oog zullen hebben voor het belang van deze verbindingen voor reizigers.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Grensoverschrijdende lijnen	Een herindeling van de concessiegebieden biedt een oplossing voor huidige problemen, maar schept vervolgens wel weer nieuwe! Elke indeling blijft dus arbitrair. Ook in de nieuwe indeling blijven concessiegrensoverschrijdende buslijnen en spoorverbindingen bestaan. Dat is op zich niet onoverkomelijk, als de reizigers daar niet of nauwelijks iets van merken. De ROCOV's roepen de provincies dan ook sowieso op om oplossingen te bieden m.b.t. concessiegrensoverschrijdende lijnen; ook met aangrenzende provincies en met Duitsland.	De samenwerking met andere provincies over (nieuwe en bestaande) concessiegrensoverschrijdende lijnen blijft gehandhaafd. Vanzelfsprekend zullen wij bij het aanbesteden en beheren van de concessies aandacht hebben voor de concessiegrensoverschrijdende verbindingen en wij verwachten dat ook de vervoerders, mede gelet op hun opbrengstverantwoordelijkheid, oog zullen hebben voor het belang van deze verbindingen voor reizigers.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Grensoverschrijdende lijnen	Naast het gegeven dat er ook reizigersstromen zijn buiten de drie provinciegrenzen (denk bv. aan Amersfoort vanuit Wijnst- en Noord-Veluwe; Noord-Brabant en Limburg richting Nijmegen; verbindingen met Drenthe en met het Duitse grensgebied binnen de Euregio's; etc.) zullen er door de voorgestelde concessie-indeling, met name binnen Gelderland, nieuwe "breuken" ontstaan in reizigersstromen en wel rond Apeldoorn, Doetinchem en in de FoodValley!	De samenwerking met andere provincies over (nieuwe en bestaande) concessiegrensoverschrijdende lijnen blijft gehandhaafd. Vanzelfsprekend zullen wij bij het aanbesteden en beheren van de concessies aandacht hebben voor de concessiegrensoverschrijdende verbindingen en wij verwachten dat ook de vervoerders, mede gelet op hun opbrengstverantwoordelijkheid, oog zullen hebben voor het belang van deze verbindingen voor reizigers.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Qbuzz	Gunningscriteria	Als kwaliteitsspeler hechten wij in het bijzonder grote waarde aan voldoende ruimte voor inhoudelijke inbreng in de ontwikkeling van de regionale mobiliteit, in de vorm van substantiële gunningspunten voor kwalitatieve plannen. Op die manier is de keuze voor een vervoerder met opbrengstverantwoordelijkheid het beste te maken.	De gunningscriteria en de weging hiervan zijn zoals gebruikelijk onderdeel van de aanbestedingsleidraad.
Gelderse regio's	Innovaties in vervoer	OV-bedrijven bieden toch ook goede innovaties aan, mag dat dan niet meer?	Zowel de vervoerder als andere (markt)partijen kunnen straks buiten de concessie om maatwerk aanbieden. Wij verwachten een grotere variatie aan en hogere kwaliteit van maatwerk wanneer deze oplossingen en de regie daarop buiten de concessie wordt gelaten. Bovendien wordt de kans op innovaties vergroot wanneer niet alles wordt vastgelegd in een concessie van 10 jaar. Zo wordt het beste voldaan aan de veranderende mobiliteitsbehoeften van reizigers, waaronder hun wens om steeds sneller, frequenter en betrouwbaarder te kunnen reizen.
Gemeente Zwolle	Innovaties in vervoer	De gemeente is positief over het feit dat de NvU ruimte geeft voor innovatie en maatwerk met name ook voor de invullen van het (openbaar) vervoer in de stad.	Wij danken u voor dit compliment.
Qbuzz	Innovaties in vervoer	Aangezien momenteel in Nederland nog veel geëxperimenteerd wordt met de positie van maatwerkoplossingen ten opzichte van openbaar vervoer, begrijpen wij uw keuze om dit niet in de concessie onder te brengen.	Wij waarderen uw steun voor onze keuze om maatwerk niet exclusief in de concessie onder te brengen.
Stedendriehoek	Innovaties in vervoer	Maatwerkvervoer leent zich goed voor innovatie. Wij brengen graag onze ervaringen in die wij opdoen met projecten zoals Mobuur (elektrische deelauto's in de wijk Kerschoten), Keobike (deelfietsensysteem bij 5 strategisch gelegen OV-haltes), de centrumbus Deventer (duurzaam OV in de historische binnenstad door Stichting van vrijwilligers), de al zeer lang bestaande buurtbusvereniging Lettele Okkenbroek, de VisitVeluwe Express (pilot met busvervoer tussen verblijfsrecreatie in Hoenderloo en Apeldoornse toeristische attracties) en Samobiel in Klarenbeek. Wij gaan er van uit dat bij gebleken succes deze initiatieven binnen en/of naast de nieuwe concessie kunnen worden voortgezet.	Maatwerkinitiatieven vinden nu buiten of, bij wijze van experiment, binnen de concessie plaats. In de nieuwe concessies zullen vervoersvormen die niet onder de wettelijke definitie van OV vallen, buiten de concessie ontwikkeld en aangeboden worden. Van de genoemde voorbeelden wordt alleen de buurtbus wettelijk gezien als OV, de buurtbusprojecten blijven daarom onderdeel van de concessie. Alle andere genoemde voorbeelden vallen onder het maatwerk. Wij betrekken de regio's en gemeenten bij de uitwerking van onze visie op de rol en organisatie van dit maatwerk, waaronder de vraag op welke manier deze vervoersvormen en mobiliteitsdiensten het beste aangestuurd en gefinancierd kunnen worden. Vanzelfsprekend vinden wij het van belang dat succesvolle concepten blijven voortbestaan.
Gelderse regio's	Integraal mobiliteitssysteem	Hoe zorgen wij voor goede feedering op de bussen? Als OV-bedrijven dat zelf niet aan mogen bieden.	De feedering op de bussen wordt feitelijk niet anders dan nu. Door zelf als provincie actiever te sturen in het maatwerk hopen wij dit nog verder te verbeteren. Zowel de vervoerder als andere marktpartijen kunnen straks maatwerk aanbieden, maar dit gebeurt dan niet op basis van de exclusiviteit die een concessie geeft.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Gemeente Apeldoorn	Integraal mobiliteitssysteem	De gemeente ziet een eenduidige informatievoorziening over het palet van vervoersmogelijkheden als een sleutel tot een succesvolle transitie van het OV. In de nota van uitgangspunten zou daarom reeds duidelijk moeten zijn dat concessiehouders in hun communicatie met het publiek de maatwerkoplossingen in functionele zin meenemen. Als voorbeeld noemen wij het Mobuur initiatief, maar ook de aanwezigheid van (deel)fietsen en stallingen daarvoor. Waar mogelijk zijn wij van mening dat de bestaande regiecentrale die voor PlusOV actief is ten aanzien van de informatievoorziening aan reizigers hierin een blijvende rol kan spelen.	Wij zijn ons bewust van het belang van een eenduidige informatievoorziening voor het hele mobiliteitssysteem. Wij borgen daarom dat (reis)informatie over openbaar vervoer en maatwerk via de vervoerder en als open data beschikbaar wordt gesteld. Op dit moment ontwikkelt iedere provincie zijn visie ten aanzien van andere mobiliteit. Daarbij is het belangrijk te realiseren dat de mogelijkheden voor informeren, boeken en betalen van vervoersdiensten nog sterk in ontwikkeling zijn. Wanneer wij de vervoerder het exclusieve recht zouden geven om dit gedurende een periode van 10 jaar of langer te mogen verzorgen, betekent dit dat wij de mogelijkheid uitsluiten om mee te bewegen met alle ontwikkelingen die zich op dit vlak nog zullen voordoen. Bij dit alles geldt dat, anders dan wellicht uit de concept NvU blijkt, de vervoerder wel de mogelijkheid krijgt om dit aan te bieden, alleen niet op basis van de concessie (= exclusiviteit) en hij zal hiertoe ook niet worden verplicht.
Gemeente Scherpenzeel	Integraal mobiliteitssysteem	Aandacht wordt gevraagd voor een goede aansluiting bus-trein waarbij er ook prettige veilige wacht voorzieningen zijn met voldoende mogelijkheden voor het veilig stallen van een fiets.	Wachtvoorzieningen vallen niet onder verantwoordelijkheid van de vervoerder en zijn daarom geen onderdeel van deze concessie. De vervoerder kan, net als provincies en gemeenten, hier wel aandacht voor vragen bij ProRail.
Qbuzz	Integraal mobiliteitssysteem	Wij juichen de verdere integratie van OV-aanbod van de diverse modaliteiten toe.	Wij waarderen uw steun voor de verdere integratie van de verschillende modaliteiten.
Regio FoodValley	Integraal mobiliteitssysteem	Goede aansluitingen en afstemming tussen trein en bus zijn van groot belang.	Wij delen uw visie dat aansluitingen en afstemming tussen trein en bus van groot belang zijn.
Regio FoodValley	Integraal mobiliteitssysteem	De combinatie fiets-OV is een ijzersterk koppel, dat wij in FoodValley graag stimuleren. Ook Gelderland profileert zich sterk als Fietsprovincie. Er zijn steeds meer bussen, zoals bij Flixbus, met faciliteiten om fietsen mee te nemen in of aan de bus. Wij vragen u om op bepaalde lijnen dit als eis mee te nemen voor de nieuwe bussen, zodat fietsen ook mee kunnen met de bussen. Ook zijn goede (deel-)fietsvoorzieningen bij haltes van groot belang.	Wij nemen uw suggestie mee bij het opstellen van het PvE.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Integraal mobiliteitssysteem	De reizigersbelangen komen aan de orde in paragraaf 3.2 (pagina 39/40, Mobiliteit) van het regeerakkoord 2017-2021 Vertrouwen in de toekomst. Het gaat om de volgende passage: "Het openbaar vervoer moet in alle delen van Nederland een goed alternatief zijn voor de auto. Het belang van de reizigers staat daarbij voorop. Die moeten snel en comfortabel van A naar B kunnen reizen. Dat vraagt om betrouwbare en actuele reisinformatie, goede aansluitingen op fiets, taxi en auto en een veilig en gemakkelijk betaalsysteem." Deze passage slaat de spijker op zijn kop. De ROCOV's hopen dat de provincies in Oost zullen handelen in de geest van dit goede voornemen van de Rijksoverheid om samen hieraan gestalte te geven.	Wij onderschrijven de tekst uit het regeerakkoord, wat onder meer blijkt uit de doelstellingen van de nieuwe concessies (p. 4 van de concept NvU).
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Integraal mobiliteitssysteem	Bij een concessie moeten minimale eisen voor ketenmobiliteit geformuleerd zijn.	Voor zover aspecten van ketenmobiliteit onderdeel van de concessie zijn, zullen wij de eisen die wij hieraan stellen in het PvE opnemen.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Integraal mobiliteitssysteem	Het OV en de aanvullende mobiliteitssystemen moeten een samenhangend netwerk vormen. Daarbij is een goed georganiseerde reisketen en een daarop gebaseerde inrichting van het aanbod van OV en aanvullende vervoersystemen een must. Het is zeer wenselijk dat er een vorm van centrale regie over OV en aanvullend flexibel vervoer in de nieuwe concessies wordt opgenomen;	Wij delen uw visie dat een goed georganiseerde reisketen en de inrichting van het OV-aanbod en maatwerk belangrijk is. Zoals in de toelichting is aangegeven hebben de provincies, mochten wij dat al willen, niet de wettelijke bevoegdheid om aan de vervoerder een exclusief recht te verlenen voor het bieden van maatwerk. Zo valt het doelgroepenvervoer onder verantwoordelijkheid van gemeenten en zijn er ook vormenv van maatwerk die alleen kunnen bestaan door de betrokkenheid en inzet van vrijwilligers. Bovendien is er meer ruimte voor innovaties wanneer niet al het vervoer binnen de OV-concessie wordt vastgelegd. Wij zijn ons ervan bewust dat de gekozen knip keuzes met zich meebrengt als het gaat om de regie op het hele mobiliteitssysteem. Op dit moment ontwikkelt iedere provincie zijn visie ten aanzien van dit onderwerp. Daarbij is het belangrijk te realiseren dat de mogelijkheden voor informeren, boeken en betalen van vervoersdiensten nog sterk in ontwikkeling is. Wanneer wij de vervoerder het exclusieve recht zouden geven om dit gedurende een periode van 10 jaar of langer te mogen verzorgen, betekent dit dat wij de mogelijkheid uitsluiten om mee te bewegen met alle ontwikkelingen die zich op dit vlak nog zullen voordoen. De regie over het regionale openbaar vervoer blijft bij de provincies en vervoeders en de regie over het totale mobiliteitssysteem ligt bij verschillende partijen. Om de samenhang tussen de onderdelen van het systeem te borgen, stimuleren wij een goede afstemming tussen openbaar vervoer en maatwerk. Bij dit alles geldt dat, anders dan wellicht uit de concept NvU blijkt, de vervoerder wel de mogelijkheid krijgt om maatwerk en/of een interface aan te bieden, alleen niet op basis van de concessie (= exclusiviteit) en hij zal hiertoe ook niet worden verplicht. Er is een extra pagina (p. 10) toegevoegd aan de NvU met de uitgangspunten voor regie op openbaar vervoer en maatwerk.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Integraal mobiliteitssysteem	Essentieel bij de categorisering van lijnen is dat wordt uitgegaan van een integrale benadering, waarbij regulier OV en publiek vervoer op elkaar zijn afgestemd.	Wij delen uw visie dat een integrale benadering van het mobiliteitssysteem, waaronder het OV en maatwerk, belangrijk is.
Stedendriehoek	Integraal mobiliteitssysteem	Uiteindelijk resultaat moet zijn: een mobiliteitssysteem dat los staat van concessiegrenzen, regiogrenzen, opdrachtgevers, etc. Ten dienste van de kwaliteit voor onze reizigers!	Wij zijn blij met uw steun voor onze insteek dat bij de keuze voor een concessie-indeling de belangen van de reiziger centraal moet staan.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Connexxion	Knip tussen OV en Maatwerk	Ons belangrijkste punt is de positie van de maatwerkoplossingen en dan vooral de op pagina acht en negen voorgestelde knip tussen 'Openbaar Vervoer' en 'Maatwerk'. In een wereld waarin de vraag naar mobiliteit steeds complexer wordt zoekt u onzes inziens juist naar een partij die u hierbij maximaal kan ontzorgen. De knip tussen 'tot OV beperkte concessies' en 'Maatwerk voor meerdere (markt)partijen' die u nu contractueel voorstaat, creëert een enorm interfacerisico. Deze interface is hiermee uw probleem geworden; bij elke verandering in de vraag en bij elke innovatieve oplossing die beschikbaar komt, kijken de OV- en maatwerkpartijen naar u. De verschillende partijen zijn immers gebonden aan het eigen, contractueel afgebakende werkdomein. Wij doelen hierbij expliciet niet op het volledige lijstje aan Maatwerk zoals opgenomen in de grafische weergave op pagina negen, maar op OV gerelateerde concepten van nu (bijvoorbeeld Breng flex) én van de toekomst (autonome voertuigen en dergelijke), die een mobiliteitsinvulling kunnen zijn, daar waar regulier OV onrendabel is of dreigt te worden.	Wij delen uw zorg niet. De knip zoals wij die voorstellen komt in feite grotendeels overeen met de huidige situatie en is ingegeven door de mogelijkheden en beperkingen die wet- en regelgeving bieden. Zoals in de toelichting is aangegeven hebben de provincies, mochten zij dat al willen, niet de wettelijke bevoegdheid om aan de vervoerder een exclusief recht te verlenen voor het bieden van maatwerk. Zo valt het doelgroepenvervoer onder verantwoordelijkheid van gemeenten en is er ook maatwerk dat alleen kan bestaan door de betrokkenheid en inzet van vrijwilligers. Bovendien is er meer ruimte voor innovaties wanneer niet al het vervoer binnen de OV-concessie wordt vastgelegd. Wij zijn ons ervan bewust dat de gekozen knip keuzes met zich meebrengt als het gaat om de regie op het hele mobiliteitssysteem. Op dit moment ontwikkelen de provincies ieder hun visie ten aanzien van dit onderwerp. Daarbij is het belangrijk te realiseren dat de interface die u noemt volop in de belangstelling staat (aan een recente marktconsultatie van het Rijk over MaaS-pilots namen 200 partijen deel) en nog sterk in ontwikkeling is. Wanneer wij deze interface nu voor een periode van 10 jaar of langer in handen leggen van 1 partij, betekent dit dat de mogelijkheid uitsluiten om mee te bewegen met alle ontwikkelingen die zich op dit vlak nog zullen voordoen. Hetzelfde geldt voor de opkomst van zelfrijdend vervoer. Het tempo en de richting van de ontwikkelingen op dit vlak zijn zo onvoorspelbaar dat wij de vervoerder ook ten aanzien van dit onderwerp geen exclusiviteit willen geven, maar ruimte wil houden om tijdens de concessie in te kunnen spelen op de ontwikkelingen die zich voordoen. Bij dit alles geldt dat, anders dan wellicht uit de concept NvU blijkt, de concessiehouder wel de mogelijkheid krijgt om maatwerk en/of een interface aan te bieden, alleen niet op basis van exclusiviteit en hij zal hiertoe ook niet worden verplicht.
Gemeente Zevenaar	Knip tussen OV en Maatwerk	Het in algemene zin bereikbaar houden van de kleine kernen met openbaar vervoer voor is ons van grote waarde. Onze visie sluit hierbij aan op die van de Regio Arnhem – Nijmegen: "indien maatwerk het openbaar vervoer vervangt, dan moet het onderdeel van de concessie zijn". Als het een aanvulling is op het openbaar vervoer, dan kan dit buiten de concessie vallen.	Vervoer dat volgens de Wet personenvervoer 2000 geen openbaar vervoer is, zal geen onderdeel zijn van de concessie. Buslijnen die in de concessie als ontwikkellijn worden gezien (C-lijnen), kunnen onder onze regie worden omgezet naar maatwerk. Dit maatwerk kan vervolgens buiten de concessie om door de vervoerder of een andere (markt)partij worden aangeboden. Uiteraard staat ook voor ons voorop dat de bereikbaarheid gewaarborgd blijft.
Provincie Utrecht	Knip tussen OV en Maatwerk	Wij hebben met belangstelling kennis genomen dat u bij de concessieaanbesteding u beperkt tot het Wp 2000 gedefinieerde openbaar vervoer en het aanvullende maatwerk apart in de markt wil zetten. Wij vinden dat een interessante optie, die ons ook tot nadenken zet over wat het beste antwoord is op de veranderende vervoersvraag van de reizigers.	Wij waarderen uw steun voor onze keuze ten aanzien van de scheiding tussen openbaar vervoer en maatwerk.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Regio FoodValley	Knip tussen OV en Maatwerk	Wij hebben de voorkeur dat het 'Maatwerk' zoveel mogelijk binnen de concessie vorm wordt gegeven. Dat wat niet binnen de concessie 'past/hoort' zou door de regiogemeenten zelf als 'Maatwerk' kunnen worden ontwikkeld onder dezelfde voorwaarden als in de huidige concessie het geval is. Uiteraard in samenwerking met de provincie(s). Wij zien de nieuwe concessie als dé start van de algehele transitie.	Elke provincie maakt een eigen notitie over de regie op maatwerk.
Regio FoodValley	Knip tussen OV en Maatwerk	Op dit moment is er een transitie gaande in het OV van aanbod- naar meer vraaggericht. Het is de vraag of het loskoppelen van maatwerkoplossingen van de concessies, zoals u voorstelt, nu al verstandig is. Is de markt hier al klaar voor? Wat vindt u van het idee om deze loskoppeling pas tijdens de concessieperiode geleidelijk meer vorm te geven?	Op dit moment bevatten de concessies op enkele experimenten na alleen openbaar vervoer. In de nieuwe concessie wordt dus geen nieuwe scheiding aangebracht, maar een bestaande scheiding voortgezet. In recent aanbestede concessies blijkt dat het aangeboden maatwerk slechts een fractie is van het totale aanbod (= openbaar vervoer + maatwerk) in de concessie. Door dit maatwerk buiten de concessie te faciliteren en te stimuleren kunnen alle partijen, waaronder de vervoerder, aanbod ontwikkelen en gaat dit naar verwachting sneller dan wanneer het maatwerk voor tien jaar in een concessie wordt vastgelegd.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Knip tussen OV en Maatwerk	Het ROCOV Gelderland neemt afstand van de inhoud van het schema Positie maatwerkoplossingen op pagina 15 van de nota Resultaat Verkenning. In het schema wordt gesteld dat de zgn. Kolibri en Nachtvlinder vraagafhankelijk zijn. Dit is onjuist, daar deze vormen voor 90% standaard vertrekken bij aankomsten van de treinen om reizigers zonder reservering naar hun bestemming te brengen!	Wij delen uw visie op Kolibri en Nachtvlinder niet. Wij zien Kolibri en Nachtvlinder als vraagafhankelijk vervoer omdat ze in principe niet rijden zonder reservering vooraf. Dat dit in de praktijk mogelijk anders ligt, doet hier geen afbreuk aan. Omdat ze er volgens een dienstregeling wordt gereden vallen ze onder het openbaar vervoer.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Knip tussen OV en Maatwerk	Bij de multimodale concessies en de pure bus-concessies behoren naar de mening van de ROCOV's niet alleen de spoor- en buslijnen, maar ook de zgn. maatwerkoplossingen (in de Gelderse OV visie aangeduid met Flexnet!). De reden waarom de ROCOV's heel nadrukkelijk opteren voor opname van het totale concept aan modaliteiten, is gelegen in het feit, dat daardoor een samenhangend netwerk blijft bestaan, hetgeen voor de reiziger een absolute must is voor zijn of haar ketenreis. Ook hierin zien de ROCOV's zich gesteund door het Regeerakkoord 2017 – 2021 (paragraaf 3.2 Mobiliteit, pagina 39/40): "Wij passen wet- en regelgeving aan zodat openbaar vervoer- en taxibedrijven flexibel en vraaggericht vervoer ('mobility as a service') kunnen aanbieden. Provincies en vervoerregio's die met nieuwe vormen van doelgroepenvervoer, openbaar vervoer en deelsystemen willen experimenteren, krijgen daarvoor de ruimte."	Wij delen uw visie niet dat maatwerk onderdeel hoort te zijn van de OV-concessie. Ook bij de voorgestelde splitsing kan een samenhangend netwerk blijven bestaan. Door maatwerk buiten de concessie te faciliteren en te stimuleren kunnen alle partijen, waaronder de vervoerder, aanbod ontwikkelen en gaat dit naar verwachting sneller dan wanneer het maatwerk voor tien jaar in een concessie wordt vastgelegd. Dit levert naar verwachting het beste aanbod voor de reiziger op.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Connexxion	Laadinfrastructuur	Zero Emissievoervoer (ZE) draait inmiddels niet zozeer om de bus, maar om de energievoorziening. U trekt qua overnameregeling de vergelijking met treinen en dat is terecht, maar het gaat verder. Op het gebied van het (bij)laden van elektrische bussen bestaan verschillende systemen en het laadsysteem dient te passen bij het type bus. Denk hierbij alleen al aan pantograaf (zoals in Eindhoven), inductie (Utrecht) of middels een stekker. Je kunt bus en laadinfra niet los van elkaar zien; het is één systeem, met één systeemverantwoordelijke. De concessiehouder dient totale invloed te hebben op de beschikbaarheid van de bussen en de laadinfra. Zonder deze invloed kan een concessiehouder niet verantwoordelijk gehouden worden voor een betrouwbare uitvoering (punctualiteit/rituitval) van de dienstregeling.	Een betrouwbare uitvoering van de dienstregeling is voor de reizigers zeer belangrijk. Duurzame mobiliteit gaat echter verder dan duurzaam OV. Wij onderzoeken daarom of en zo ja op welke manier laadinfrastructuur ook gebruikt kan worden door andere mobiliteitsvormen zonder dat de belangen van het OV geschaad worden. In het PvE zullen wij de keuze maken hoe de laadinfrastructuur geregeld zal gaan worden.
Connexxion	Laadinfrastructuur	Wanneer een vervoerder, bijvoorbeeld in een aanbesteding, de keuze maakt voor een bepaald merk/type bus, ligt daarmee voor langere tijd het laadinfra-'concept' vast. Omgekeerd beperkt de keuze voor bepaalde laadinfra de keuze in merk/type bus sterk, en daarmee de marktspanning bij inkoop van bussen. Dit kan van invloed zijn in geval een beperkt aantal bussen, inclusief laadinfrastructuur (van een bepaald type) dient te worden overgenomen en daarna uitgebreid dient te worden. Ga je (al dan niet voorgeschreven) verder met hetzelfde systeem -inclusief gedwongen winkelnering en dientengevolge hogere prijzen bij de busleverancier- of zoek je marktspanning door een tweede infrasyteem toe te staan?	Wij begrijpen uw zorgen rond een beperking van handelingsvrijheid om tot zero emissie te komen. Wij merken in dat kader op dat het niet onze intentie is om een techniek voor te schrijven. Voor ons staan onze duurzaamheidsdoelstelling (zero emissie) centraal.
Regio FoodValley	Leefbaarheid	Wij vragen ook strenge eisen te stellen voor geluid, zodat het materiaal (trein en bus) zo weinig mogelijk overlast veroorzaakt voor de omgeving.	Eisen aan het materieel met betrekking tot geluid worden onderdeel van de concessiedocumenten.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Leefbaarheid	Eerder in dit advies hebben de ROCOV's al aangegeven dat de concept NvU de ambitie moet hebben meer reizigers te trekken door het OV aantrekkelijker te maken. Dat is niet alleen vanuit reizigersoogpunt van belang, maar ook vanuit duurzaamheidsoogpunt. Door de gemaakte afspraken op landelijk niveau zal de verduurzaming van het OV naar stellige verwachting (aanzienlijk) sneller gaan dan de verduurzaming van het vervoer per auto. In het kader van de verduurzaming is het daarom zaak een verschuiving te bewerkstelligen van automobilititeit naar OV-mobiliteit. De nieuwe concessies moeten aan dit transitieproces een bijdrage leveren. Deze ambitie missen wij in de concept NvU.	Het genoemde doel is verwoord in de OV-visies en komt in de Nota van Uitgangspunten tot uitdrukking in de doelen die wij met de aanbesteding van de nieuwe concessies willen bereiken en met de manier waarop wij zowel met de A- en B-lijnen als met de C-lijnen omgaan: afstemmen van het aanbod op de mobiliteitsbehoeftes van reizigers.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Gelderse regio's	Maatwerk	Hebben wij die belbussen en nachtvlinders wel nodig? Eigenlijk zou je daarmee moeten stoppen, want dat is concurrentie voor ander vervoer wat wij straks aanbieden.	De concessies omvatten alleen het vervoer dat volgens de Wet personenvervoer 2000 tot het openbaar vervoer gerekend moet worden, te weten 'voor een ieder openstaand personenvervoer volgens een dienstregeling met een auto, bus, trein, metro, tram of een via een geleidesysteem voortbewogen voertuig'. Omdat Kolibri en Nachtvliender een dienstregeling hebben vallen zij onder de wettelijke definitie van OV. Een transitie van vraagafhankelijk OV naar maatwerk buiten de concessie is mogelijk.
Gemeente Apeldoorn	Maatwerk	Ten aanzien van de positie van maatwerkoplossingen constateert de gemeente dat deze nieuwe vormen in beleidsmatige zin door de provincie met warmte zijn bepleit, maar dat de concretisering slechts wordt 'doorgeschoven' naar de volgende uitwerkingsfase. Wij kunnen er slechts van uitgaan dat in de aanbesteding de randvoorwaarden die in de komende fase van het programma van eisen worden voorgesteld niet worden beperkt door de huidige Nota van Uitgangspunten.	Vervoer dat volgens de Wet personenvervoer 2000 geen openbaar vervoer is, is geen onderdeel van de concessie. Maatwerk wordt daarom buiten de concessie georganiseerd en valt daarmee buiten de scope van de Nota van Uitgangspunten voor de concessies. In aanvulling op de Nota van Uitgangspunten komen de provincies ieder met hun eigen visie ten aanzien van de rol en organisatie van het maatwerk binnen hun provincie.
Regio FoodValley	Maatwerk	Als regio worden wij graag betrokken bij de verdere ontwikkeling van het onderdeel Maatwerk, zoals al gebeurt met de gemeente Barneveld.	Gemeenten en regio's zullen net als nu initiatief kunnen nemen om met voorstellen voor maatwerk te komen. Vanzelfsprekend worden partijen, zoals gemeenten, betrokken bij de ontwikkeling van maatwerk, te beginnen met het uitwerken van de visie van provincies op de rol en organisatie van het maatwerk.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Maatwerk	Hoofddassen, sterke lijnen en ontwikkellijnen dienen samen een logisch netwerk te vormen. Een concessie is een exclusief recht. Indien ontwikkellijnen worden omgezet in maatwerkoplossingen en "maatwerkvervoerders" in een concessiegebied worden toegelaten, dan vraagt dat mogelijk om een wetswijziging. De regering ziet dat ook in. Dat kan hangende de nieuwe wetgeving wellicht tot praktische oplossingen leiden.	De tekst in het regeerakkoord waar u aan refereert is op meerdere manieren uitlegbaar. Het kan ook zinspelen op het loslaten van de concessieverplichting in plaats van de uitbreiding hiervan waar u op doelt. Deze onduidelijkheid maakt het onmogelijk om in de geest van deze paragraaf te handelen. De opzet van de concessie is echter zo, dat er aanpassingen mogelijk zijn wanneer het regeerakkoord verder wordt uitgewerkt in wetgeving.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Maatwerk	Vooralsnog maken de ROCOV's in Oost zich zorgen over de status van de maatwerkoplossingen, zeker als deze bestaand regulier OV gaan vervangen bij een te geringe vervoervraag. De in Gelderland uitgezette pilotprojecten geven een wisselend beeld wat betreft successen en haalbaarheid (Evaluatie pilots flexnet; provincie Gelderland juli 2017). Veel pilots hebben slechts een lokale functie en maken geen of maar beperkt onderdeel uit van een samenhangend vervoersnetwerk.	Wij nemen kennis van uw zorg. Iedere provincie ontwikkelt op dit moment zijn eigen visie ten aanzien van de rol van maatwerk binnen hun mobiliteitssysteem. Daarbij geldt dat maatwerk soms zal dienen ter vervanging van en soms ter aanvulling op het OV. Of en in welke mate dit het geval is kan per provincie verschillen. Vanzelfsprekend zal bij de ontwikkeling van nieuwe initiatieven rond maatwerk gekeken worden welke lessen uit eerdere pilots getrokken kunnen worden.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Maatwerk	Zorg met betrekking tot maatwerkoplossingen is het feit dat elke provincie zijn "eigen" oplossingen mag uitwerken en aanbieden. Dat kan tot gevolg hebben dat binnen één concessiegebied verschillende varianten maatwerk worden geboden met wellicht ook verschillende tarieven, reisvoorwaarden, etc. De ROCOV's hebben een voorkeur voor oplossingen die in hoge mate uniform zijn; ook qua uitingvormen en uitstraling.	Waar nodig en mogelijk zullen wij zorgdragen voor uniformiteit bij de door u genoemde aspecten. Wij hechten eraan onze eigen beleidskaders op te kunnen stellen omdat wij op dit moment in een ander tempo en met andere accenten werken. Dat is op dit moment in de concessie IJsselmond ook het geval, hetgeen niet tot problemen heeft geleid. Bovendien betreft het maatwerk vaak lokale mobiliteitsvormen.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Maatwerk	M.b.t. maatwerk dient er binnen eenzelfde concessie overeenstemming te zijn tussen de provinciale deelgebieden. Voor de reizigers dienen de concessiegrenzen niet merkbaar te zijn. Anders dreigt deze gekozen "beheervorm" eerder een belemmering dan een voordeel te worden voor de nieuwe concessiegebieden.	Waar nodig en mogelijk zullen wij zorgdragen voor uniformiteit. Wij hechten echter aan de ruimte om onze eigen beleidsaccenten te kunnen leggen met betrekking tot het mobiliteitssysteem, waaronder het maatwerk. Wij zijn ons bewust van de risico's die dit met zich meebrengt maar deze risico's zien wij als beheersbaar.
Gemeente Enschede	Marketing en productformules	Het grootste pijnpunt is dat door de nieuwe concessie indelingen waarschijnlijk de merknaam en rode kleur van Twents zal sneuvelen. Maar voor de reiziger wordt de nieuwe concessie indeling logischer en dat weegt zwaarder.	Wij danken u voor uw begrip dat de onze overwegingen voor de herindeling van concessies tot gevolg kunnen hebben dat de merknaam en rode kleur van Twents verdwijnt.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Marketing en productformules	De ROCOV's ondersteunen de keuze om reisgegevens, productformules, merk en huisstijl eigendom te laten zijn van de provincies.	Wij waarderen uw steun voor ons uitgangspunt dat reisgegevens, productformules, merk en huisstijl in eigendom komen van de provincies.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Marketing en productformules	De ROCOV's hebben een voorkeur voor een zo ver mogelijk doorgevoerde uniforme uitstraling van zowel vervoermiddelen als andere uitingvormen als reisinformatie en informatie over tarieven.	Wij delen uw visie van het belang om te komen tot een zo groot mogelijke uniformiteit in de uitstraling.
Connexxion	Mobility as a Service	Wij zouden graag zien dat u ook de ontwikkeling van MaaS-proposities onderdeel laat zijn van de concessie en er in feite volledige mobiliteitsconcessies van maakt. De opbrengstverantwoordelijke heeft er alle belang bij om MaaS (mede) te ontwikkelen, en het niet aan partijen over te laten die alleen de meest interessante MaaS-mogelijkheden 'afromen'. Als integraal verantwoordelijke vervoerder voor de volledige (OV-)mobiliteit ontwikkelt de vervoerder dan juist MaaS voor iedereen, dus ook voor de minder frequent gebruikende reiziger.	MaaS is een concept dat zich snel ontwikkelt en waarin zeer veel marktpartijen geïnteresseerd zijn. Bij de marktconsultatie van het ministerie over MaaS kwamen 200 partijen. Op dit moment weet niemand wat de beste manier is en wie welke rol zou moeten spelen. Daarom zitten wij onder andere met u in een wetenschappelijke onderzoekslijn om dat te onderzoeken. Bij het tweede ontwikkelplan halverwege de concessie valt hier misschien met meer zekerheid iets over te zeggen. Tot die tijd willen wij onze handen vrij houden om in te spelen op de ontwikkelingen zoals die zich voordoen. Wij juichen het toe dat de vervoerder MaaS wil medeontwikkelen maar wij willen de ontwikkeling van MaaS proposities op dit moment niet bij één partij leggen. Daarom borgen wij dat informatie over openbaar vervoer en maatwerk via de vervoerder en als open data beschikbaar wordt gesteld en dat de betalingsmogelijkheden verbeteren. Dit draagt bij aan de ontwikkeling van MaaS. Er is een extra pagina (p. 10) toegevoegd aan de NvU met de uitgangspunten voor regie op openbaar vervoer en maatwerk.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Connexxion	Mobility as a Service	De door ons beschreven afbakening van de OV-concessie (een mobiliteitsconcessie inclusief MaaS-proposities) maakt het ook beter mogelijk om data te delen. Doordat de gehele reis van een reiziger veel vaker binnen de concessie valt, in plaats van in twee of meer concessies/contracten, is het mogelijk de volledige informatieve waarde van de reis te behouden, ook wanneer deze data geanonimiseerd wordt voor beschikbaarstelling. Hiermee is én de privacy gewaarborgd én de maximale openheid van data.	Wij delen uw visie op het delen van data niet. Reizigers zullen altijd gebruik maken van meerdere modaliteiten, waardoor de dataverzameling nooit bij één partij kan komen te liggen. In de concessie zullen eisen worden opgenomen met betrekking tot het beschikbaar stellen en gebruik van data (open data). Ook borgen de provincies dat (reis)informatie over openbaar vervoer en maatwerk via de vervoerder en als open data beschikbaar wordt gesteld, zodat MaaS-proposities kunnen worden ontwikkeld. Uiteraard zal alles binnen de kaders van wet- en regelgeving (op privacy) plaatsvinden.
Regio FoodValley	Mobility as a Service	Mobility as a Service (MaaS) is een belangrijke nieuwe ontwikkeling in het mobiliteits- en OV-beleid. In de transitie naar 2030 en dus ook de nieuwe concessie vragen wij meer aandacht voor het gemak van de reiziger: inzetten op een integraal ov-systeem waarin maatwerk naadloos aansluit op de hoogwaardige verbindingen. De nieuwe concessie zou hier invulling aan moeten geven. Hoe denkt u hierover?	Wij delen uw visie dat MaaS een belangrijke ontwikkeling is. Door de vervoerder het OV te laten uitvoeren, ruimte te bieden aan maatwerk en eisen m.b.t. open data en betaalmogelijkheden op te nemen bij door de provincie (mede) gefinancierde vervoervormen (OV én maatwerk) wordt de verdere ontwikkeling van MaaS mogelijk gemaakt. De vervoerder kan MaaS medeontwikkelen maar wij willen de ontwikkeling van MaaS-proposities op dit moment niet bij één partij leggen. Als blijkt dat de markt geen MaaS-proposities ontwikkelt zullen wij dit nader bekijken.
Qbuzz	Multimodale concessies	Wij hechten er waarde aan dat de concessies (op termijn) een multimodaal karakter krijgen voor een optimale vervoerkundige samenhang die ongewenste concurrentie tussen trein en bus minimaliseert. Gezien de voorgestelde indeling lijkt het ons voor de hand liggen dat de trajecten Amersfoort-Ede-Arnhem, Tiel-Arnhem en Winterswijk-Doetinchem-Arnhem in de concessie Zuid worden opgenomen, de trajecten Apeldoorn-Zutphen, Winterswijk-Zutphen en Oldenzaal-Zutphen in de concessie Oost en de overige trajecten in de concessie Noord. Daarmee ontstaan drie concessies met een substantieel aandeel spoorvervoer, dat qua vervoerkundige samenhang optimaal te integreren is in het om- en onderliggende netwerk aan buslijnen.	Vanwege de beperkte vervoerkundige samenhang tussen de Valleilijn enerzijds en het busvervoer in FoodValley anderzijds zien de provincies geen meerwaarde om de Valleilijn onderdeel te maken van een multimodale concessie. De treindiensten Tiel-Arnhem en Winterswijk-Doetinchem-Arnhem zullen onderdeel gaan uitmaken van de multimodale concessie Rijn-Waal. De treindiensten Apeldoorn-Zutphen, Winterswijk-Zutphen en Oldenzaal-Zutphen zullen onderdeel worden van de multimodale concessie Berkel-Dinkel. De concessies voor de Vechtdallijnen en de treindiensten Zwolle-Enschede en Zwolle-Kampen zijn recent gegund en nu geen onderdeel van een multimodale concessie. Of dit bij een volgende aanbesteding van deze regionale treindiensten verandert, wordt dan besloten. De concessie IJssel-Vecht zal dus geen treindiensten omvatten.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Regio Achterhoek	Multimodale concessies	De Achterhoekse spoorlijnen zullen onderdeel uit gaan maken van de multimodale concessie Oost/ Zuid. De angst leeft bij de Achterhoekse gemeenten dat dit zou kunnen betekenen dat er wederom meerdere vervoerders op de Achterhoekse spoorlijnen zouden komen te rijden. Er is gesuggereerd dat de spoorlijnen Winterswijk-Zutphen-Apeldoorn en Arnhem-Winterswijk in zijn geheel aanbesteed worden, zodat er uiteindelijk 1 vervoerder op de lijn gaat rijden. Dit ondanks de nu bepaalde grenzen van de concessiegebieden, waardoor deze twee spoorlijnen in twee verschillende concessiegebieden liggen. Hiermee zijn wij erg blij.	Wij waarderen uw steun voor onze keuze ten aanzien van de positie van het spoorvervoer binnen de concessies. De treindienst Arnhem-Winterswijk zal (net als Arnhem-Tiel) onderdeel worden van de concessie Rijn-Waal. De treindiensten Zutphen-Winterswijk, Zutphen-Apeldoorn en Zutphen-Oldenzaal zullen onderdeel worden van de concessie Berkel-Dinkel. Vanwege de zeer beperkte aantallen overstappers in Winterswijk zien wij geen bezwaar om de treindiensten die hier samenkomen onderdeel te laten zijn van twee verschillende concessies.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Multimodale concessies	De ROCOV's zijn voorstander van het onderbrengen van de regionale spoorverbindingen in de nieuwe concessies, en wel zodanig dat een lijn in z'n geheel tot eenzelfde concessie behoort. Helaas is dat vanwege de getrokken nieuwe concessiegrenzen deels niet mogelijk. Mochten er in concessies verschillende vervoerbedrijven komen voor bus resp. trein dan dienen de provincies zorg te dragen voor goede afstemming van beide vervoersystemen op elkaar (inclusief tarieven).	Uw wens is alleen mogelijk wanneer het openbaar vervoer in Gelderland, Overijssel en verschillende aangrenzende provincies in één grote concessie wordt ondergebracht. Zoals in de concept NvU is aangegeven vinden wij een dergelijke grote concessie niet wenselijk. De voorgestelde concessie-indeling heeft als insteek om de concessiegrenzen zoveel mogelijk buiten de steden te laten lopen. Daarbij is het onontkoombaar dat treindiensten (deels) in een andere concessie komen te liggen dan de concessie waar zij deel van uitmaken. Uiteraard eisen wij een goede afstemming met vervoerders die de aangrenzende concessies uitvoeren.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Multimodale concessies	Het blijft verstandig te bezien of de regionale spoorlijnen die nu nog in aparte concessies zijn ondergebracht, mettertijd ook deel kunnen gaan uitmaken van multimodale concessies. Daarbij gaat het om de Vechtdallijnen, Zwolle-Kampen en Zwolle-Enschede.	De Vechtdallijnen, Zwolle-Enschede en Zwolle-Kampen zijn nu geen onderdeel van een multimodale concessie. De vervoerkundige samenhang tussen de concessie IJssel-Vecht en de treindiensten Zwolle-Enschede/Kampen is bovendien beperkt. Bij een volgende aanbesteding van deze regionale treindiensten kan desgewenst worden besloten deze treindiensten op te nemen in een multimodale concessie.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Multimodale concessies	Het was mooi geweest als de provincies bij de onlangs gegunde spoorconcessies rekening hadden kunnen houden met mogelijke aanpassing/herindeling van concessiegebieden in de nabije toekomst.	Bij de aanbesteding van de onlangs gegunde spoorconcessies speelde de herindeling van de concessies inderdaad nog geen rol. Vanzelfsprekend zal hier in de toekomst waar mogelijk wel rekening mee worden gehouden. Desgewenst is het mogelijk om onderhands een kortlopende concessie voor deze treindiensten te verlenen zodat de einddatum kan worden afgestemd op de einddata van de concessies IJssel-Vecht dan wel Berkel-Dinkel.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Multimodale concessies	Stem de looptijd van de concessies zodanig af dat de huidige spoorconcessies t.z.t. soepel kunnen instromen in de multimodale gebiedsconcessies.	In de concept Nota van Uitgangspunten is uitgegaan van de maximale concessieduur van 10 jaar zoals die standaard voor openbaar vervoer per bus is toegestaan. Wij hebben voor deze maximale concessieduur gekozen vanwege de transitie naar zero-emissievervoer tijdens de looptijd van de concessie en de investeringen die daarvoor nodig zijn. Wij kiezen er dus niet voor om de einddatum van de concessie IJssel-Vecht gelijk te stellen aan de einddatum (2027) van de concessie voor de Vechtdallijnen die overigens mede door de provincie Drenthe is verleend. Omdat de vervoerkundige samenhang tussen de concessie IJssel-Vecht en de treindiensten Zwolle-Enschede/Kampen beperkt is, heeft het onvoldoende meerwaarde om de concessieduur van IJssel-Vecht op de einddata van de concessies van de genoemde treindiensten te laten aansluiten. Dat is ook niet nodig, omdat de wet de mogelijkheid biedt om voor treindiensten onderhands een kortlopende concessie te verlenen, zodat desgewenst de einddatum van de concessie voor de treindiensten op die van de concessie IJssel-Vecht kan worden afgestemd.
Gemeente Apeldoorn	Omgeving en voorzieningen bij haltes en stations	Ten aanzien van de financiering constateert de gemeente dat op dit moment geen uitspraak wordt gedaan over bijvoorbeeld aanpassen, amoveren en/of nieuw aanleggen van haltes en infra- en IOT voorzieningen als gevolg van een nieuwe concessie. Hiervoor bestaat echter een lokale verantwoordelijkheid. Nu reeds is bekend dat ontwikkelingen bij NS station Apeldoorn centrum om specifieke aanpassingen vragen, bijvoorbeeld ten aanzien van de financiering van de bewaakte fietsenstallingsruimte (nu slechts voor twee jaar geregeld) en de introductie van elektrisch laden via restenergie van remmende treinen. Binnen of buiten de concessie dient helder te worden wie voor aanpassing verantwoordelijk is, waarbij ons principe 'de veroorzaker betaalt' zal zijn.	De aanpassing en financiering van haltes en stations(omgevingen) vallen niet onder de verantwoordelijkheid van de vervoerder en maken daarom geen onderdeel uit van de Nota van Uitgangspunten voor de aanbesteding van de concessies. Hierover worden separaat afspraken gemaakt met betrokken (weg)beheerders.
Gemeente Scherpenzeel	Omgeving en voorzieningen bij haltes en stations	Wij verzoeken u te kijken of er een prettige veilige wachtvoorziening en fietsenstalvoorziening kan komen bij Veenendaal De Klomp waar de aansluiting is tussen vele bussen en op de trein.	Realisatie van genoemde voorzieningen valt niet onder de verantwoordelijkheid van de vervoerder en is daarom geen onderdeel van de aanbesteding van de nieuwe concessies.
Connexxion	Opbrengstverantwoordelijkheid	U maakt de stap om de opbrengstverantwoordelijkheid bij de vervoerder neer te leggen, hetgeen wij toejuichen.	Wij waarderen uw steun voor onze keuze om de opbrengstverantwoordelijkheid bij de vervoerder neer te leggen.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Connexxion	Opbrengstverantwoordelijkheid	Bij het neerleggen van de opbrengstverantwoordelijkheid bij de vervoerder hoort een terughoudender rol voor de opdrachtgever; de vervoerder dient de ruimte te krijgen om zijn product vooral af te stemmen op wensen van de reiziger, niet alleen op het Provinciale beleid. Concessiebeheer kan in deze op gespannen voet komen te staan met Provinciaal beleid, zeker wanneer hier, zoals in de concessie Noord, drie provincies bij betrokken zijn die allen autonomie van beleid wensen te houden. De uitgangspunten zoals in deze concept NvU weergegeven, dienen verder uitgewerkt worden in de concessietekst. In tegenstelling tot wat op pagina 15 bij de eerste bullit staat, dient niet de NvU, maar de geconcretiseerde uitwerking in de concessie maatgevend te zijn voor de resterende beleidsvrijheid van de betreffende provincies. Bij opbrengstverantwoordelijkheid voor de vervoerder is het juist niet aan een individuele provincie om (delen van) buslijnen te schrappen. Dat is in principe aan de vervoerder, uiteraard na goedkeuring door de opdrachtgever.	Wij delen uw visie dat onze rol als opdrachtgever terughoudender moet zijn wanneer wij de opbrengstverantwoordelijkheid bij de vervoerder neerleggen. De vervoerder krijgt daarom binnen de kaders zoals vastgelegd in de Nota van Uitgangspunten en vervolgens uitgewerkt in het Programma van eisen de ruimte om het openbaar vervoer door te ontwikkelen. We geven de vervoerder niet de vrijheid om de geboden ontwikkelruimte volledig naar eigen inzicht in te vullen. Zo stemt de vervoerder in alle categorieën lijnen het vervoeraanbod af op de behoeften van de reizigers, maar kunnen zowel de vervoerder (vanuit hun opbrengstverantwoordelijkheid) als provincies (vanuit hun maatschappelijke verantwoordelijkheid) voorstellen doen voor de doorontwikkeling van het aanbod. Zij maken hierover samen na overleg met betrokken gemeenten afspraken. En zoals aangegeven op de (aangepaste) p. 11 van de NvU, houden de provincies zelf de regie over de transitie van ontwikkellijnen naar maatwerk.
Regio Arnhem-Nijmegen	Opbrengstverantwoordelijkheid	Wij zijn van mening dat het neerleggen van de opbrengstverantwoordelijkheid bij de vervoerder niet ten koste mag gaan van de kwantiteit en kwaliteit van het openbaar vervoer. Met name de kwantiteit (inzet extra bussen) bij groeiend aantal reizigers is van groot belang. Wij zien in huidige concessie nog teveel dat bussen op sommige trajecten te vol zijn.	Wij zijn het met u eens dat de opbrengstverantwoordelijkheid bij de vervoerder er niet toe mag leiden dat dit ten koste gaat van de omvang en kwaliteit van het openbaar vervoer. Om die reden leggen wij in het PvE een basiskwaliteitsniveau vast waaraan de vervoerder te allen tijde moet voldoen.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Opbrengstverantwoordelijkheid	De samenwerkende ROCOV's in Oost zijn het met de provincies eens dat het de voorkeur heeft de opbrengstverantwoordelijkheid bij de vervoerders te leggen. Wel met de aantekening dat de vervoerders niet alleen oog mogen hebben voor de hoofdassen en sterke lijnen, maar ook een taak krijgen om de ontwikkellijnen zoveel mogelijk overeind te houden.	Wij waarderen uw steun voor onze keuze om de opbrengstverantwoordelijkheid bij de vervoerder neer te leggen. In de concessie zullen prikkels worden ingebouwd om te voorkomen dat de focus van de vervoerder te veel komt te liggen op de hoofdassen en sterke lijnen.
Qbuzz	Personeel	Zoals in de eerdere marktconsultatie al aangegeven, is de positie van het personeel een belangrijk punt van aandacht, mocht de totale omvang van de OV-concessie krimpen. In de ideale situatie zou dit middels natuurlijk verloop opgevangen moeten worden, waardoor een ruime, heldere planning van de transitie voorwaardelijk is.	Wij delen uw visie dat in de ideale situatie de transitie van het openbaar vervoer naar maatwerk aansluit op het natuurlijke personeelsverloop. Waar dit niet mogelijk is zal de geldende wet- en regelgeving aangaande OV-personeel vanzelfsprekend worden gerespecteerd.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Regeerakkoord	Gezien het Regeerakkoord 2017-2021 Vertrouwen in de toekomst (paragraaf 3.2 Mobiliteit, pagina 39/40) is de Rijksoverheid voornemens om sprinterdiensten op het hoofdrailnet toe te voegen aan regionale OV-concessies om zo tot een regionaal geïntegreerd aanbod van trein, (tram/metro) en bus te komen. Dit voornemen benadrukt de belangrijke positie van het spoor in de toekomstige aanbestedingen.	Wij delen uw visie om te komen tot een geïntegreerd regionaal aanbod van de verschillende OV-modaliteiten. De voorstellen in de NvU staan het voornemen om treindiensten op het hoofdrailnet toe te voegen aan regionale OV-concessies ook niet in de weg.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Regeerakkoord	De samenwerkende ROCOV's in Oost erkennen dat een deel van de maatwerkoplossingen nu nog niet als openbaar vervoer valt te definiëren en daarmee niet onder de jurisdictie van de Wet Personenvervoer 2000 (Wp2000) valt. Maar gezien het Regeerakkoord 2017 – 2021 (paragraaf 3.2. Mobiliteit, pagina 39/40) wordt daaraan gewerkt. Zolang wet- en regelgeving nog niet zijn aangepast door de rijksoverheid zijn wellicht tussenoplossingen mogelijk, waardoor een deel van de maatwerkoplossingen wel binnen de geest van de wet vallen en er specifieke eisen aan deze aanvullende vervoerssystemen verbonden kunnen worden. Zo kunnen eenduidige spelregels voor de vervoeraanbieders en betere waarborgen voor de reizigers ontstaan.	De tekst in het regeerakkoord waar u aan refereert is op meerdere manieren uitlegbaar. Het kan ook zinspelen op het loslaten van de concessieverplichting in plaats van de uitbreiding hiervan waar u op doelt. Deze onduidelijkheid maakt het onmogelijk om in de geest van deze paragraaf te handelen. De opzet van de concessie is echter zo, dat er aanpassingen mogelijk zijn wanneer het coalitieakkoord verder wordt uitgewerkt in wetgeving. Verder lezen wij hier uw zorg over de toegankelijkheid van maatwerk. Aangezien wij vaak subsidie verlenen aan het maatwerk kunnen wij hier ook eisen aan stellen. Wij zullen in ieder geval borgen dat informatie over het openbaar vervoer en maatwerk via de vervoerder en als open data beschikbaar wordt gesteld.
Connexxion	Regie	Voor wat betreft de aanbestedingswet zijn er zeker mogelijkheden om de regie wel degelijk bij de OV-concessiehouder te laten, met de verplichting om de uitvoering uit te besteden aan derden. U kunt uzelf hierbij expliciet een rol toedichten bij de inkoop van dit werk op de MKB-markt. Juridisch neemt u hiermee volledig de bij de 1e bullit genoemde risico's weg. Maar belangrijker (voor u en voor de reiziger), hiermee voorkomt u dat u bij elke majeure wijziging in mobiliteitsvraag óf -oplossing op twee (of meer) contracten/concessies met meer- en minderwerk aan de slag moet. Dit doet uw OV-vervoerder voor u. Dat brengt ons bij de kennis en ervaring van uw OV-vervoerder.	Het klopt dat de aanbestedingswet mogelijkheden biedt om de regie bij de OV-concessiehouder te laten en de genoemde verplichting daarbij op te nemen. Echter, de provincies verwachten een grotere variatie aan en hogere kwaliteit van maatwerk wanneer dit geen onderdeel is van de concessie. In dat geval kunnen meer gespecialiseerde bedrijven onderdelen van een mobiliteitssysteem aanbieden dat ontsloten kan worden via MaaS-platforms. Zo wordt het beste voldaan aan de mobiliteitsbehoefte van reizigers. Bovendien behouden de provincies beleidsruimte om het maatwerk in te vullen op een manier die past binnen de provinciale beleidskaders. Ten slotte krijgen op deze manier starters en innovatieve bedrijven een kans om zich op deze sterk ontwikkelende markt te begeven, omdat wij dit recht niet voor een periode van 10 jaar aan één vervoerder hebben vergeven.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Qbuzz	Regie	Voor wat betreft de regiefunctie zijn heldere bepalingen over de samenwerking noodzakelijk. Qbuzz neemt die functie graag voor haar rekening, maar vindt een situatie waarin een externe (derde) partij deze functie voor (delen van) de concessie(s) vervult ook werkbaar. In beide gevallen geldt wat ons betreft dat duidelijk vastgelegd dient te zijn wie verantwoordelijk is voor welke ontwikkel- en uitvoeringstaken en wie beslissingsbevoegd is, al dan niet in het ontwikkelteam.	Wij waarderen uw flexibiliteit wat betreft de invulling van de regiefunctie. Zoals in de toelichting is aangegeven hebben de provincies, mochten wij dat al willen, niet de wettelijke bevoegdheid om aan de vervoerder een exclusief recht te verlenen voor het bieden van maatwerk. Zo valt het doelgroepenvervoer onder verantwoordelijkheid van gemeenten en zijn er ook vormen van maatwerk die alleen kunnen bestaan door de betrokkenheid en inzet van vrijwilligers. Wij zijn ons ervan bewust dat de gekozen knip keuzes met zich meebrengt als het gaat om de regie op het hele mobiliteitssysteem. Op dit moment ontwikkelt iedere provincie zijn visie ten aanzien van dit onderwerp. Daarbij is het belangrijk te realiseren dat de mogelijkheden voor informeren, boeken en betalen van vervoersdiensten nog sterk in ontwikkeling zijn. Wanneer wij de vervoerder het exclusieve recht zouden geven om dit gedurende een periode van 10 jaar of langer te mogen verzorgen, betekent dit dat wij de mogelijkheid uitsluiten om mee te bewegen met alle ontwikkelingen die zich op dit vlak nog zullen voordoen. Bij dit alles geldt dat, anders dan wellicht uit de concept NvU blijkt, de vervoerder wel de mogelijkheid krijgt om maatwerk en/of een interface aan te bieden, alleen niet op basis van de concessie (= exclusiviteit) en hij zal hiertoe ook niet worden verplicht. De regie over het regionale openbaar vervoer blijft bij de provincies en vervoeders en de regie over het totale mobiliteitssysteem ligt bij verschillende partijen. Wij proberen wel de samenhang tussen de onderdelen van het systeem te borgen door het stimuleren van een goede afstemming tussen openbaar vervoer en maatwerk. Er is een extra pagina (p. 10) toegevoegd aan de NvU met de uitgangspunten voor regie op openbaar vervoer en maatwerk.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Regie	Voor de ontwikkellijnen is het van belang dat er geen ratjetoe aan ongecoördineerde (lokale) initiatieven gaat ontstaan en dat de vervoerders (concessiehouders) de vereiste regie kunnen voeren. Daarbij moeten zij ook de gelegenheid krijgen zelf publiek vervoer uit te voeren of onder hun regie uit te besteden.	De vervoerders staat het, net als andere marktpartijen, vrij om buiten de concessie om initiatieven te ontwikkelen die aansluiten bij de mobiliteitsbehoefte van de reizigers. Wij herkennen ons niet in het beeld van een ratjetoe. In de drie provincies zijn ook nu tientallen verschillende mobiliteitsdiensten actief, deels gerund door vrijwilligers en deels door de markt georganiseerd, die voor de gebruikers een duidelijke functie hebben. Om de samenhang tussen de onderdelen van het mobiliteitssysteem te borgen, stimuleren wij een goede afstemming tussen openbaar vervoer en maatwerk en eisen wij dat informatie over het mobiliteitssysteem via de vervoerder en als open data beschikbaar wordt gesteld.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Regie	Geef vervoerders de regiefunctie binnen concessies; ook over maatwerk dat onderdeel uitmaakt van het samenhangende vervoersnetwerk. Dat gaat waarschijnlijk het beste als de vervoerders zelf voor dat vervoer onderaannemers inhuren of zorgdragen voor voorzieningen als deelfietsen (zie ook advies over Startnotitie).	De vervoerders staat het, net als andere marktpartijen, vrij om buiten de concessie om initiatieven te ontwikkelen (al dan niet in samenwerking met andere partijen) die aansluiten bij de mobiliteitsbehoefte van de reizigers. Wij verwachten dat partijen hun specialismen op die manier optimaal kunnen benutten om zo aan te sluiten bij de reizigersbehoefte. Het aandeel van het maatwerk in concessies waarbij het maatwerk onderdeel van het aanbod is, is erg klein en kan wellicht door een andere partij effectiever worden neergezet. Daarnaast zal veel mobiliteit sowieso buiten de concessie vallen. Immers, niet elk deelfietssysteem, deelauto of app wordt nu of straks door de vervoerder in de markt gezet. Gevolg is dat de regie over het totale mobiliteitssysteem sowieso bij verschillende partijen zal liggen. Daarom betreft de concessie een contract met een vervoerder voor de uitvoering van OV en ligt de regie hierop bij zowel de provincies als de vervoerder. Er is een extra pagina (p. 10) toegevoegd aan de NvU met de uitgangspunten voor regie op openbaar vervoer en maatwerk.
Regio Achterhoek	Regiecentrale	In de huidige concessie is het op basis van de regels niet toegestaan om met één regiecentrale te mogen werken. In de concept-nota lezen wij daar geen verandering in. De Achterhoekse gemeenten verzoeken de provincie dringend de nieuwe concessie dusdanig te maken dat elke vervoerder hun regiecentrale kan en mag koppelen aan de vervoercentrale van ZOOV-beheer die nu de basismobiliteit in de Achterhoek regelt. Het moet mogelijk zijn om met alle vervoerders in het concessiegebied één regiecentrale in te richten, zodat qua werk en kosten een fikse efficiencyslag behaald wordt.	De aanbestedingswet verbiedt dat een marktpartij onderhands werk van grote omvang krijgt zonder dat andere partijen hebben kunnen meedingen. Dit was de reden dat de zittende vervoerder de regiecentrale van de Achterhoek er destijds niet zomaar bij kon doen. In de nieuwe concessies zijn hiervoor net als nu geen restricties opgenomen, maar blijft de landelijke wetgeving van kracht. Door eisen te stellen aan open data en de verkoop van vervoersproducten maakt de nieuwe concessie het ontstaan van regie over een breed mobiliteitsaanbod gemakkelijker.
Stedendriehoek	Regiecentrale	Als regio hebben wij met PLUS OV (negen gemeenten) gekozen voor een regiecentrale. Als deze goed is ingericht en functioneert willen wij om efficiency redenen en klantgerichtheid de regiecentrale verder uitbouwen. De regiecentrale kan in de toekomst een rol spelen in het verwijzen van reizigers naar andere mobiliteitsvormen. Graag maken wij hierover afspraken in de Samenwerkingsovereenkomst die geldt vanaf 2020. Eén OV concessie en dus één vervoerder als gesprekspartner vergemakkelijkt dit. Bovendien lopen wij dan als regiogemeenten minder vaak het risico dat wij van vervoerders minder aandacht krijgen omdat wij aan de randen van een concessiegebied gelegen zijn.	Continuering en financiering van deeltaxisystemen als PLUS OV is geen onderdeel van de Nota van Uitgangspunten. Dit is onderdeel van een aparte notitie van in dit geval de provincie Gelderland.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Gemeente Apeldoorn	Reizigersbehoefte	Ten aanzien van de regionale lijnen pleit de gemeente voor een optimale afstemming en vervlechting van het OV aanbod in de thans getoonde drie concessiegebieden. Het reizigersperspectief dient hiervoor de basis te zijn. Abonnementen zouden voor alle lijnen geldig moeten zijn en voor incidentele reizigers dient het uit/inchecken vanwege een andere vervoerder te verdwenen.	De samenwerking met andere provincies over (nieuwe en bestaande) concessiegrensoverschrijdende lijnen blijft gehandhaafd. Vanzelfsprekend zullen wij bij het aanbesteden en beheren van de concessies aandacht hebben voor de concessiegrensoverschrijdende verbindingen en wij verwachten dat ook de vervoerders, mede gelet op hun opbrengstverantwoordelijkheid, oog zullen hebben voor het belang van deze verbindingen voor reizigers. Zoals in de NvU aangegeven vormt het Tarievenhuis Oost daarbij het uitgangspunt voor de tarieven in de nieuwe concessies.
Gemeente Enschede	Reizigersbehoefte	Voor de reiziger wordt de nieuwe concessie indeling logischer en dat weegt zwaarder dan het mogelijk verdwijnen van de merknaam en de rode kleur van Twents.	Wij waarderen uw steun om vanuit het belang voor de reiziger voor een andere concessie-indeling te kiezen en uw begrip dat dit consequenties kan hebben voor de merknaam en rode kleur van Twents.
Qbuzz	Reizigersbehoefte	Wij waarderen dat er op een hoger niveau gekeken wordt naar de optimalisatie van het regionale vervoeraanbod. Dit draagt niet alleen bij aan een effectieve besteding van de beschikbare middelen, maar vergroot de toegankelijkheid van het OV-systeem als geheel voor potentiële reizigers dankzij minder barrières en lokale uitzonderingen.	Wij waarderen uw steun om met het oog op een optimalisatie van het regionale vervoeraanbod voor een andere concessie-indeling te kiezen.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Reizigersbehoefte	In de concept NvU noemt u een groot aantal recente (beleids)ontwikkelingen die u bepalend acht voor de hoofdpunten van de nieuwe OV-concessies. De ROCOV's zijn het op zich met deze opsomming en de daaruit voortkomende hoofdpunten eens, maar missen een duidelijke verwijzing naar de reizigers zelf, de klanten van het OV. Bij de beleidsuitgangspunten moeten de bestaande en potentieel nieuwe reizigers een centrale rol spelen. In de concept NvU komen reizigersaspecten onvoldoende uit de verf. Zo komt het woord reiziger maar één keer voor. Dat doet vermoeden dat de concept NvU niet is opgesteld vanuit het perspectief van de reiziger en het streven de positie van het openbaar vervoer in het totale mobiliteitsbeleid te versterken. Daar is een betere onderbouwing voor nodig en meer ambitie dan nu blijkt uit de concept NvU.	Wij herkennen ons niet in het idee dat de reizigers niet centraal staan. Immers, het hele OV is bedoeld voor de reizigers en niet voor iets anders. Voor ons is het belang van de reiziger zó vanzelfsprekend dat dit impliciet is verweven in de gehele NvU. In de definitieve NvU en onderliggende Verkenning is explicieter aandacht gegeven aan het belang en de voordelen van de uitgangspunten voor de reiziger.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Reizigersbehoefte	Geef bij de beleidsuitgangspunten de bestaande en potentieel nieuwe reiziger een centrale rol: o.a. door een samenhangend netwerk met betere verbindingen, een goed georganiseerde reisketen, één reisinformatiesysteem en het THO als transparant tariefsysteem.	Voor ons is de centrale rol van de reiziger zó vanzelfsprekend dat dit impliciet is verweven in de gehele NvU. Dit blijkt o.a. uit de doelstellingen van de nieuwe concessies. In de definitieve NvU en onderliggende Verkenning is explicieter aandacht gegeven aan het belang en de voordelen van de uitgangspunten voor de reiziger.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Reizigersbehoefte	De provincies Flevoland, Gelderland en Overijssel kennen momenteel een groot aantal concessies. Onderling verschillen deze concessies vaak sterk van elkaar (uiteenlopend van lijnconcessie tot multimodale concessie). De ROCOV's zijn het met u eens dat meer eenheid hierin voor zowel u als opdrachtgever, maar ook voor de reiziger grote voordelen kan hebben.	Wij waarderen uw steun voor onze keuze om meer eenheid te creëren in de concessies omdat dit voordelen biedt voor zowel de opdrachtgever en de vervoerder als de reiziger.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Reizigersbehoefte	De ROCOV's vinden dat in de NvU meer aandacht gewenst is voor de nadelen van de herindeling en de wijze waarop die nadelen kunnen worden weggenomen of gereduceerd.	In de definitieve NvU en onderliggende Verkenning is explicieter aandacht gegeven aan het belang en de voordelen van de uitgangspunten voor de reiziger.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Reizigersbehoefte	Een aspect dat wij missen is dat vanuit de reiziger bekeken de herindeling alleen zin heeft als deze leidt tot snellere verbindingen, betere netwerken en minder overstappen voor reizigers. Deze voordelen zouden moeten leiden tot meer passagiers dan nu het geval is.	In de definitieve NvU en onderliggende Verkenning is explicieter aandacht gegeven aan het belang en de voordelen van de uitgangspunten voor de reiziger.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Reizigersbehoefte	Het strekken van lijnen kan een positief effect hebben op het functioneren van de langere afstandslijnen. Men dient dit middel echter wel "met verstand" te gebruiken; het overslaan van haltes op een route geeft vaak slechts zeer beperkte tijdswinst maar kan voor een groot aantal reizigers juist tot een grote toename van de reistijd van deur tot deur leiden.	Een besluit over het strekken van een lijn zal steeds door de betreffende provincie genomen worden na overleg met consumentenorganisaties en betrokken gemeenten. Vervoerders (vanuit hun opbrengstverantwoordelijkheid) en provincies (vanuit hun maatschappelijke verantwoordelijkheid) kunnen voorstellen doen voor de ontwikkeling van het OV en zullen hierover in samenwerking met elkaar afspraken maken.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Reizigersbehoefte	De ROCOV's zien graag de wens voor één loket ten behoeve van klachtenafhandeling, communicatie en (reis)informatie opgenomen. Bij de reisinformatie is het een vereiste dat het loket informatie kan geven over zowel het OV als de aanvullende mobiliteitssystemen.	Wij borgen dat (reis)informatie over openbaar vervoer en maatwerk via de vervoerder en als open data beschikbaar wordt gesteld. Eisen aan klachtenafhandeling, communicatie en (reis)informatie zijn onderdeel van het nog op te stellen PvE.
Gemeente Zevenaar	Ruimtelijke en demografische ontwikkelingen	De vraag naar openbaar vervoer zal met de ontwikkeling van Zevenaar Oost gaan toenemen. Hier wordt het bedrijventerrein 7-poort, met o.a. Fashion-outlet Zevenaar gerealiseerd. De bereikbaarheid van het openbaar-vervoer zal met de ontwikkelingen in dit gebied mee moeten gaan groeien. Dit betekent allereerst het bereikbaar houden van de nieuwbouwwijk Groot-Holthuizen / 7-Poort met de buurtbus (2019). Dit zal zich in de toekomst uitbreiden naar het ontsluiten van het gebied met zeer waarschijnlijk een volwaardige buslijn over bedrijventerrein 7-poort en langs Fashion Outlet Zevenaar. Middels deze reactie willen wij aandacht vragen om de ontwikkelingen omtrent Zevenaar-Oost mee te nemen in de concessie.	Wij zullen net als de vervoerder ruimtelijke ontwikkelingen zoals de door u genoemde meenemen bij de verdere ontwikkeling van het openbaar vervoer.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Regio Arnhem-Nijmegen	Ruimtelijke en demografische ontwikkelingen	In de Gelderse Monitor Wonen en Zorg (2016) wordt in factsheets per regio duidelijk wat de komende 30 jaar verandert aan de bevolkingsopbouw van ouderen en jongeren. Tijdens de concessieduur verdubbelt het aantal 75-plussers in grote delen van de provincies. Ook wordt al gesproken over het 85-plustijdperk dat nadert. Dit zijn veranderingen die vragen om een nieuwe benadering in reizigersdoelgroepen. Uitgangspunt in de concessie moet zijn dat de vervoerder ook inzicht krijgt en behoudt in reis- en comfortbehoeftes van doelgroepen. Het gaat om het goed ontwikkelen of vermarkten van diensten voor met name ouderen. Die zijn mogelijk anders, dan wij nu voorzien. Ook studenten zijn natuurlijk een wezenlijke doelgroep. Wij vinden het belangrijk dat het aanbod van reisproducten aansluit bij de behoeften van (potentiele) OV reizigers. Technologische ontwikkelingen gaan snel en er moet voor gewaakt worden dat er geen kloof ontstaat tussen mens en techniek.	Het goed vermarkten van het openbaar vervoer onder verschillende doelgroepen, waaronder het aansluiten op hun reis- en comfortbehoeftes, zien wij als een opgave voor de vervoerder die hier vanwege zijn opbrengstverantwoordelijkheid ook een direct belang bij heeft.
Gelderse regio's	Samenwerking tussen Flevoland, Gelderland en Overijssel	Hebben de provincies straks een gezamenlijk budget, zodat er kruissubsidiering ontstaat?	Afspraken over de toedeling van het budget aan concessiedelen maken onderdeel uit van de Samenwerkingsovereenkomst die de provincies opstellen.
Gemeente Wijchen	Samenwerking tussen Flevoland, Gelderland en Overijssel	Wij zijn in eerste instantie positief gestemd over de rollen, taakverdeling en provinciale samenwerking van deze concessie. Deze samenwerking zorgt voor een grotere daadkracht en efficiëntie, maar biedt ook mogelijkheden tot maatwerk.	Wij zijn blij dat u zich kunt vinden in de voorgestelde samenwerking.
Provincie Utrecht	Samenwerking tussen Flevoland, Gelderland en Overijssel	U vermeldt terecht dat ervaringen vanuit het verleden leren dat samenwerking bijdraagt aan grotere daadkracht en efficiëntie bij beheer van concessies. Daarbij snappen wij dat gezamenlijke aanbesteding in Oostverband een logische eerste keuze is en ook een hele uitdaging.	Wij waarderen uw steun voor onze gezamenlijke aanpak.
Provincie Utrecht	Samenwerking tussen Flevoland, Gelderland en Overijssel	U kiest voor een gezamenlijke NvU vanwege gelijklopende provinciale visies en overlappings in vervoersgebieden: dat is een logische en te waarderen wijze van aanbesteden.	Wij waarderen uw steun voor onze gezamenlijke aanpak.
Qbuzz	Samenwerking tussen Flevoland, Gelderland en Overijssel	Wij juichen de (door)ontwikkeling van het samenwerkingsverband OV Oost toe.	Wij waarderen uw steun voor de doorontwikkeling van het samenwerkingsverband binnen Cluster OV Oost.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Samenwerking tussen Flevoland, Gelderland en Overijssel	De herverdeling is een complex proces. De concept NvU benoemt dat wel, maar biedt weinig concrete maatregelen om de risico's daarvan te beheersen. Het ligt nog te veel in de sfeer van mogelijke oplossingen en opties. Een complex proces kun je echter pas op een verantwoorde wijze in gang zetten als je een duidelijk beeld hebt hoe je de knelpunten en risico's daarvan concreet aanpakt en beheerst. Op dit punt moet de concept NvU aangescherpt worden.	Wij onderschrijven de complexiteit van de herverdeling. Parallel aan het opstellen van de definitieve NvU wordt gewerkt aan een tweetal samenwerkingsovereenkomsten (m.b.t. aanbestedingen en concessiebeheer) tussen de drie betrokken provincies waarin aan dit onderwerp aandacht zal worden besteed.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Samenwerking tussen Flevoland, Gelderland en Overijssel	De samenwerking tussen de provincies is een mix van autonomie en gemeenschappelijkheid. De ROCOV's in Oost zouden graag meer gemeenschappelijkheid hebben gezien om de samenhang van de gemeenschappelijke concessies te bevorderen. Maar het is wel duidelijk dat de provincies eraan vasthouden eigen accenten te kunnen leggen en bevoegdheden te behouden. De ROCOV's zien hierin een gevaar voor het goed kunnen functioneren van de door de provincies gewenste provinciegrensoverschrijdende concessies.	Wij hebben de afgelopen jaren goede ervaringen op gedaan met samenwerking in het openbaar vervoer, waarbij iedere provincie zijn eigen beleidsruimte heeft. Dit geldt bijvoorbeeld voor de concessies IJsselmond en Vechtdallijnen en het concessiebeheer door Cluster OV Oost. Op basis van deze ervaringen wordt er parallel aan het opstellen van de definitieve NvU gewerkt aan samenwerkingsovereenkomsten m.b.t de aanbestedingen en het concessiebeheer die onder meer moeten waarborgen dat de provinciegrensoverschrijdende lijnen goed kunnen functioneren. Net als nu hebben wij daarnaast rekening te houden met de contractuele afspraken vanuit de besteksdOCUMENTEN en is er bij nieuwe ontwikkelingen altijd nauwe afstemming met beleid.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Samenwerking tussen Flevoland, Gelderland en Overijssel	Binnen de voorgestelde samenwerking tussen de drie provincies is een constructie volgens het model van het OV-bureau Groningen Drenthe niet mogelijk, terwijl dat juist een goede oplossing zou kunnen bieden voor concessies die zich over meerdere provincies uitstrekken. Als alternatief blijft dan minimaal gewenst dat voor dergelijke concessies een daarop afgestemde beheerstructuur wordt opgetuigd. Daarmee is al de nodige ervaring opgedaan met de gemeenschappelijke concessies IJsselmond (Overijssel en Flevoland), Vechtdallijnen (Overijssel, Twente en Drenthe), Zwolle-Enschede (Overijssel en Twente) en Oldenzaal-Hengelo-Zutphen (Twente en Gelderland). Dit zijn concessies waarbij verschillende provincies en ROCOV's zijn betrokken en in het algemeen loopt de vereiste samenwerking goed.	Afspraken over het beheer van de gezamenlijke concessies worden in een aparte samenwerkingsovereenkomst vastgelegd. Omdat de Deze overeenkomst is geen onderdeel van de NvU. De NvU gaat over wat er aan de markt wordt uitgevraagd.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Samenwerking tussen Flevoland, Gelderland en Overijssel	Op de pagina's 13 t/m 15 van de concept NvU wordt ingegaan op de samenwerking van de provincies m.b.t. het voornemen voor het gezamenlijk in de markt zetten van concessies. Ondanks dat bij de voorgestelde concessie-indeling de concessies Noord en Oost zich over meerdere provincies uitstrekken, willen de drie Colleges van GS geen bevoegdheden overdragen aan een gezamenlijk orgaan, dat de beleidsuitgangspunten en regievoering van deze grootschalige concessies ter hand gaat nemen. Uit de notitie blijkt zelfs dat de provincies zeer verschillen in de wijze waarop zij in de afgelopen jaren en ook in de toekomst invulling willen geven aan de ontwikkeling van het openbaar vervoer. Dit betekent voor de concessie Noord, dat de ROCOV's te maken krijgen met drie verschillende uitgangspunten, waarop in deze concessie de mobiliteitsgedachte uitgevoerd en gestalte gaat krijgen. Over duidelijkheid voor de reiziger gesproken!	Wij delen uw visie niet dat er drie verschillende uitgangspunten zijn. Wij werken juist aan één gezamenlijke NvU en straks één gezamenlijk PvE en bestek per concessie. Zoals uit de concept NvU blijkt, denken de provincies over veel zaken hetzelfde maar zullen in de praktijk (accent)verschillen tussen de provincies in het vervoersysteem te zien zijn. Waar nodig zullen de provincies zorgdragen voor uniformiteit van het vervoersysteem. De provincies behouden echter de ruimte om waar mogelijk eigen accenten in het vervoersysteem te leggen.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Samenwerking tussen Flevoland, Gelderland en Overijssel	Stem beleidsmatige zaken onderling (provincies) goed op elkaar af. Anders ontstaan er binnen concessies die over meerdere provincies gespreid liggen, verschillen in vervoermogelijkheden en tarieven.	Afspraken over beheer e.d. worden in een samenwerkingsovereenkomst vastgelegd. Uitgangspunt daarbij is dat de samenwerking binnen het Cluster OV Oost verder wordt geoptimaliseerd. Voor tarieven geldt dat het Tarievenhuis Oost het uitgangspunt voor de nieuwe concessies vormt.
Gemeente Scherpenzeel	Samenwerking tussen provincies, vervoerders en gemeenten	Een verplichting kan worden opgenomen dat de inschrijvers aantoonbaar met de lokale wegbeheerders contact hebben gehad om te toetsen of de aangeboden route uitvoerbaar is.	Wanneer de inschrijvers het zinvol achten contact op te nemen met de wegbeheerders, staat hen vrij dat te doen, maar wij zullen hen niet hiertoe verplichten. Wij zullen wij wegbeheerders vragen relevante informatie ten behoeve van de aanbesteding beschikbaar te stellen.
Regio Arnhem-Nijmegen	Samenwerking tussen provincies, vervoerders en gemeenten	In exploitatie van openbaar vervoer is sprake van een driehoeksamenwerking tussen de concessieverlener, de vervoerder en de wegbeheerder. Deze laatste partij wordt nu niet in de nota van uitgangspunten genoemd en is daarmee onderbelicht. Dit terwijl deze partij een steeds nadrukkelijker rol krijgt. Afstemming over wegwerkzaamheden en beheer- en service afspraken over haltevoorzieningen blijven misschien wel gelijk, maar moeten ook weer geborgd worden. Zeker omdat de vervoerder mogelijk 'verder weg' van de wegbeheerder staat door de grootte van het concessiegebied. In de nota van uitgangspunten zou op hoofdlijnen opgenomen moeten zijn hoe de drie partijen om willen gaan met bijvoorbeeld toegankelijke halteomgevingen en –routes en kosten als gevolg van omrijdroutes voor de bus bij wegwerkzaamheden.	De samenwerking tussen provincie, vervoerder en wegbeheerder wordt gecontinueerd, zoals blijkt uit p. 15 van de NvU. Bij werkzaamheden wordt het principe "de veroorzaker betaalt" gehanteerd. De vervoerder zal gecompenseerd worden voor de wegwerkzaamheden door de partij, die opdracht heeft gegeven voor de werkzaamheden, waarmee deze partij gestimuleerd wordt om deze gevolgen tot een minimum te beperken, hetgeen in het belang van vervoerder en reizigers is.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Samenwerking tussen provincies, vervoerders en gemeenten	Het is prima een overlegstructuur op te zetten van provincies, vervoerders en gemeenten, maar een integrale benadering vereist dat de provincies de eindverantwoordelijkheid niet overlaten aan gemeenten en particuliere initiatieven als het om publiek vervoer gaat. Ook bij flexibele concessies is de borging van de samenhang van het netwerk van regulier OV en publiek OV een sine qua non.	Wij hechten aan een goede samenwerking tussen gemeenten, vervoerder en provincies. De vervoerder zal worden uitgedaagd om met voorstellen te komen om dit goed vorm te geven. De regie over het regionale openbaar vervoer blijft bij de provincies en vervoerders. De regie over het totale mobiliteitssysteem ligt bij verschillende partijen. Om de samenhang tussen de onderdelen van het mobiliteitssysteem te borgen, stimuleren wij een goede afstemming tussen openbaar vervoer en maatwerk.
Connexxion	Scholierenvervoer	Op pagina negen is gesteld dat scholierenvervoer in de toekomst mogelijk als besloten vervoer, buiten het OV om, geregeld kan worden. Kanttekening onzerzijds is dat dit alleen mogelijk is voor vervoer van scholieren zonder een studentkaart; voor MBO (BOL 18-), HBO en WO is immers branche breed een contract gesloten tussen OV-vervoerders en het Ministerie van OC&W.	Het klopt dat scholierenvervoer in de context vervoer van scholieren zonder studententkaart betreft. Dit scholierenvervoer wordt in de provincies veelal uitgevoerd onder een 6xx lijnnummer. De toelichting is hierop aangepast.
Provincie Utrecht	Scholierenvervoer	Ook interessant is de positie van het scholierenvervoer. In uw concept NvU meldt u dat dit eventueel door de scholen zelf georganiseerd gaat worden. U weet dat enkele grote scholengemeenschappen gevestigd zijn in Amersfoort (Hoorneek – Van Lodenstein). Het eventueel afschaffen van deze (openbaar vervoer) scholierenritten zou ertoe kunnen leiden dat scholen dit zelf in het geheel niet meer gaan regelen (dus ook niet onder de noemer 'Besloten Vervoer') met als gevolg dat wij hiervoor in onze concessie extra capaciteit voor in moeten zetten hetgeen een wijzenlijke wijziging is ten opzichte van de huidige situatie. Wij verzoeken u daarover vooraf afstemming met ons te plegen, zodat wij daarover met u afspraken kunnen maken.	Voor lijnen met een 6xx lijnnummer waar (vrijwel) uitsluitend scholieren gebruik van maken wordt de mogelijkheid open gelaten om dit openbaar vervoer om te vormen naar besloten vervoer. Dit zal in afstemming tussen scholen, vervoerder en betrokken provincie(s) gebeuren. Vanzelfsprekend nemen wij daar de belangen van andere reizigers dan scholieren die van deze lijn(en) gebruik maken hierin mee.
Provincie Utrecht	Scholierenvervoer	Toekomstige ontwikkelingen m.b.t. scholierenvervoer kunnen wat ons betreft ook liggen in aanpassingen in aanvangstijden en eindtijden van lestijden scholen, waardoor wellicht financiering (subsidie) ook in een ander daglicht komt te staan. Graag zien wij ook uw visie hierop en welke rol u voor uzelf hierin ziet.	Voor lijnen met een 6xx lijnnummer waar (vrijwel) uitsluitend scholieren gebruik van maken wordt de mogelijkheid open gelaten om dit openbaar vervoer om te vormen naar besloten vervoer. Dit zal in afstemming tussen scholen, vervoerder en betrokken provincie(s) gebeuren. Vanzelfsprekend nemen wij daar de belangen van andere reizigers dan scholieren die van deze lijn(en) gebruik maken hierin mee.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Scholierenvervoer	Vervoer van scholieren en studenten neemt in de hele regio Oost een dominante positie in. De focus op scholieren en studenten mag er niet toe leiden dat het OV voor andere groepen passagiers als ouderen, forenzen, sociaal/recreatiefvervoer, mensen met een functiebeperking, etc. onaantrekkelijk wordt. Hier liggen juist groeikansen.	Scholierenvervoer in de context van de NvU betreft vervoer van scholieren zonder studententkaart. Scholierenvervoer wordt in de provincies veelal uitgevoerd onder een 6xx lijnnummer. De vervoerder krijgt de kans om de lijnen door te ontwikkelen, opdat ook andere doelgroepen hier gebruik van kunnen maken. De toelichting is hierop aangepast.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Scholierenvervoer	De in de concept NvU genoemde mogelijkheid om eventueel de scholierenlijnen uit het OV te halen en om te zetten in besloten vervoer dat valt onder de verantwoordelijkheid van de scholen, achten wij in principe ongewenst. Dat leidt tot een vershraling van het OV aanbod, vooral op het platteland waar het OV toch al onder druk staat.	Voor lijnen met een 6xx lijnnummer waar (vrijwel) uitsluitend scholieren gebruik van maken wordt de mogelijkheid open gelaten om dit openbaar vervoer om te vormen naar besloten vervoer. Dit zal in afstemming tussen scholen, vervoerder en betrokken provincie(s) gebeuren. Vanzelfsprekend nemen wij daar de belangen van andere reizigers dan scholieren die van deze lijn(en) gebruik maken hierin mee.
Gemeente Apeldoorn	Tarieven en abonnementen	In het hoofdstuk Rolverdeling provincie en vervoerder wordt aangegeven dat de laatsten bij voorkeur opbrengstverantwoordelijk willen blijven. Als gemeente vragen wij wel aandacht voor de relatie met prijzen van het vervoer. Sinds jaren heerst in de publieke opinie het verlangen naar terugkeer van het 'eurokaartje'. Daarnaast vragen met name evenementen en bijvoorbeeld de grote attracties om de mogelijkheid tot inzet van combikaarten. Minimaal zou in de nota van uitgangspunten dit mogelijk gemaakt moeten worden; maximaal zou de Provincie uit eigen beweging de cruciale rol van OV in stedelijke bereikbaarheid moeten erkennen door een redelijk en liefst zo laag mogelijke maximumprijs in te stellen voor bijvoorbeeld P&R retourtjes. De gemeente ziet een redelijke prijsstelling als sleutel voor een succesvol gebruik.	De afspraken die zijn vastgelegd in het Tarievenhuis Oost vormen het uitgangspunt voor de nieuwe concessies. Eventuele aanpassingen van het Tarievenhuis Oost zijn daarom geen onderdeel van de aanbesteding van deze concessies, maar vormen een apart traject. Hetzelfde geldt voor de tarieven voor vervangende en aanvullende flexibele vervoersystemen.
Regio Arnhem-Nijmegen	Tarieven en abonnementen	Wij zien graag dat er meer aandacht komt voor concessie overschrijdend busvervoer met betrekking tot rittarieven, busabonnementen en kortingsproducten. Verschil in prijs tussen verschillende vervoerders voor dezelfde rit zou ons inzien niet moeten kunnen. Evenals een onevenredig hoge prijs als je de grens van een concessiegebied passeert met een abonnement	De samenwerking met andere provincies over (nieuwe en bestaande) concessiegrensoverschrijdende lijnen blijft gehandhaafd. Vanzelfsprekend zullen wij bij het aanbesteden en beheren van de concessies aandacht hebben voor de concessiegrensoverschrijdende verbindingen en wij verwachten dat ook de vervoerders, mede gelet op hun opbrengstverantwoordelijkheid, oog zullen hebben voor het belang van deze verbindingen voor reizigers. Zoals wij hebben aangegeven in de concept Nota van Uitgangspunten vormen de afspraken die wij hebben gemaakt in het kader van het Tarievenhuis Oost uitgangspunt voor de tarieven in de nieuwe concessies. Bij toepassing en eventueel aanpassing van dit tarievenkader zullen wij aandacht geven aan de door u genoemde punten, maar dit staat los van de aanbesteding van de concessies.
Regio Arnhem-Nijmegen	Tarieven en abonnementen	In de nota wordt als voordeel van een groter concessiegebied benoemd dat uniforme afspraken over tarieven beter mogelijk zijn. Dit zien wij juist als een nadeel. Als gevolg van het Tariefbeleid Oost Nederland kan er niet in een bepaalde gemeente een voordeliger tarief gelden, ook al zou de betreffende gemeente dit wel graag wensen. Wij maken ons zorgen over nog verdergaande afspraken over tarieven, als dit betekent dat er geen variatie per gemeente meer mogelijk is.	De afspraken die zijn vastgelegd in het Tarievenhuis Oost vormen het uitgangspunt voor de nieuwe concessies. Aangepaste (lagere) tarieven in een gemeente blijven mogelijk indien deze gemeente de vervoerder compenseert voor opbrengstenderving en/of hogere kosten.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Tarieven en abonnementen	Omdat in de concept NvU elke verwijzing naar oplossingen voor concessiegrensoverschrijdende lijnen ontbreekt doen de ROCOV's u een suggestie aan de hand: biedt – zoals dat nu al gedeeltelijk gebeurt via het THO – reisproducten aan die integraal geldig zijn. Is dat goed geregeld dan zijn concessiegrenzen van minder belang. Daarom zijn de ROCOV's warme voorstanders van de herinvoering van interoperabele reisproducten zoals de (vroegere) sterabonnementen die, i.t.t. de Altijd Vrij abonnementen in het THO, geen last hebben/hadden van concessiegrenzen. Laat a.u.b. geen “knips” ontstaan bij de nieuwe concessiegrenzen. De ellende die het eerder kunstmatig knippen van lijnen teweegbracht is nog steeds niet overal verzacht, laat staan helemaal weggenomen.	Het Tarievenhuis Oost is het uitgangspunt bij de ontwikkeling van nieuwe reisproducten.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Tarieven en abonnementen	Het is een stap in de goede richting dat ingaande 10 december 2017 het dubbele opstaptarief is vervallen bij een overstap van bus op trein (en omgekeerd) bij de Vechtdallijnen en de lijnen Zwolle-Kampen en Zwolle-Enschede. De ROCOV's van Twente en Overijssel hebben hierover een positief advies uitgebracht. Hierdoor krijgen de reizigers een belangrijk tariefvoordeel dat zij ook zouden hebben gehad als de genoemde treinverbindingen deel hadden uitgemaakt van een multimodale concessie.	Wij waarderen uw steun voor het laten vervallen van het dubbele opstaptarief. Wij zullen ook in de toekomst blijven streven naar deze en andere veranderingen ten gunste van reizigers.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Tarieven en abonnementen	De ROCOV's missen de wil om met daadwerkelijke oplossingen te komen voor reeds nu bestaand concessiegrensoverschrijdend openbaar vervoer in de vorm van nieuwe reisproducten. Het bestaande THO moet worden verbeterd en uitgebreid tot één overzichtelijk tariefsysteem. De scope van tariefintegratie in het kader van het THO moet niet alleen beperkt blijven tot het OV. Om tot een transparant tariefsysteem te komen is het zaak daarbij ook de tarieven van de aanvullende mobiliteitssystemen te betrekken.	De afspraken die zijn vastgelegd in het Tarievenhuis Oost vormen het uitgangspunt voor de nieuwe concessies. Eventuele aanpassingen van het Tarievenhuis Oost zijn daarom geen onderdeel van de aanbesteding van deze concessies, maar vormen een apart traject.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Tarieven en abonnementen	De concept NvU geeft geen uitsluitsel over tarieven die voor maatwerkoplossingen gaan gelden. Worden dat reguliere OV-tarieven (en daarmee opgenomen in OV-tarievenstructuur) of krijgt elk "maatwerkje" zijn eigen tariefstelling en betaalwijze? Dat laatste is bijvoorbeeld het geval in Overijssel, tenzij het om een buurtbus gaat. Dit is naar de mening van de ROCOV's een stap in de verkeerde richting. Een tariefoerwoud bij maatwerk oplossingen doet afbreuk aan de transparantie, terwijl transparantie juist een belangrijke voorwaarde is om reizigers te trekken. De scope van het THO moet in dit verband onder de loep moet worden genomen. Dit vraagt dus om regie van de provincies.	Wij delen uw visie op een samenhangend netwerk. Dat samenhangende netwerk gaat over veel vormen van vervoer: (deel)fiets, vrijwilligersvervoer, deelauto's etc. die nu deels zonder bemoeienis van een overheid bestaan. Wij zien geen mogelijkheden en vinden het niet wenselijk deze vervoersvormen allemaal bij één vervoerder onder te brengen. Door het maatwerk buiten de concessie te faciliteren en te stimuleren kunnen alle partijen, waaronder de vervoerder, aanbod ontwikkelen. Dit gaat naar verwachting sneller dan wanneer het maatwerk voor tien jaar in een concessie wordt vastgelegd. De provincies zien wel kansen voor een MaaS interface en wij eisen van de vervoerder dat hij hieraan meewerkt. In een MaaS-achtige interface wordt boeken en betalen in één hand gebracht. Bovendien borgen de provincies dat (reis)informatie over openbaar vervoer en maatwerk via de vervoerder en als open data beschikbaar wordt gesteld.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Tarieven en abonnementen	De ROCOV's zien een verdere uitbouw van het THO met reisproducten die niet beïnvloed worden door concessiegrenzen. Hierbij denken zij aan trajectkaarten of gebiedsabonnementen (vergelijkbaar met de vroegere sterabonnementen). Helaas wordt noch in de Startnotitie noch in de concept NvU ingegaan op de gevolgen van de nieuwe concessies voor tarieven en reisproducten; zaken die na veel inspanningen in juli j.l. zijn vastgesteld en nu nog volop in ontwikkeling zijn.	De afspraken die zijn vastgelegd in het Tarievenhuis Oost vormen het uitgangspunt voor de nieuwe concessies. Eventuele aanpassingen van het Tarievenhuis Oost zijn daarom geen onderdeel van de aanbesteding van deze concessies, maar vormen een apart traject.
Regio Arnhem-Nijmegen	Techniek voor zero emissie	Wij vinden het belangrijk dat op dit moment opties voor meerdere technieken open blijven. Naast batterij-elektrisch zien wij dus graag dat u ook enkel elektrisch, zoals het geval is bij trolleybussen en waterstof, als beschikbare techniek ziet. Oftewel doelgericht: nul emissie en dan een definitie van nul emissie erin opnemen, zoals nul emissie is lokaal geen uitstoot én de energie komt van een duurzame bron (wind en zon). Voor (streek)lijnen waar zero emissie nog niet haalbaar is, moeten of aanvullende middelen gevonden worden of gezocht worden naar mogelijkheden van groen gashybride of een combinatie van technieken. Maar ook hier geen techniek voorschrijven maar grenzen stellen aan de uitstoot en CO2 emissie, dus alleen op basis van biogas. Het risico is dat te snel, teveel en te vroeg op een techniek wordt gewed, terwijl de technieken nog volop in ontwikkeling zijn en wellicht niet voor elke soort lijn dezelfde techniek optimaal is. Leerervaringen in binnen- en buitenland en kennisnetwerken kunnen ondersteunend zijn.	Wij delen uw visie dat het doel centraal moet staan en niet een techniek of energiebron/brandstofsoort. Het is aan de inschrijvers om met een goed onderbouwd en aantrekkelijk transitiepad naar zero emissie te komen, waaronder een beperking van de CO2-uitstoot op lijnen die nog niet met zero emissievoertuigen worden uitgevoerd.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Regio FoodValley	Techniek voor zero emissie	Wij vinden het belangrijk dat opties voor meerdere duurzame technieken open blijven. Naast batterij-elektrisch zien wij dus graag dat u ook enkel elektrisch, zoals het geval is bij trolleybussen en waterstof, als beschikbare techniek ziet. Volgens ons moet de ambitie “zero-emissie well-to-wheel” zijn.	Wij delen uw visie dat het doel centraal moet staan en niet een techniek of energiebron/brandstofsoort. Het is aan de inschrijvers om met een goed onderbouwd en aantrekkelijk transitiepad naar zero emissie te komen, waaronder een beperking van de CO2-uitstoot op lijnen die nog niet met zero emissievoertuigen worden uitgevoerd.
Regio FoodValley	Terminologie	Waarom wordt in de nota niet aangesloten bij termen uit de OV-visie Gelderland; Vastnet – Flexnet – Basismobiliteit? Hierop zijn o.a. de bestuursovereenkomsten voor de deeltaxisystemen (Valleihopper, AVAN ed.) gebaseerd	De aanbesteding van de nieuwe concessies zijn het resultaat van een nieuwe samenwerking tussen de provincies Flevoland, Gelderland en Overijssel. Elke provincie hanteerde tot nu toe haar eigen termen en definities van onderdelen van het OV-systeem. Om duidelijkheid te scheppen kiezen wij ervoor deze termen in de Nota van Uitgangspunten los te laten. Het OV-beleid van de provincies wijzigt hierdoor niet; de nieuwe concessies geven invulling aan dit OV-beleid.
Gemeente Apeldoorn	Toegankelijkheid van het vervoer	De gemeente Apeldoorn vraagt zich af in hoeverre de rechten van minder valide reizigers in gevaar komen op het moment dat reguliere bussen (die bijvoorbeeld rolstoeltoegankelijk zijn) niet meer in de nieuwe concessie terug komen of bijvoorbeeld worden vervangen door vraagafhankelijke voertuigen. De gemeente gaat uit van een verplaatsingsgarantie voor deze groep, en pleit voor een snelle analyse op de huidige Nota van Uitgangspunten zodat geen bestaande rechten worden geschonden.	Als ergens OV verdwijnt omdat er te weinig gebruik van wordt gemaakt en/of er minder geld voor is, zijn mindervaliden (weer) aangewezen op het gemeentelijke doelgroepenvervoer. Wij kunnen als provincies geen vervoergarantie voor deze mensen afgeven.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Toegankelijkheid van het vervoer	Het is van groot belang dat het publiek vervoer voldoet aan bepaalde eisen zoals vindbaarheid (via ov9292 en andere sites), toegankelijkheid voor iedereen (geen lidmaatschap vereist en bruikbaar voor reizigers met een functiebeperking), betrouwbaarheid/zekeerheid, veiligheid en betaalbaarheid. Dit zijn geen uitgangspunten die pas in het PvE al of niet aan de orde moeten komen, maar nu al in de concept NvU.	Wij delen uw mening dat het OV vindbaar, betrouwbaar, veilig en betaalbaar moet zijn. Dit blijkt ook uit de doelstellingen voor de concessies (p. 4 van de NvU) waarbij wij veel waarde hechten aan OV dat aansluit bij de reizigersbehoeften, waaronder betaalbaarheid. Wij vinden dat de uitwerking van eisen aan bijvoorbeeld vindbaarheid, toegankelijkheid, betrouwbaarheid, veiligheid en betaalbaarheid onderdeel is van het PvE. Ten aanzien van veiligheid en toegankelijkheid is bovendien landelijke regelgeving opgesteld. Wel hebben wij in de NvU extra aandacht besteed aan onze regierol als het gaat om de informatievoorziening.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Toegankelijkheid van het vervoer	Het OV en de aanvullende flexibele vervoerssystemen dienen beide voor iedereen toegankelijk te zijn en te voldoen aan redelijke eisen van betrouwbaarheid/zekeerheid, betaalbaarheid, veiligheid en vindbaarheid via één helder informatiesysteem waarin alle modaliteiten (OV en aanvullende vervoerssystemen) zijn opgenomen. Dat informatiesysteem kan toegankelijk gemaakt worden in reisplanners als 9292 op internet en in apps.	Wij borgen dat (reis)informatie over openbaar vervoer en maatwerk via de vervoerder en als open data beschikbaar wordt gesteld. Eisen aan een (reis)informatiesysteem zijn onderdeel van het not op te stellen PvE. Omdat het maatwerk geen onderdeel is van de concessies, zijn de eisen waaraan vervangende en aanvullende flexibele vervoerssystemen moeten voldoen geen onderdeel van de huidige aanbestedingen. Deze eisen nemen wij wel mee bij de beoordeling van voorstellen van marktpartijen die dergelijke systemen in opdracht of met subsidie van een provincie ontwikkelen.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Toegankelijkheid van het vervoer	Niet alleen het (nog te definiëren) kernnet dient voor de reizigers betaalbaar te zijn, dat moet uiteraard ook voor vervangende en aanvullende flexibele vervoersystemen zo zijn, zodat men tegen aanvaardbare kosten “van deur tot deur” of in ieder geval van “halte tot halte” kan reizen,	Omdat het maatwerk geen onderdeel is van de concessies, zijn de tarieven voor vervangende en aanvullende flexibele vervoersystemen geen onderdeel van de huidige aanbestedingen. Deze tarieven nemen wij wel mee bij de beoordeling van voorstellen van marktpartijen die dergelijke systemen in opdracht of met subsidie van een provincie ontwikkelen.
Stedendriehoek	Toegankelijkheid van het vervoer	Overheden streven naar een inclusieve maatschappij. Dit betekent dat zoveel mogelijk mensen mee kunnen doen, zonder dat een aangepaste voorziening (indicatie) nodig is. Om dit te bereiken zetten overheden (provincie en gemeenten) middelen zo slim en efficiënt mogelijk in. Is de toegankelijkheid van het OV en de andere mobiliteit voldoende geborgd? Wij verwachten hierbij dat minimaal de internationaal vastgelegde kaders onverkort uitgangspunt zijn, maar dat daarnaast waar mogelijk aanbieders in de beoordeling beloond worden voor het nemen van extra stappen op dit vlak.	Vanzelfsprekend zullen wij voldoen aan de wettelijke bepalingen inzake toegankelijkheid. Zoals nu ook al het geval is zal in de OV-concessie worden geëist dat de bussen toegankelijk zijn. De toegankelijkheid van het maatwerk valt buiten de verantwoordelijkheid van de vervoerder en valt daarom buiten de scope van de Nota van Uitgangspunten voor de concessies.
Gemeente Wageningen	Transitie ontwikkelijnen	De indeling van ontwikkelijnen geeft onzekerheid (elk jaar opnieuw) voor zwakkere lijnen, waardoor ze kunnen weggewen en de sociale functie of de functie in het OV-netwerk in gevaar komt. Echter mijn ervaring is, dat er vaak niemand is die voldoende ambtelijke focus heeft op deze lijnen om deze te versterken (vanwege de veelheid van prioriteiten bij de kleinere gemeentes en provincies).	Wij zullen zowel tijdens de aanbestedingsprocedure als het concessiebeheer aandacht besteden aan het belang van de ontwikkelijnen voor reizigers. Dit zal een vast onderwerp op de agenda van het beheeroverleg en de ontwikkelteams zijn. Daarbij geeft de vervoerder in het ontwikkelplan voor de eerste 5 jaar aan welke richting hij met de ontwikkelijnen wil opgaan. Hierdoor weten gemeenten wat ze in de eerste 5 jaar mogen verwachten.
Gemeente Wageningen	Transitie ontwikkelijnen	Doordat maatwerk buiten de concessie valt, kan de vervoerder na 5 jaar er gemakkelijk vanaf komen. Daarom vragen wij u om ook de subsidiebudgetten in te delen in economisch, sociaal en milieu. Wanneer door groei in economie of bevolking ook het OV mee moet groeien, dan het economische subsidiebudget eveneens laten toenemen, zonder dat het koste gaat van het sociale of milieu subsidiebudget.	Het is aan de politiek om budget beschikbaar te stellen voor de verschillende doelen. Bij het OV overlappen deze doelen overigens altijd, omdat met een bus of trein zowel forenzen en scholieren reizen als mensen op weg naar een concert of het ziekenhuis. In het ontwikkelplan en vervoerplan geeft de vervoerder aan welke richting hij met de ontwikkelijnen wil opgaan, waarbij wij de mogelijkheid hebben om bij te sturen. Overigens merken wij op dat bij geen enkele aanbesteding op voorhand garantie bestaat dat het huidige vervoer behouden blijft, omdat er altijd onzekerheid is over de nieuwe DRU-prijs en daarmee over de hoeveelheid vervoer die de nieuwe concessiehouder voor het beschikbare budget wil bieden.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Gemeente Wageningen	Transitie ontwikkelijnen	Wij vragen van u om een gerichte provinciale inzet om, samen met vervoerders en gemeenten, de ontwikkelijnen te ontwikkelen tot sterke(re) lijnen.	In de NvU staat op p. 11 weergegeven welke ontwikkelrichtingen voor de ontwikkelijnen denkbaar zijn. Eén van de ontwikkelrichtingen is dat de vervoerder een voor reizigers aantrekkelijk product weet te realiseren en heeft daar gelet op zijn opbrengstverantwoordelijkheid ook belang bij. De provincies zullen zowel tijdens de aanbestedingsprocedure als het concessiebeheer steeds een afweging maken of een ontwikkelijn optimaal in de behoeften van reizigers voorziet.
Qbuzz	Transitie ontwikkelijnen	De keuze om maatwerkvervoer niet in de concessie onder te brengen vergt duidelijke bepalingen in de OV-concessie over de rechten en plichten van de concessiehouder met betrekking tot de gewenste transitie. Wij zijn van mening dat het financiële voordeel van het vervangen van vast openbaar vervoer door maatwerkvervoer thuishoort in de OV-concessie en ingezet moet worden om elders succesvol openbaar vervoer verder te verstrekken. Wanneer bijvoorbeeld een deel van de dienstregelingen op ontwikkelijnen vervalt, verwachten wij dat deze uren in principe elders in de concessie ingezet worden op het kernnet, of dat het budget anderszins besteed wordt aan een opwaardering daarvan.	Eén van uitgangspunten in de Nota van Uitgangspunten is dat de huidige exploitatiebudgetten beschikbaar blijven. Bij eventuele vervanging/opheffing van ontwikkelijnen is het aan de betreffende provincie om, mede op basis van voorstellen van de vervoerder, te bepalen of het bijbehorende exploitatiebudget dat hierdoor vrijvalt voor versterking van andere lijnen/verbindingen wordt ingezet dan wel beschikbaar wordt gesteld ten behoeve van maatwerk.
Regio Arnhem-Nijmegen	Transitie ontwikkelijnen	In de nota wordt aangegeven dat dat er drie ontwikkelingen denkbaar zijn voor ontwikkelijnen; (1) de ontwikkelijn wordt een sterke lijn, (2) de ontwikkelijn wordt een maatwerkoplossing of (3) de ontwikkelijn wordt opgeheven als er geen mobiliteitsvraag meer is. Wij vragen ons af hoe de vervoerder wordt gestimuleerd om van de ontwikkelijn een sterke lijn te maken. Dit is de meest wenselijk situatie. Wij stellen daarom voor om eerst te onderzoeken in hoeverre ontwikkelijnen versterkt kunnen worden, voordat optie 2 of 3 wordt overwogen.	Voor ontwikkelijnen geldt in principe de volgorde zoals aangegeven. Zo zullen wij ten behoeve van het Programma van Eisen voor de lijnen/ verbindingen die in de C-categorie worden opgenomen, nagaan welke ontwikkelmogelijkheden er zijn en hier bij het stellen van de eisen aan deze lijnen/ verbindingen rekening mee houden. Vervolgens zullen vervoerders in hun biedingen het aanbod op de ontwikkelijnen moeten beschrijven, wat zal meewegen bij de beoordeling van de biedingen. Dit geldt overigens ook voor de A- en B-lijnen. Ten slotte geldt dat wanneer de toekomstige concessiehouder ontwikkelijnen wil wijzigen, wil laten omzetten in maatwerk of wil laten opheffen hij zijn voorstel moet onderbouwen in zijn vervoerplan dat door ons moet worden goedgekeurd. Maar wij kunnen ook zelf vooraf aan de concessiehouder meegeven dat hij in zijn vervoerplan het omzetten of opheffen van bepaalde ontwikkelijnen moet verwerken. Wij hebben dus zelf de regie over de transitie van ontwikkelijnen naar maatwerk.
Regio FoodValley	Transitie ontwikkelijnen	Is er ruimte in de concessie dat bij het opheffen van een buslijn de waarde van de lijn in dienstregelingsuren kan worden ingezet voor maatwerkoplossingen door gemeenten i.s.m. provincie?	Of de middelen die vrijvallen wanneer een ontwikkelijn in maatwerk wordt omgezet binnen de concessie blijven is aan de betreffende provincie. Provincies kunnen kiezen om de middelen zowel binnen de concessie te besteden als buiten de concessie of zelfs buiten het OV.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Transitie ontwikkelijnen	Het is van belang dat ook een omgekeerde ontwikkeling mogelijk is: dat maatwerk weer kan worden omgezet in regulier openbaar vervoer. Daarvoor zullen regels in het PvE opgenomen moeten worden.	Onderaan p. 11 van de NvU is ten aanzien van ontwikkelijnen expliciet aangegeven dat één van de mogelijkheden is dat een vervoerder erin slaagt een ontwikkelijn te ontwikkelen tot een sterke lokale of regionale lijn. In de concessie zullen prikkels worden opgenomen om de vervoerder te stimuleren van ontwikkelijnen sterke lijnen te maken. Overigens zullen in de concessie ook prikkels worden opgenomen om de vervoerder te stimuleren ook de twee andere categorieën lijnen verder te ontwikkelen. Daarnaast krijgt de vervoerder de ruimte om met voorstellen te komen voor nieuwe verbindingen. De kans hierop is door de grotere concessiegebieden toegenomen.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Transitie ontwikkelijnen	De positie van de ontwikkelijnen en de (ongewenste) gevolgen daarvan beoordelen de ROCOV's als een van de zwakke punten van de concept NvU. De concept NvU is op dit punt veel te vrijblijvend geformuleerd, met het risico dat er grote gaten vallen in het netwerk en de vereiste kwaliteit. Er moet meer aandacht zijn voor kwetsbare groepen die aangewezen zijn op het OV. De bereikbaarheid van het kernnet (hoofdassen en sterke lijnen) moet zijn geborgd (feederfunctie), evenals de bereikbaarheid van cruciale voorzieningen zoals medische instellingen, onderwijsinstellingen, koopcentra, overheidsinstellingen, etc. Dat kan via regulier OV met grote of kleinere bussen, met buurtbussen en via arrangementen (publiek vervoer) die in strikte zin geen OV zijn zoals belbussen, flexbussen en meerijds-initiatieven.	In de NvU staat op p. 11 weergegeven welke ontwikkelrichtingen voor de ontwikkelijnen denkbaar zijn. Eén van de ontwikkelrichtingen is dat de vervoerder een voor reizigers aantrekkelijk product weet te realiseren en heeft daar gelet op zijn opbrengstverantwoordelijkheid ook belang bij. Wij zullen in het PvE per categorie een basiseis opnemen voor frequentie en ontsluiting. Overigens merken wij op dat bij geen enkele aanbesteding op voorhand garantie bestaat dat het huidige vervoer behouden blijft, omdat er altijd onzekerheid is over de nieuwe DRU-prijs en daarmee over de hoeveelheid vervoer die de nieuwe concessiehouder voor het beschikbare budget wil bieden.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Transitie ontwikkelijnen	Mogelijk kunnen de provincies aan de inschrijvende vervoerders de verplichting geven de als ontwikkelijn gedefinieerde onderdelen van de concessie in eerste instantie proberen te verbeteren en niet te snel tot afbouw of vervangend maatwerk over te gaan.	Gelet op zijn opbrengstverantwoordelijkheid heeft de vervoerder er zelf belang bij om van ontwikkelijnen sterke lijnen te maken. In het ontwikkelplan en vervoerplan geeft de vervoerder aan welke richting hij met de ontwikkelijnen wil opgaan, waarbij wij de mogelijkheid hebben om bij te sturen.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Transitie ontwikkelijnen	Stel aanvullende voorwaarden aan de vervoerders m.b.t. Ontwikkelijnen, zodat deze (zo veel mogelijk) in stand blijven en in een groter geheel passen (netwerk).	Gelet op zijn opbrengstverantwoordelijkheid heeft de vervoerder er zelf belang bij om van ontwikkelijnen sterke lijnen te maken. In het ontwikkelplan en vervoerplan geeft de vervoerder aan welke richting hij met de ontwikkelijnen wil opgaan, waarbij wij de mogelijkheid hebben om bij te sturen.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Stedendriehoek	Transitie ontwikkelijnen	De ontwikkelijnen (C-lijnen) moeten in ieder geval de kwaliteit/flexibiliteit borgen voor die momenten ('s avonds en in het weekend) en die plaatsen (dorpen/kernen) dat de sterke regionale/lokale lijnen niet rijden. Idealiter zou een nieuwe concessie incentives moeten bevatten waardoor aanbieders beloond worden voor het maximaal inzetten van mogelijkheden, met name indien daarmee – los van bedrijfsmatige overwegingen – ook maatschappelijke baten worden bereikt op het gebied van bereikbaarheid.	Gelet op zijn opbrengstverantwoordelijkheid heeft de concessiehouder er zelf belang bij om van ontwikkelijnen sterke lijnen te maken. Concessiehouders (vanuit hun opbrengstverantwoordelijkheid) en concessieverleners (vanuit hun maatschappelijke verantwoordelijkheid) kunnen voorstellen doen voor de ontwikkeling van het OV en zullen hierover in samenwerking met elkaar afspraken maken.
Qbuzz	Valleilijn	Aanvullend op het opnemen van Wageningen, Ede en Barneveld in de concessie Zuid zien wij een grote kans voor de Valleilijn wanneer deze over het Hoofdrailnet wordt doorgetrokken naar Arnhem, waardoor een betere verbinding ontstaat tussen Amersfoort/Barneveld en de regio Arnhem-Nijmegen. Deze verbinding is momenteel niet optimaal.	Doortrekking van de Valleilijn naar Arnhem kan alleen als daarover tussen het Ministerie van IenW en de huidige vervoerder op het hoofdrailnet overeenstemming bestaat. Een besluit hierover staat los van deze aanbesteding.
Qbuzz	Valleilijn	Een verlenging van de Valleilijn naar Arnhem biedt tevens mogelijkheden om de Valleilijn beter te integreren met het regionale openbaar vervoer per bus en onder te brengen in de concessie Zuid. Het feit dat de tractie elektrisch is, is daarvoor geen belemmering. In de concessie Limburg bijvoorbeeld zijn eveneens (al sinds 2006) meerdere typen treinen én bussen.	De meeste gebruikers van de Valleilijn reizen tussen Amersfoort en Barneveld. Station Ede/Wageningen is eveneens een sterke eindbestemming. Er wordt vooral overgestapt op treinen naar bestemmingen elders op het hoofdrailnet. Er is vanuit vervoersoogpunt daarom geen expliciete reden om voor een koppeling met een concessie IJssel-Vecht of Rijn-Waal te kiezen of het busvervoer van de Valleilijn te koppelen aan het treinvervoer. Ook het specifieke materieel geeft geen aanleiding om de treindienst in samenhang met andere treindiensten te beschouwen.
Regio FoodValley	Valleilijn	Wij pleiten er nadrukkelijk voor dat de gehele Valleilijn (trein + bus) als één hoogwaardig OV-concept in de nieuwe aanbesteding komt, zodat doorontwikkeling naar bijvoorbeeld lightrail tot de mogelijkheden behoort.	De meeste gebruikers van de Valleilijn reizen tussen Amersfoort en Barneveld. Station Ede/Wageningen is eveneens een sterke eindbestemming. Er wordt cooral op treinen naar bestemmingen elders op het hoofdrailnet. Er is vanuit vervoersoogpunt daarom geen expliciete reden om voor een koppeling met een concessie IJssel-Vecht of Rijn-Waal te kiezen of het busvervoer van de Valleilijn te koppelen aan het treinvervoer van de Valleilijn. Ook het specifieke materieel geeft geen aanleiding om de treindienst in samenhang met andere treindiensten te beschouwen.
Regio FoodValley	Valleilijn	Moet de bus van de Valleilijn niet samen met de trein van de Valleilijn worden aanbesteed?	De meeste gebruikers van de Valleilijn reizen tussen Amersfoort en Barneveld. Station Ede/Wageningen is eveneens een sterke eindbestemming. Er wordt overgestapt op treinen naar bestemmingen elders op het hoofdrailnet. Er is vanuit vervoersoogpunt daarom geen expliciete reden om voor een koppeling met een concessie IJssel-Vecht of Rijn-Waal te kiezen. Bovendien is de afgelopen periode gebleken dat de concessie Valleilijn goed als unimodale concessie functioneert.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Regio FoodValley	Valleilijn	Wij vragen aandacht voor de capaciteitsproblemen op de Valleilijn en de voorgenomen kwartiersdienst. Deze is nodig om volgens de ov-visie een robuuste ruggengraat te creëren en een aantrekkelijk(er) alternatief voor de auto te kunnen blijven bieden.	De realisatie van een kwartierdienst op de Valleilijn is op dit moment onderwerp van gesprek. De resultaten zullen voor zover relevant worden meegenomen bij het opstellen van het bestek voor de aanbesteding van de Valleilijn.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Valleilijn	Met betrekking tot de positie van het spoorvervoer nemen de provincies een ambivalente houding aan. De Valleilijn wil men apart blijven aanbesteden, onlangs gegunde lijnen blijven voorlopig een aparte concessie en een deel van het regionale spoor wordt opgenomen in de nieuwe concessies.	De meeste gebruikers van de Valleilijn reizen tussen Amersfoort en Barneveld. Station Ede/Wageningen is eveneens een sterke eindbestemming. Er wordt cooral op treinen naar bestemmingen elders op het hoofdrailnet. Er is vanuit vervoersoogpunt daarom geen expliciete reden om voor een koppeling met een concessie IJssel-Vecht of Rijn-Waal te kiezen of het busvervoer van de Valleilijn te koppelen aan het treinvervoer. Ook het specifieke materieel geeft geen aanleiding om de treindienst in samenhang met andere treindiensten te beschouwen. De concessies voor de Vechtdallijnen en de treindiensten Zwolle-Enschede en Zwolle-Kampen zijn recent gegund en nu geen onderdeel van een multimodale concessie. Of dit bij een volgende aanbesteding van deze regionale treindiensten verandert, wordt dan besloten. De concessie IJssel-Vecht zal dus geen treindiensten omvatten.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Valleilijn	Gelet op het gegeven dat de spoorlijnen de grote “draggers” zijn van het regionale vervoer en de busdiensten hierop “feederen” zijn de ROCOV's grote voorstander van zgn. multimodale concessies en dit geldt wat ons betreft dus ook voor de Valleilijn (Ede-Wageningen – Amersfoort) in tegenstelling tot de opvatting hierover op pagina 10 van de concept NvU.	De meeste gebruikers van de Valleilijn reizen tussen Amersfoort en Barneveld. Station Ede/Wageningen is eveneens een sterke eindbestemming. Er wordt vooral overgestapt op treinen naar bestemmingen elders op het hoofdrailnet. Er is vanuit vervoersoogpunt daarom geen expliciete reden om voor een koppeling met een concessie IJssel-Vecht of Rijn-Waal te kiezen of het busvervoer van de Valleilijn te koppelen aan het treinvervoer. Ook het specifieke materieel geeft geen aanleiding om de treindienst in samenhang met andere treindiensten te beschouwen.
Qbuzz	Verlengingsoptie	Wij kunnen ons vinden in de keuze om geen verlengingsoptie in de concessies in te bouwen en daarvoor in de plaats meerjarige ontwikkelplannen op te (laten) stellen.	Wij danken u voor uw instemming met onze keuze om geen verlengingsoptie in te bouwen en daarvoor in de plaats meerjarige ontwikkelplannen op te laten stellen.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Verlengingsoptie	Om in de toekomst alle concessies multimodaal te laten zijn is het van belang dat de provincies, binnen de grenzen van wat wettelijk mogelijk is, kiezen voor looptijden waarmee het mogelijk is t.z.t. concessies in elkaar te schuiven. Het op voorhand loslaten van eventuele verlengopties past naar de mening van de ROCOV's niet in het streven naar meer multimodale concessies.	In de concept Nota van Uitgangspunten is uitgegaan van de maximale concessieduur van 10 jaar zoals die standaard voor openbaar vervoer per bus is toegestaan. Wij hebben voor deze maximale concessieduur gekozen vanwege de transitie naar zero-emissievervoer tijdens de looptijd van de concessie en de investeringen die daarvoor nodig zijn. Wij kiezen er dus niet voor om de einddatum van de concessie IJssel-Vecht gelijk te stellen aan de einddatum (2027) van de concessie voor de Vechtdallijnen die overigens mede door de provincie Drenthe is verleend. Omdat de vervoerkundige samenhang tussen de concessie IJssel-Vecht en de treindiensten Zwolle-Enschede/Kampen beperkt is, heeft het onvoldoende meerwaarde om de concessieduur van IJssel-Vecht op de einddata van de concessies van de genoemde treindiensten te laten aansluiten. Dat is ook niet nodig, omdat de wet de mogelijkheid biedt om voor treindiensten onderhands een kortlopende concessie te verlenen, zodat desgewenst de einddatum van de concessie voor de treindiensten op die van de concessie IJssel-Vecht kan worden afgestemd.
Gemeente Apeldoorn	Wensen voor nieuwe OV-verbindingen	Met het perspectief van 15 jaren voor de concessie in het achterhoofd is de gemeente van mening dat een eventuele regionale railverbinding (of anderszijds) binnen de corridor Apeldoorn - Barneveld in de nota van uitgangspunten tenminste als optie op termijn benoemd moet worden. Uitgangspunt zou 'medewerking in principe' moeten zijn, dan wel bij het afzien van medewerking het moeten toestaan van aanvullend aanbod voor deze verbinding.	Realisatie van nieuwe railverbindingen valt buiten de scope van de aanbesteding van de nieuwe concessies, maar betreft een separaat traject dat met de betreffende provincie besproken kan worden. De voorstellen in de NvU bieden ruimte om treindiensten die nu nog deel uitmaken van het hoofdrailnet toe te voegen aan regionale OV-concessies.
Gemeente Scherpenzeel	Wensen voor nieuwe OV-verbindingen	De verbinding Amersfoort-Leusden-Woudenberg-Scherpenzeel-Veenendaal-Rhenen. Op deze verbinding wordt sinds 2017 de helft van de bussen omgeleid via de A12 en doet onze gemeente niet meer aan. Daarnaast is de dienstuitvoering door verkeerde aannames bij het opstellen van de dienstregeling zeer onbetrouwbaar. Hierdoor is de verbinding met Veenendaal (waar wij voor veel voorzieningen op zijn aangewezen), sterk verslechterd. Tenslotte is er nu een zeer slechte aansluiting op de trein ontstaan op Veenendaal de Klomp (de bus is door zijn lange lijnvoering uiterst onbetrouwbaar waardoor het merendeel van de aansluiting tussen trein en bus nu niet wordt gehaald). Het verzoek is om bij aanbestedingen in overleg te treden met de aanliggende provincie om dergelijke situaties te voorkomen en ook om onze belangen als Gelderse gemeente te waarborgen.	De genoemde verbinding is onderdeel van de concessie Provincie Utrecht, waarvan wij geen concessieverlener zijn. De samenwerking met deze en andere provincies over (nieuwe en bestaande) concessiegrensoverschrijdende lijnen blijft gehandhaafd. Vanzelfsprekend zullen wij bij het aanbesteden en beheren van de concessies aandacht hebben voor de concessiegrensoverschrijdende verbindingen en wij verwachten dat ook de vervoerders, mede gelet op hun opbrengstverantwoordelijkheid, oog zullen hebben voor het belang van deze verbindingen voor reizigers.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Gemeente Scherpenzeel	Wensen voor nieuwe OV-verbindingen	De gemeente Scherpenzeel is voor veel voorzieningen ook aangewezen op haar buurgemeente Barneveld. De huidige buurtbus heeft een zeer beperkte capaciteit, rijdt maar heel weinig diensten en rijdt erg om waardoor de reistijd lang is. Om deze reden verzoeken wij u om de mogelijkheden te onderzoeken om een reguliere busverbinding tussen Scherpenzeel en Barneveld op te nemen in een basisnet.	Wij zullen uw verzoek meenemen bij het opstellen van het ontwerp Programma van Eisen voor de nieuwe concessie.
Regio FoodValley	Wensen voor nieuwe OV-verbindingen	Wilt u met ons, de betrokken regio's en provincie Utrecht in gesprek over nieuwe, hoogwaardige OV-verbindingen (zoals FoodValley/campus WUR-Utrecht Science Park, FoodValley/Barneveld-Apeldoorn en een tijdelijke intercitystop in Hoevelaken) en kunt u deze wensen meenemen in de voorbereiding van de nieuwe concessie?	Wij zullen uw verzoek meenemen bij het opstellen van het ontwerp Programma van Eisen voor de nieuwe concessie.
Regio FoodValley	Wensen voor nieuwe OV-verbindingen	De gemeente Scherpenzeel valt nu onder de concessie Utrecht. Gezien de sterke banden met Barneveld zou zij graag de huidige buurtbus vervangen zien worden door een reguliere lijn. Wij vragen u dit te onderzoeken in de nieuwe concessie. Scherpenzeel zal hier zelf ook een brief over schrijven. Zij heeft al gereageerd op de nota.	Wij zullen uw verzoek meenemen bij het opstellen van het ontwerp Programma van Eisen voor de nieuwe concessie.
Connexxion	Zero emissie	Budget neutrale introductie is op dit moment nog niet mogelijk, een 15-jarige concessie kan hierbij zeker helpen. Dit is gezien het investeringsniveau mogelijk en niet alleen voorbehouden aan railconcessies.	Volgens de onderzoeken die wij hebben laten uitvoeren is een budgetneutrale invoering mogelijk zolang er een transitiepad toegestaan is en geen big bang aan het begin van de concessie geëist wordt. Daarbij maakt een goede overnameregeling van bussen en laadinfrastructuur of het loskoppelen van die assets langere afschrijvingsperiodes mogelijk.
Gelderse regio's	Zero emissie	Heel goed om samen met ons aan duurzaamheid te werken en te kijken of infra ook gebruikt kan worden voor andere voertuigen dan de bus.	Wij waarderen uw steun voor onze uitgangspunten ten aanzien van de transitie naar zero emissie busvervoer.
Gemeente Arnhem	Zero emissie	De gemeente Arnhem, Rheden en Velp zijn voorzien van een bestaande zero-emissie bustechniek. De gemeenten willen graag de regio van deze zero-emissie bustechniek blijven voorzien. Wij stellen dan ook voor om de afspraken rondom deze zero-emissie bustechniek tussen de gemeenten en de provincie te continueren in de volgende concessie.	Uitgangspunt is het Bestuursakkoord Zero Emissie. Dit akkoord is gericht op een doel, te weten zero emissie busvervoer vanaf 2030, en niet op een bepaalde techniek. Dit geldt ook voor de door ons aan te besteden concessies.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Regio Arnhem-Nijmegen	Zero emissie	Wij zijn van mening dat op tijd beginnen met het maken van duurzaamheidskeuzes, belangrijk is. De overheid kan dan nog zelf de markt beïnvloeden om te voorkomen dat de markt risico's bij ons neer gaat leggen. Een systeemkeuze heeft consequenties voor het energiesysteem. De noodzaak is om energienetwerken op elkaar af te stemmen. De verduurzamingsopgave van het OV dient integraal te worden benaderd. Op tijd moet het huiswerk van de overheid zijn gedaan: informatie over prijzen, betrouwbaarheid, overnameregeling van materieel en laadinfrastructuur, etc.	Wij delen uw mening dat het belangrijk is op tijd te beginnen met de voorbereidingen voor de transitie naar zero emissie en daarbij rekening te houden met andere ontwikkelingen rond de duurzaamheidsopgaven waarvoor wij staan. In de uitwerking van de uitgangspunten zullen wij daarover met de betrokkenen in overleg gaan.
Samenwerkende ROCOV's in Oost	Zero emissie	Verduurzaming van concessies is vanuit reizigersperspectief niet het belangrijkste punt uit de concept NvU. Het kan gunstig zijn voor het imago van het OV.	Wij delen uw visie dat de voorgestelde verduurzaming bijdraagt aan het imago van het OV.
Stedendriehoek	Zero emissie	Wij willen u wel meegeven dat een duurzaamheidsafweging niet alleen over de OV dienst gaat, maar ook over maatwerkoplossingen of, bij gebrek daaraan, het gebruik van de auto.	Wij zijn het met u eens dat de duurzaamheidsambities niet beperkt mogen blijven tot het OV. In andere programma's van de provincies wordt hier samen met andere partijen waaronder uw regio ook hard aan gewerkt. Deze aanbesteding gaat echter alleen over het openbaar vervoer. Wel zullen wij onderzoeken of bijvoorbeeld multi inzetbare laadinfra mogelijk is, zodat naast bussen ook andere mobiliteit hiervan gebruik kan maken.
Stedendriehoek	Zero emissie	Als Cleantech regio leveren wij graag een bijdrage aan proefprojecten op het gebied van remenergie en waterstofbussen om die uiteindelijk duurzaam op te schalen. Wij willen met marktpartij(en) onderzoek doen naar interessante business cases. Graag doen wij dit met betrokkenheid van provincies.	Proefprojecten staan los van de aanbesteding van de concessies en zullen mogelijk blijven.
Gelderse regio's	Zero emissie in de stad	Het is mooi als de steden bij aanvang van de concessie zero emissie worden.	Wij waarderen uw steun voor onze uitgangspunten ten aanzien van de transitie naar zero emissie busvervoer.
Gemeente Apeldoorn	Zero emissie in de stad	Ten aanzien van duurzaamheid is de gemeente positief over het principe dat het stadsvervoer in Apeldoorn vanaf de start van de concessie elektrisch dient te zijn. Wij beschouwen dit als een zeer welkome bijdrage in ons beleid dat gericht is op het optimaliseren van de leefbaarheid, met name in de binnenstad. Wel roept dit de vraag op wie de laadinfra en de daarvoor benodigde ruimte zal financieren; de gemeente gaat uit dat dit onderdeel is van de concessie. Wij zijn ook positief over de 'bredere' energie insteek die leidt tot stimulering van het Apeldoornse initiatief ten behoeve van restenergie van remmende treinen. Ten aanzien van zero emissie voor de regionale lijnen begrijpen wij de insteek, maar is iedere vorm van aanscherping van termijnen welkom.	Wij waarderen uw steun voor onze uitgangspunten ten aanzien van de transitie naar zero emissie busvervoer. Wij onderzoeken nog of en zo ja op welke manier de realisatie van laadinfrastructuur het beste georganiseerd kan worden. In het PvE zullen wij de keuze maken hoe dit geregeld zal gaan worden.

Indiener	Onderwerp	Opmerking	Reactie
Regio Arnhem-Nijmegen	Zero emissie in de stad	Het verduurzamen van het OV is een belangrijk thema in de regio's. Zeker in de regio Arnhem-Nijmegen, die momenteel één van de duurzaamste OV-concessies van Nederland kent. De tijd staat niet stil, en binnen een paar jaar zijn nog duurzamere technieken toe te passen. De invoering hiervan biedt kansen om onder andere de luchtkwaliteit in de regio te verbeteren, de economie te versterken en bij te dragen aan klimaatdoelen. Wij wijzen graag op de ambitie, zoals verwoord in de Investeringsagenda Arnhem Nijmegen van december 2016, waarin de verduurzaming van het OV als één van de hoofdpogingen is verwoord. Bij de vergroting van het concessiegebied mag deze ambitie niet onder druk komen te staan.	Voor de Nota van Uitgangspunten vormen de landelijke afspraken over de transitie naar zero emissie uit het Bestuursakkoord Zero Emissie Busvervoer en budgetneutraliteit het uitgangspunt. Wanneer Provinciale Staten van een provincie een snellere transitie wensen en deze wensen zijn in de praktijk ook haalbaar dan zullen zij ook extra budget voor de hogere kosten van deze versnelling beschikbaar moeten stellen, aangezien de versnelling anders ten koste van het aanbod zal gaan.
Regio FoodValley	Zero emissie in de stad	U geeft aan dat stadsbussen in Ede in de nieuwe concessie elektrisch zullen zijn. Wat is wat u betreft het ontwikkelpad voor de streeklijnen van type 2?	Andere lijnen dan de A- en B-lijnen binnen de stadsdiensten zullen een geleidelijke transitie naar zero emissie doormaken met als einddatum 2030. De inschrijvers dienen een transitiepad hiervoor aan te leveren bij hun aanbod. Zoals wij in de Nota van Uitgangspunten hebben aangegeven zal de beoordeling van inschrijvingen mede gebeuren op basis van het geboden transitiepad naar zero emissie per 1 januari 2030 en de CO2-reductie tijdens dat transitiepad.
Stedendriehoek	Zero emissie in de stad	Als steden zijn wij blij met de ambitie om het stadsvervoer elektrisch te maken vanaf de start van de concessie.	Wij waarderen uw steun voor onze uitgangspunten ten aanzien van de transitie naar zero emissie busvervoer.
Stedendriehoek	Zero emissie in de stad	In de Concept Nota van Uitgangspunten is opgenomen dat Deventer met ingang van 2023 definitief in concessie Oost valt; door de provincies is aangegeven dat Deventer zeer waarschijnlijk geen elektrisch aangedreven stadsdienst krijgt in 2020 vanwege korte concessieperiode, dit i.t.t. andere steden met stadsdienst. Dit vindt Deventer erg teleurstellend, vooral uit oogpunt van duurzaamheid. Dit is niet alleen in de Cleantech regio speerpunt, maar ook lokaal door het gemeentebestuur bovenaan de bestuurlijke agenda gezet.	Uitgangspunt is dat de A- en B-lijnen binnen de stadsdiensten vanaf de start van de concessie met zero emissievoertuigen worden uitgevoerd en dat voor alle andere lijnen sprake is van een geleidelijke transitie naar zero emissie. Wij realiseren ons dat de stadsdienst van Deventer hierbij een unieke positie inneemt omdat Deventer eerst deel uitmaakt van de concessie IJssel-Vecht om daarna over te gaan naar de concessie Berkel-Dinkel. Wij zullen met de gemeente Deventer in overleg gaan over de gevolgen van deze fasering voor de uitvoering van de stadsdienst.